

Niniejszy dokument prezentuje najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem Umowy ubezpieczenia i znajdują się w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia ryzyk budowy – montażu o symbolu C 8390 (zwanymi dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 01.01.2025 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) to ubezpieczenie zawierane w formule „all risk” tj. od wszystkich ryzyk za wyjątkiem wyłączonych w OWU oraz dodatkowo Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II). Rozszerzeniem ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) jest również Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III), które skierowane jest do przedsiębiorców prowadzących księgi rachunkowe zgodnie z Ustawą o rachunkowości i przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

W Sekcji I:

- ✓ Roboty budowlano – montażowe,
- ✓ Maszyny budowlane,
- ✓ Urządzenia budowlane
- ✓ inne rodzaje mienia wyszczególnione w klauzulach wymienionych w Załączniku nr 1 do OWU.

W Sekcji II:

- ✓ OC deliktowa w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych oraz posiadaniem mienia wykorzystywanym przy realizacji Robót budowlano – montażowych,
- ✓ Szkody osobowe i Szkody rzeczowe wyrządzone Osobie trzeciej – rzeczywiste straty oraz utracone korzyści wynikające ze Szkody objętej ochroną ubezpieczeniową.

W Sekcji III:

- ✓ planowany Zysk brutto, który Ubezpieczony może osiągnąć w Maksymalnym okresie odszkodowawczym z tytułu Działalności operacyjnej prowadzonej w miejscu ubezpieczenia, jeżeli działalność ta nie zostanie zakłócona wskutek Szkody w mieniu powodującej opóźnienie w realizacji Robót budowlano – montażowych i rozpoczęciu Działalności operacyjnej.

W Sekcji I zakres ubezpieczenia obejmuje Szkody, które powstały w miejscu ubezpieczenia i w czasie trwania okresu ubezpieczenia wskutek m.in. Pożaru, Katastrofy budowlanej, Kradzieży z włamaniem, Dewastacji lub innych Zdarzeń losowych, z zastrzeżeniem postanowień określonych w § 6.

W Sekcji II zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną deliktową Ubezpieczonego za Szkody wyrządzone Osobie trzeciej, którą w myśl przepisów prawa ponosi Ubezpieczony w bezpośrednim związku z realizacją objętych ochroną Robót budowlano – montażowych oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do realizacji Robót, z zastrzeżeniem postanowień określonych w § 12.

W Sekcji III zakres ubezpieczenia obejmuje utratę Zysku brutto, powstałą wskutek Szkody w mieniu, poniesioną przez Ubezpieczonego inwestora w Okresie odszkodowawczym, nie dłuższym niż Maksymalny okres odszkodowawczy, z zastrzeżeniem postanowień § 18.

Szczegółowy opis przedmiotu oraz zakresu ubezpieczenia zawarty jest w § 3 – 5 Sekcji I, § 9 – 11 Sekcji II oraz § 16 – 17 Sekcji III OWU oraz w Załączniku nr 1 do OWU ryzyk budowy – montażu (Klauzule dodatkowe).

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

W Sekcji I OWU m.in.:

- ✗ Szkód w mieniu zajęтым przez uprawnione władze,
- ✗ Szkód polegających na uszkodzeniu lub utracie danych lub oprogramowania, w tym niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowanej usunięciem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury, lub polegających na ograniczeniu dostępności, niedostępności, niedziałaniu, nieprawidłowym działaniu lub nieprawidłowym zastosowaniu danych, oprogramowania lub nośników informacji,
- ✗ Szkód w maszynach, urządzeniach, instalacjach Prototypowych lub Robotach z zastosowaniem Prototypowych technologii,
- ✗ Szkód w jednostkach pływających i statkach powietrznych,
- ✗ Szkód w Maszynach budowlanych i Urządzeniach budowlanych powstałych wskutek Awarii mechanicznej lub Awarii elektrycznej,

W Sekcji II m.in.:

- ✗ OC będącej przedmiotem systemu obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej,
- ✗ OC związanej z realizacją czynności zawodowych polegających na wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
- ✗ OC z tytułu roszczeń wynikających z przepisów o gwarancji lub rękojmi za wady,
- ✗ OC za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania,

W Sekcji III m.in.:

- ✗ Kosztów zmiennych Działalności operacyjnej Ubezpieczonego ponoszonych w niezakłóconym Szkodą w mieniu procesie produkcji, sprzedaży lub świadczenia usług,
- ✗ Podatku VAT, podatku akcyzowego,

Pozostałe wyłączenia zawarte są w § 6 Sekcji I, § 12 Sekcji II oraz § 18 Sekcji III OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

W Sekcji I m.in.:

- ! Szkody powstałe wskutek wojny, działań wojennych, inwazji, wojny domowej, rewolucji, rebelii, przewrotu, stanu wojennego lub wyjątkowego, konfiskaty, nacjonalizacji, rekwizycji, zajęcia lub zniszczenia mienia na mocy decyzji jakichkolwiek legalnie ustanowionych władz, lokautu,
- ! Szkody powstałe wskutek ataku elektronicznego lub cybernetycznego, działalności hakerów, działania wirusów komputerowych, robaków komputerowych, koni trojańskich, bomb logicznych lub innego rodzaju złośliwego oprogramowania,
- ! Szkody powstałe wskutek wybuchu jądrowego, reakcji jądrowej, promieniowania jonizującego, skażenia radioaktywnego, działania pola elektromagnetycznego,
- ! Szkody powstałe wskutek zakażenia lub wywołania choroby przez biologiczny czynnik chorobotwórczy, z powodu którego organ władzy publicznej wprowadził stan zagrożenia epidemicznego, stan epidemii, stan nadzwyczajny lub Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła pandemię,
- ! Szkody powstałe wskutek oddziaływania czynników biologicznych lub chemicznych, skażenia lub zanieczyszczenia odpadami,
- ! Szkody powstałe wskutek działalności górniczej w rozumieniu ustawy prawo geologiczne i górnicze spowodowane ruchem zakładu górniczego na byłych lub obecnych terenach górniczych,
- ! Szkody powstałe wskutek wyłudzenia, fałszerstwa, wymuszenia, sprzeniewierzenia, przywłaszczenia lub kradzieży mienia za wyjątkiem Kradzieży z włamaniem lub Rabunku,
- ! Szkody wyrządzone przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień lub kwalifikacji do wykonania Robót wymaganych odpowiednimi przepisami, mające zakaz lub zawieszono prawo do ich wykonywania.

W Sekcji II m.in.:

- ! Szkody w mieniu, które zostało lub może być objęte ochroną w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), w tym na podstawie klauzul ujętych w Załączniku nr 1 do OWU,
- ! Szkody w zbiorach, lasach, uprawach lub nasadzeniach,
- ! Szkody w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, kartach płatniczych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych i kolekcjonerskich, dziełach sztuki,
- ! Szkody spowodowane lub wyrządzone na skutek naruszenia praw własności intelektualnej, w szczególności praw autorskich, praw własności przemysłowej, patentów lub udzielonych licencji.

W Sekcji III:

- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek Szkody, za którą Warta nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z OWU i zawartą Umową ubezpieczenia w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I),
- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek nieuzasadnionej zwłoki Ubezpieczonego we wznowieniu realizacji Robót budowlano – montażowych, naprawieniu lub odtworzeniu mienia po Szkodzie, decyzji Ubezpieczonego o nienaprawianiu lub nieodtworzeniu mienia dotkniętego Szkodą,
- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek decyzji organów państwowych lub samorządowych, które uniemożliwiają lub ograniczają odtworzenie lub naprawę mienia dotkniętego Szkodą lub dalszą realizację Robót budowlano – montażowych przez Ubezpieczonego,
- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek braku wystarczających środków finansowych u Ubezpieczonego niezbędnych do bezwłocznego odtworzenia lub naprawy mienia dotkniętego Szkodą lub dalszej realizacji Robót przez Ubezpieczonego,
- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek przerwania, ograniczenia lub braku możliwości rozpoczęcia Działalności operacyjnej w wyniku wstrzymania, utraty lub upływu terminu ważności pozwolenia na realizację Robót budowlano – montażowych, umowy leasingu, dzierżawy, koncesji, licencji lub innych zezwoleń i umów podobnego rodzaju wymaganych do prowadzenia Robót,
- ! Utraty zysku brutto powstałej lub zwiększonej wskutek opóźnienia lub niewykonania zobowiązań, utraty kontraktów, rynku lub wartości rynkowej.

Ochronę ubezpieczeniową ogranicza również Franszyza redukcyjna, tj. wskazana w Dokumencie ubezpieczenia wartość, o którą Warta pomniejsza odszkodowanie.

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia opisane są w , § 6; § 8 ust. 6, 8, 9 pkt. 2, ust. 10 § 12, § 14 ust. 3 § 15 ust. 2 – 6, § 18, § 20 ust. 4, § 21 ust. 1 § 22 ust. 3, § 23 ust. 5–8, § 24 ust. 3–5, § 26 ust. 8, § 30, § 32 ust. 4 oraz w klauzuli 003 ust. 4, klauzuli 013 ust. 2, klauzuli 100 ust. 3, klauzuli 115 ust. 2, klauzuli 200 ust. 2, klauzuli 220 ust. 4, klauzuli ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy ust. 3, klauzuli ubezpieczenia mienia Pracowników ust. 2, klauzuli ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych ust. 4, klauzuli 001 ust. 2–3, klauzuli 004 ust. 3, klauzuli 005 ust. 2, klauzuli 009, klauzuli 010, klauzuli 101, klauzuli 104, klauzuli 110 ust. 3, klauzuli 111, klauzuli 119 ust. 5, 119/1 ust. 5, klauzuli 121, klauzuli 201 ust. 3–4, klauzuli 203, klauzuli 204, klauzuli 219 ust. 2, klauzuli ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych ust. 2, klauzuli ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu ust. 2, klauzuli ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych w zakresie ryzyk nazwanych, klauzuli 002 ust. 2, klauzuli 120 ust. 5, klauzuli OC pracodawcy ust. 2 w Załączniku nr 1 do OWU ryzyk budowy – montażu.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

O ile nie umówiono się inaczej, miejscem ubezpieczenia jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- ✓ we wskazanym w Dokumencie ubezpieczenia miejscu realizacji Robót budowlano – montażowych (na Terenie budowy).

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

- udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku oraz podanie dodatkowych informacji, o które Warta zapytywała przed zawarciem Umowy, a także podanie wszystkich znanych okoliczności istotnych dla oceny ryzyka oraz ustalenia składki; ponadto zgłaszanie do Warty w trakcie trwania Umowy zmian okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości,
- opłacenie składki za cały okres ubezpieczenia lub zgodnie z harmonogramem określonym w Dokumencie ubezpieczenia (obowiązek zapłacenia składki spoczywa na Ubezpieczającym),
- przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów prawa i ochrony mienia, w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, prawa pracy, przepisów BHP, norm o budowie, eksploatacji i certyfikacji mienia oraz wykonywania nadzoru architektoniczno – budowlanego,
- umożliwienie przedstawicielowi Warty dostępu do mienia w celu przeprowadzenia oględzin, oceny ryzyka i sformułowania zaleceń dotyczących jego kontroli oraz do udostępnienia przedstawicielowi Warty dokumentów związanych z realizacją Robót budowlano – montażowych, a w szczególności projektu budowlanego wraz z całą dokumentacją poboczną, dziennika budowy oraz wszystkich niezbędnych pozwoleń, uzgodnień, opinii, ekspertyz (o ile zostały wydane), badań, protokołów prób i testów oraz pomiarów technicznych,
- przestrzeganie postanowień oraz zaleceń sformułowanych w opinii geotechnicznej lub geologicznej oraz innych ekspertyzach, które zostały wykonane w ramach realizowanych Robót budowlano – montażowych i przekazane Ubezpieczonemu w związku z ich realizacją,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych, ewidencji mienia, przechowywania i ochrony dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w taki sposób, aby nie mogły one ulec uszkodzeniu lub zniszczeniu,
- podejmowanie stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zapobieżenia powstania Szkody lub zmniejszenia jej rozmiarów, a także stosowanie się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz do wszelkich wymogów zawartych w Umowie, w tym zaleceń Warty w zakresie ochrony mienia przed Szkodą.

W przypadku wystąpienia Szkody lub zaistnienia Zdarzenia losowego lub zajścia Wypadku ubezpieczeniowego, który może spowodować Szkodę:

- użycie dostępnych środków w celu ratowania mienia zagrożonego Szkodą oraz zapobieżenia Szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
- powiadomienie Warty o powstaniu Szkody niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od daty jej powstania lub od dnia uzyskania o niej wiadomości
- powiadomienie Warty o zgłoszeniu przeciwko Ubezpieczonemu roszczenia Osoby trzeciej niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia roszczenia,
- niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych poinformowanie Warty o wszczęciu przeciwko Ubezpieczonemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność, postępowania karnego, administracyjnego, dyscyplinarnego lub innego, albo o wystąpieniu osoby trzeciej z roszczeniem na drogę sądową,
- zezwolenie Warcie na dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania Szkody i wysokości odszkodowania, udzielenie Warcie wyjaśnień oraz przedstawienie pełnej dokumentacji technicznej i księgowej dotyczącej mienia, a także umożliwienie dostępu do miejsca i przedmiotu ubezpieczenia, który uległ Szkodzie,
- na wniosek Warty udzielenie wyjaśnień i dostarczenie, w miarę posiadanych środków i możliwości, dowodów niezbędnych do ustalenia okoliczności związanych z powstałą Szkodą oraz umożliwienie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Szczegółowe informacje na temat obowiązków Ubezpieczonego podane są w §§ 15, 22 – 24 i 26 OWU Ubezpieczenia ryzyk budowy – montażu.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka płatna jest jednorazowo lub w ratach na rachunek bankowy wskazany w Dokumencie ubezpieczenia.

Jeżeli Umowa ubezpieczenia uzależnia rozpoczęcie odpowiedzialności od opłacenia składki lub pierwszej raty składki – w takim przypadku odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki. Wysokość rat składki i terminy ich płatności wskazuje się w Dokumencie ubezpieczenia.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od daty określonej w Dokumencie ubezpieczenia, lecz nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia realizacji Robót budowlano – montażowych lub Rozładunku ubezpieczonego mienia w miejscu ubezpieczenia, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej (chyba że w Dokumencie ubezpieczenia wskazano inną datę początku okresu odpowiedzialności).

Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki Umowa została zawarta, chyba że rozwiązanie Umowy nastąpi przed upływem okresu ubezpieczenia w okolicznościach wskazanych w OWU.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i okresu odpowiedzialności znajdują się w § 25 OWU Ubezpieczenia ryzyk budowy – montażu.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli Umowa została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy.

Pozostałe przypadki rozwiązania Umowy przed upływem okresu ubezpieczenia reguluje § 28 OWU Ubezpieczenia ryzyk budowy – montażu.

warta.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

RYZYK BUDOWY – MONTAŻU

POSTANOWIENIA WSTĘPNE		10
§ 1	Postanowienia ogólne	10
§ 2	Definicje	10
SEKCJA I – UBEZPIECZENIE ROBÓT BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH		
§ 3	Przedmiot ubezpieczenia	19
§ 4	Miejsce ubezpieczenia	19
§ 5	Zakres ubezpieczenia	19
§ 6	Wyłączenia odpowiedzialności	20
§ 7	Suma ubezpieczenia oraz system ubezpieczenia	22
§ 8	Ustalenie wartości Szkody i wysokości odszkodowania	23
SEKCJA II – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ ROBÓT BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH		
§ 9	Przedmiot i zakres ochrony ubezpieczeniowej	24
§ 10	Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej	24
§ 11	Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej	25
§ 12	Wyłączenia odpowiedzialności	25
§ 13	Suma gwarancyjna	25
§ 14	Zobowiązanie Warty z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia	26
§ 15	Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	26
SEKCJA III – UBEZPIECZENIE UTRATY PRZYSZŁEGO ZYSKU BRUTTO INWESTORA WSKUTEK SZKODY W ROBOTACH BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH		
§ 16	Przedmiot ubezpieczenia	27
§ 17	Zakres ubezpieczenia	27
§ 18	Wyłączenia odpowiedzialności	28
§ 19	Suma ubezpieczenia	29
§ 20	Ustalenie wartości i zakresu Utraty zysku brutto	29
§ 21	Ustalenie wysokości odszkodowania	30
POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA SEKCJI I i SEKCJI III		
§ 22	Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	30
§ 23	Postępowanie w przypadku Szkody	31
§ 24	Postępowanie w przypadku Szkody w mieniu	32
POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SEKCJI		
§ 25	Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności	33
§ 26	Zawarcie Umowy ubezpieczenia	34
§ 27	Umowa na cudzy rachunek	35
§ 28	Rozwiązanie Umowy ubezpieczenia	35
§ 29	Składka ubezpieczeniowa	36
§ 30	Klauzula sankcji	37
§ 31	Wypłata odszkodowania	37
§ 32	Roszczenia regresowe Warty	37
§ 33	Skargi i zażalenia	38
§ 34	Postanowienia końcowe	38
ZAŁĄCZNIK NR 1 Klauzule podstawowe Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I)		
	Klauzula 003 – Okres konserwacji	38
	Klauzula 006/007 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego (w tym frachtu lotniczego)	39
	Klauzula 013 – Mienie składowane poza Terenem budowy	39
	Klauzula 100 – Ubezpieczenie Prób gorących	39
	Klauzula 115 – Ryzyko projektanta	39
	Klauzula 116 – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji)	40
	Klauzula 200 – Ryzyko producenta	40
	Klauzula 218 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania miejsca uszkodzenia	40
	Klauzula 220 – Transport	40
	Klauzula ubezpieczenia kosztów uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie	41
	Klauzula ubezpieczenia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów	41

Spis treści

Klauzula ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy	41
Klauzula ubezpieczenia mienia Pracowników	41
Klauzula ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych	41
Klauzula przedłużenia okresu ubezpieczenia	42
Klauzula likwidacji drobnych Szkód	42
Klauzule dodatkowe Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I)	
Klauzula 001 – Ubezpieczenie Ryzyka rozruchów, zamieszek społecznych, strajków	42
Klauzula 004 – Okres konserwacji rozszerzonej	43
Klauzula 005 – Szczególne postanowienia dotyczące harmonogramu Robót	43
Klauzula 009 – Wyłączenie Szkód powstałych wskutek Trzęsienia ziemi	43
Klauzula 010 – Wyłączenie Szkód powstałych wskutek Powodzi lub Zalania	43
Klauzula 101 – Szczególne postanowienia dotyczące budowy tuneli i sztolni	43
Klauzula 104 – Szczególne postanowienia dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych	44
Klauzula 106 – Szczególne postanowienia dotyczące odcinków Robót	44
Klauzula 107 – Szczególne postanowienia dotyczące zaplecza budowy i miejsc składowania	44
Klauzula 108 – Szczególne postanowienia dotyczące Maszyn budowlanych i Urządzeń budowlanych	44
Klauzula 109 – Szczególne postanowienia dotyczące składowania materiałów budowlanych i montażowych	44
Klauzula 110 – Szczególne postanowienia dotyczące środków zabezpieczających na wypadek Powodzi lub Zalania	44
Klauzula 111 – Szczególne postanowienia dotyczące uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie powstałej wskutek Osuwania się ziemi	45
Klauzula 116/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji)	45
Klauzula 117 – Szczególne postanowienia dotyczące układania rurociągów, przewodów i kabli	45
Klauzula 119 – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego)	45
Klauzula 119/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego)	46
Klauzula 121 – Szczególne postanowienia dotyczące fundamentów na palach i ścian szczelinowych, szczelnych i oporowych	46
Klauzula 201 – Okres gwarancji	47
Klauzula 203 – Wyłączenie Obiektu montażowego używanego	47
Klauzula 204 – Szczególne postanowienia dotyczące przemysłu przetwórstwa węgłowodoru	47
Klauzula 219 – Szczególne postanowienia dotyczące poziomych wierceń kierunkowych	47
Klauzula ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych	48
Klauzula przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej	48
Klauzula ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu	48
Klauzula ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych w zakresie ryzyk nazwanych	48
Klauzule dodatkowe Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)	
Klauzula 002 – Odpowiedzialność wzajemna	48
Klauzula 102 – Szczególne postanowienia dotyczące podziemnych kabli, rurociągów i innych instalacji	49
Klauzula 120 – Wibracje, usunięcie lub osłabienie elementów nośnych lub nośności gruntu	49
Klauzula OC pracodawcy	49
Klauzula Szkód powstałych w związku z Emisją do środowiska	49
Klauzula OC w okresie konserwacji	50

W ramach OWU ryzyk budowy – montażu Warta obejmuje ochroną:

Sekcja I – Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych

- Roboty budowlano – montażowe,
- Maszyny budowlane,
- Urządzenia budowlane,
- inne rodzaje mienia wyszczególnione w klauzulach wymienionych w Załączniku nr 1 do OWU.

W ramach podstawowego zakresu ubezpieczenia pokryte są m.in:

- Szkody powstałe w Urządzeniach budowlanych,
- Szkody powstałe w okresie Prób gorących,
- Szkody powstałe w okresie przerwania Robót zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych,
- Szkody powstałe w częściach (etapach) Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu ich Odbioru albo oddaniu do użytkowania (eksploatacji) zgodnie z warunkami Klauzuli 116 – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji),
- Szkody powstałe w przedłużonym okresie realizacji Robót zgodnie z warunkami Klauzuli przedłużenia okresu ubezpieczenia,
- Szkody powstałe w dodatkowym okresie ubezpieczenia zgodnie z warunkami Klauzuli 003 – Konserwacja,
- Szkody powstałe w mieniu składowanym (magazynowanym) poza Terenem budowy zgodnie z warunkami Klauzuli 013 – Mienie składowane poza Terenem budowy,
- Szkody powstałe w mieniu Pracowników zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia mienia Pracowników,
- Szkody powstałe wskutek błędów projektowych zgodnie z warunkami Klauzuli 115 – Ryzyko projektanta,
- Szkody powstałe wskutek błędów projektowych, wad materiałowych, odlewniczych lub Złęgowykonawstwa zgodnie z warunkami Klauzuli 200 – Ryzyko producenta,
- Szkody w mieniu w czasie jego transportu zgodnie z warunkami Klauzuli 220 – Transport.

Dodatkowo w ramach zakresu ubezpieczenia i ponad sumę ubezpieczenia Warta pokrywa:

- koszty zgodnie z warunkami Klauzuli 006/007 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego,
- koszty zgodnie z warunkami Klauzuli 218 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania miejsca uszkodzenia,
- koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie,
- koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów,
- koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy,
- wzrost sumy ubezpieczenia zgodnie z warunkami Klauzuli wzrostu wartości Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego.

Ponadto, za opłatą dodatkowej składki, istnieje możliwość rozszerzenia zakresu ochrony poprzez włączenie do Umowy ubezpieczenia następujących Klauzul dodatkowych:

- Klauzula 001 – Ubezpieczenie ryzyka Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków,
- Klauzula 004 – Okres konserwacji rozszerzonej,
- Klauzula 116/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji),
- Klauzula 119 – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego),
- Klauzula 119/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego),
- Klauzula 201 – Okres gwarancji,
- Klauzula ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych,
- Klauzula ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu,

jak również innych klauzul oraz dodatkowych lub odmiennych postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a Ubezpieczającym.

Sekcja II – Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych

- OC deliktową Ubezpieczonego za Szkody wyrządzone Osobie trzeciej, którą w myśl przepisów prawa ponosi Ubezpieczony w bezpośrednim związku z realizacją objętych ochroną Robót budowlano – montażowych oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do realizacji Robót,
- OC deliktową Ubezpieczonego za Szkody wyrządzone osobom wizytującym Teren budowy,
- Szkody osobowe i Szkody rzeczowe wyrządzone Osobie trzeciej – rzeczywiste straty oraz utracone korzyści.

Ponadto, za opłatą dodatkowej składki, istnieje możliwość rozszerzenia zakresu ochrony poprzez włączenie do Umowy ubezpieczenia następujących Klauzul dodatkowych:

- Klauzula 002 – Odpowiedzialność wzajemna,
- Klauzula 120 – Wibracje, usunięcie lub osłabienie się elementów nośnych,
- Klauzula OC pracodawcy,
- Klauzula Szkód powstałych w związku z Emisją do środowiska,
- Klauzula OC w okresie konserwacji,

jak również innych klauzul oraz dodatkowych lub odmiennych postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a Ubezpieczającym.

Sekcja III – Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych

- planowany Zysk brutto, który Ubezpieczony może osiągnąć w Maksymalnym okresie odszkodowawczym z tytułu Działalności operacyjnej, która będzie prowadzona w miejscu ubezpieczenia, jeżeli działalność ta nie zostanie zakłócona lub przerwana wskutek Szkody w mieniu powodującej opóźnienie w realizacji Robót budowlano – montażowych i rozpoczęciu Działalności operacyjnej,
- Zwiększone koszty Działalności operacyjnej poniesione w celu ograniczenia lub uniknięcia spadku Obrotu wskutek opóźnienia w rozpoczęciu Działalności operacyjnej Ubezpieczonego będącego bezpośrednim następstwem Szkody w mieniu,
- koszty powstałe w związku z Utratą zysku brutto z tytułu wynagrodzenia głównego księgowego odpowiedzialnego za prowadzenie ksiąg rachunkowych Ubezpieczonego, usług biegłego rewidenta badającego te księgi albo eksperta zewnętrznego powołanego przez Ubezpieczonego,

jak również innych klauzul oraz dodatkowych lub odmiennych postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a Ubezpieczającym.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA RYZYK BUDOWY – MONTAŻU

Informacja o postanowieniach wzorca umowy, o których mowa w art.17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	
Rodzaj informacji	Nr jednostki redakcyjnej w OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§ 3, § 5, § 9, § 14 ust. 1, § 15 ust.1, § 16, § 17, § 21, § 23 ust. 1 – 4, § 24 ust.1 – 2, § 31 ZAŁĄCZNIK NR 1 do OWU – klauzule: 001, 003, 004, 006/007, 013, 100, 115, 116, 116/1, 119, 119/1, 200, 201, 218, 220, ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych, ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu, ubezpieczenia kosztów uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie, wzrostu wartości Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego, ubezpieczenia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów, ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy, ubezpieczenia mienia Pracowników, ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych, przedłużenia okresu ubezpieczenia, przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej, 002, 120, OC pracodawcy, Szkód powstałych w związku z Emisją do środowiska, OC w okresie konserwacji
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 6, § 8 ust. 6, 8, 9 pkt 2), ust. 10, § 12, § 14 ust. 3, § 15 ust. 2 – 6, § 18, § 20 ust. 4, § 21 ust.1, § 22 ust. 3, § 23 ust. 5 – 8, § 24 ust. 3 – 5, § 26 ust. 8, § 30, § 32 ust. 4 ZAŁĄCZNIK NR 1 do OWU – klauzule: 001 ust. 2 i 3, 003 ust. 4, 004 ust. 2 i 4, 005 ust. 2, 009, 010, 013 ust. 2 i 3, 100 ust. 3, 101, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 115 ust. 2, 117, 119 ust. 2 – 5, 119/1 ust. 2 – 5, 121 ust. 1 i 2, 200 ust. 2, 201 ust. 3 – 5, 203, 204, 218, 219 ust. 2, 220 ust. 3 i 4, ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych ust 2, ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu ust. 2, ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy ust. 3, ubezpieczenia mienia Pracowników ust. 2, ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych ust. 4, 002 ust. 2, 102, 120 ust. 2, 3 i 5, OC pracodawcy ust. 2, Szkód powstałych w związku z Emisją do środowiska ust.3, OC w okresie konserwacji ust. 3

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia ryzyk budowy – montażu (zwane dalej OWU) mają zastosowanie w **Umowach ubezpieczenia** zawieranych pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Warta Spółka Akcyjna (zwanym dalej Wartą) a **Ubezpieczającym**.
2. Za porozumieniem stron do **Umowy ubezpieczenia** mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od określonych w OWU. Postanowienia te, pod rygorem nieważności, są wymienione w pełnym brzmieniu w **Dokumentie ubezpieczenia**. Jeżeli wprowadzono takie postanowienia, OWU mają zastosowanie w takim zakresie, w jakim postanowienia dodatkowe lub odmienne nie stanowią inaczej.
3. **Umowa ubezpieczenia** może obejmować Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) i dodatkowo Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) i dodatkowo Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III).
4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) oraz Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) jest rozszerzeniem ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) i nie może być zawarte samodzielnie.
5. **Umowa ubezpieczenia** może być zawarta na cudzy rachunek (na rachunek **Ubezpieczonego**).

Definicje

§ 2

1. Wszystkie pojęcia zapisane w OWU pogrubioną czcionką oraz wielką literą, z wyjątkiem tytułów i śródtytułów, należy rozumieć zgodnie z ich definicjami wymienionymi w ust. 2.
2. Pojęcia występujące w OWU mają następujące znaczenie:
 - 1) **Akty terroryzmu** – działania przy użyciu siły lub przemocy lub groźba ich użycia przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób, działającą samodzielnie lub w imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją lub rządem, dokonane z pobudek politycznych, religijnych, ideologicznych lub z powodu przynależności etnicznej lub rasowej, z zamiarem wywarcia wpływu na jakiegokolwiek legalnie ustanowione władze lub zastraszenia społeczeństwa lub jego części.
 - 2) **Awaria elektryczna** – uszkodzenie układu elektrycznego lub elektronicznego mienia lub jego podzespołów elektrycznych lub elektronicznych wskutek niezachowania parametrów prądu (m.in. wynikające z niezadziałania lub wadliwego działania urządzeń sygnalizacyjnych, pomiarowych lub zabezpieczających, zwarcia, zmiany lub zaniku napięcia, zmiany natężenia prądu), które ogranicza zdolność tego mienia do pracy i powoduje jego niewłaściwe działanie lub całkowite unieruchomienie.
 - 3) **Awaria mechaniczna** – uszkodzenie mechaniczne mienia lub jego podzespołów z przyczyn wewnętrznych (m.in. wskutek błędów projektowych, wad materiałowych, wad odlewniczych **Złego wykonawstwa**, niewłaściwej obsługi, dostania się ciała obcego – zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz mienia, niezadziałania lub wadliwego działania urządzeń sygnalizacyjnych, pomiarowych lub zabezpieczających, zamarznięcia czynnika chłodzącego lub innego płynu, wadliwego smarowania, niedoboru lub braku oleju bądź czynnika chłodzącego), które ogranicza zdolność tego mienia do pracy i powoduje jego niewłaściwe działanie lub całkowite unieruchomienie.
 - 4) **Czysta szkoda majątkowa** – uszczerbek niebędący **Szkodą rzeczową** ani **Szkodą osobową**.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II).
 - 5) **Dewastacja** – umyślne uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez **Osoby trzecie**.
Postanowienia zapisane pod pojęciem **Kradzieży z włamaniem** dotyczące sposobu zabezpieczenia mienia, w tym podczas jego składowania (magazynowania), mają zastosowanie również w odniesieniu do **Szód** powstałych wskutek **Dewastacji**.
 - 6) **Dokument ubezpieczenia** – polisa lub inny dokument potwierdzający zawarcie **Umowy ubezpieczenia** pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.

- 7) **Dym, sadza** – produkty niepełnego spalania materiałów, które:
- a) nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy jednoczesnym sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających albo
 - b) są następstwem powstania **Pożaru** w miejscu ubezpieczenia lub w jego bezpośrednim otoczeniu.
- 8) **Działalność operacyjna** (ubezpieczona działalność) – działalność operacyjna w rozumieniu ustawy o rachunkowości, do prowadzenia której **Ubezpieczony** zamierza wykorzystywać mienie (tj. **Obiekt budowlany** lub **Obiekt montażowy**) objęte ochroną w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) po oddaniu go do użytkowania (eksploatacji) w związku z zakończeniem realizacji **Robót budowlano – montażowych i Odbiorem** końcowym całości lub jego części – w odniesieniu do tej części.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 9) **Emisja do środowiska** – uwolnienie, rozproszenie, rozsypanie lub wyciek jakiegokolwiek **Substancji niebezpiecznej** powodujące skażenie lub zanieczyszczenie gleby, ziemi, atmosfery lub wód, z włączeniem wód gruntowych.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)
- 10) **Franszyza redukcyjna:**
- a) w odniesieniu do Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) – określona w **Dokumencie ubezpieczenia** wartość, o którą pomniejszane jest każdorazowo odszkodowanie za wszystkie **Szkody** powstałe wskutek jednego **Zdarzenia**.
Franszyza redukcyjna wyrażona jest jako wartość kwotowa, procentowa lub czasowa w dniach (tj. stanowiąca iloczyn średniej dziennej wartości kosztów poniesionych w okresie odszkodowawczym i liczby dni określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**).
 - b) w odniesieniu do Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) – określona w **Dokumencie ubezpieczenia** wartość, o którą pomniejszane jest każdorazowo odszkodowanie z tytułu zajścia każdego **Wypadku ubezpieczeniowego**. **Franszyza redukcyjna** wyrażona jest jako wartość kwotowa lub procentowa. **Franszyzy redukcyjnej** nie potrąca się od odszkodowania należnego za **Szkodę osobową**.
 - c) w odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) – określona w **Dokumencie ubezpieczenia** wartość, o którą pomniejszane jest odszkodowanie.
Franszyza redukcyjna wyrażona jest jako wartość kwotowa, procentowa lub czasowa (w dniach).
Wartość czasowej **Franszyzy redukcyjnej** jest wyliczana jako iloczyn średniej dziennej wartości **Utraty zysku brutto** w **Okresie odszkodowawczym** i liczby dni określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**.
- W przypadku **Szód**, w odniesieniu do których może mieć zastosowanie więcej niż jedna **Franszyza redukcyjna**, uwzględnia się najwyższą z nich. W odniesieniu do każdej z trzech Sekcji zastosowanie ma oddzielna **Franszyza redukcyjna**.
- 11) **Huk ponaddźwiękowy** – fala ciśnieniowa wywołana przez statek powietrzny przekraczający barierę dźwięku.
- 12) **Huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,2 m/s. Prędkość wiatru ustala się na podstawie danych z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej lub innych akredytowanych jednostek badawczych. W przypadku nieodnotowania przez wyżej wymienione jednostki wystąpienia wiatru o podanym parametrze Warta może uznać pojedyncze **Szkody** za spowodowane przez **Huragan**, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono uszkodzenia lub zniszczenia mienia wywołane jego działaniem.
Za **Szkody** spowodowane przez **Huragan** uważa się również uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez przedmioty niesione przez wiatr o takiej sile.
- 13) **Kontrakt** – umowa zawarta pomiędzy inwestorem (zamawiającym) lub innym zleceniodawcą a wykonawcą (wykonawcami), zgodnie z którą realizowane są **Roboty budowlano – montażowe** obejmowane ochroną w ramach **Umowy ubezpieczenia**.
- 14) **Koszty pomocy prawnej** – wszelkie uzasadnione, niezbędne i zaakceptowane przez Wartę koszty postępowania cywilnego (w tym arbitrażowego lub mediacyjnego) związanego z ustaleniem odpowiedzialności **Ubezpieczonego** za **Szkodę** lub wartości **Szkody**, które nie powstaną bezpośrednio w Warcie, a w szczególności:
- a) wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych,
 - b) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów, powołanych w celu ustalenia okoliczności, przyczyny lub rozmiaru **Szkody**,

- c) należności biegłych i świadków ponoszone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z zastrzeżeniem lit. e),
- d) koszty sądowe oraz inne koszty ustalenia wartości **Szkody** i zakresu odpowiedzialności,
- e) koszty udziału **Reprezentantów Ubezpieczonego, Pracowników** w postępowaniu sądowym w charakterze świadka, obejmujące niezbędne, udokumentowane i uzasadnione koszty dojazdu oraz zakwaterowania.

Koszty pomocy prawnej obejmują również koszty poniesione przez **Ubezpieczonego** lub **Pracowników** w postępowaniu karnym lub administracyjnym, o ile postępowania te mają związek z ustaleniem odpowiedzialności cywilnej **Ubezpieczonego** za **Szkodę** lub wartości **Szkody** objętej ochroną ubezpieczeniową.

Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)

- 15) **Koszty zmienne** (nieubezpieczone koszty działalności) – standardowe koszty **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego**, których bieżąca wysokość zależy od bieżącej wielkości produkcji, sprzedaży lub świadczonych usług.

Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)

- 16) **Koszty stałe** (ubezpieczone koszty działalności) – standardowe koszty **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego**, których bieżąca wysokość nie zależy od bieżącej wielkości produkcji, sprzedaży lub świadczonych usług.

Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)

- 17) **Kradzież z włamaniem** – usiłowany lub dokonany zabór mienia:

- a) z zamkniętego budynku, budowli lub pomieszczenia po usunięciu istniejących zabezpieczeń przy użyciu siły lub narzędzi lub po otworzeniu zabezpieczeń oryginalnym lub podrobionym kluczem, w tym kluczem elektronicznym, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek **Kradzieży z włamaniem** do innego budynku, budowli lub pomieszczenia albo **Rabunku**,
- b) z budynku, budowli lub pomieszczenia, w którym sprawca ukrył się przed jego zamknięciem,
- c) znajdującego się poza zamkniętym budynkiem, budowlą lub pomieszczeniem – z terenu, który jest całkowicie ogrodzony z wejściami zabezpieczonymi w sposób uniemożliwiający wejście (wjazd) i wyjście (wyjazd) osobie nieuprawnionej, oświetlony po zmierzchu oraz jest pod stałym dozorem, po usunięciu istniejących zabezpieczeń miejsca i ubezpieczonego mienia przy użyciu siły lub narzędzi.

W przypadku liniowych **Robót budowlano – montażowych** oraz braku możliwości ogrodzenia i oświetlenia terenu w sposób wyżej opisany, mienie winno znajdować się pod stałym dozorem. Dodatkowo w odniesieniu do **Maszyn budowlanych** wymagane jest, aby podczas ich postoju po godzinach pracy i w dni wolne od pracy pozostawały zabezpieczone w sposób przewidziany w ich konstrukcji, zamknięte na wszystkie zamki fabryczne, które winny być sprawne, kluczyki od stacyjek zapłonowych były zdeponowane w pomieszczeniu lub schowku w sposób chroniący je przed dostępem osób nieuprawnionych, a wszystkie zainstalowane zabezpieczenia przeciwkradzieżowe były sprawne i uruchomione.

Przez stały dozór należy rozumieć:

- całodobowy dozór fizyczny pełniony przez **Pracowników Ubezpieczającego, Ubezpieczonego** lub koncesjonowaną agencję ochrony mienia bezpośrednio w miejscu ubezpieczenia. Osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków wskazujący miejsce, przedmiot i sposób sprawowania dozoru lub
- dozór elektroniczny, na który składają się łącznie:
 - czujki zewnętrzne rejestrujące każde wtargnięcie na dozorowany teren, na którym znajduje się ubezpieczone mienie (mogą stanowić część systemu CCTV),
 - czujki wewnętrzne – umieszczone w kontenerach na zapleczach,
 - syrena alarmowa uruchamiana w momencie wtargnięcia na dozorowany teren,
 - kamery z modemem GSM będące jednocześnie centralą alarmową, odbierające sygnały z czujek i wysyłające sygnał alarmowy w czasie rzeczywistym do centrum monitoringu koncesjonowanej agencji ochrony mienia w przypadku wykrycia zagrożenia w celu powiadomienia patrolu mobilnego i Policji.

Dozorowany teren oraz mienie winno być w zasięgu systemu alarmowego (czujek i kamer).

Patrol mobilny winien mieć możliwość dojazdu do dozorowanego terenu w czasie do 20 minut od wywołania sygnału alarmowego.

Ponadto pracownik centrum monitoringu winien mieć możliwość przekazania informacji głosowej

za pośrednictwem kamery lub innego urządzenia zainstalowanego na dozorowanym terenie.

Zapis z kamery przechowywany jest co najmniej 14 dni, a w przypadku rejestracji włamania bezterminowo jako dowód w sprawie do dyspozycji Warty i organów ścigania.

Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe wskutek **Kradzieży z włamaniem**, o ile sprawca pozostawił ślady włamania.

- 18) **Lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy lub stoków.
- 19) **Maksymalny okres odszkodowawczy:**
- a) deklarowany przez **Ubezpieczającego** i określony w **Dokumencie ubezpieczenia** przewidywany maksymalny okres zakłóceń lub przerwy w **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego**, jakie mogą wystąpić bezpośrednio wskutek **Szkody w mieniu**. Powinien odpowiadać okresowi, liczonemu od **Planowanego dnia rozpoczęcia Działalności operacyjnej**, który w przypadku całkowitego zniszczenia mienia będzie potrzebny **Ubezpieczonemu** do odtworzenia tego mienia, faktycznego rozpoczęcia prowadzenia **Działalności operacyjnej** i uzyskania **Obrotu**, jaki **Ubezpieczony** osiągnąłby, gdyby **Szkoda w mieniu** nie powstała,
 - b) jest to jednocześnie maksymalny okres zaczynający się w **Planowanym dniu rozpoczęcia Działalności operacyjnej**, w którym Warta ponosi odpowiedzialność za **Utratę zysku brutto** w ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcji III) i zawartej **Umowy ubezpieczenia**.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 20) **Maszyny budowlane** – urządzenia techniczne posiadające własny napęd i wymagające obsługi uprawnionego operatora, wykonujące swoją pracę w ruchu (takie jak żurawie, dźwigi, koparki, ładowarki, spychacze, walce, wozidła, pompy do betonu, frezarki, zrywarki, układarki mas bitumicznych i nawierzchni betonowych, palownice, maszyny do przecisków i przewiertów w gruncie), wykorzystywane przy realizacji **Robót budowlano – montażowych**, których posiadanie potwierdzone jest na podstawie ewidencji środków trwałych lub stosownego dokumentu zakupu w formie rachunku lub faktury.
- 21) **Normalne zużycie** – skutek zużywania się mienia w wyniku eksploatacji wraz z upływem czasu, prowadzący do obniżenia lub utraty jego parametrów technicznych, zmniejszenia wartości ekonomicznej, użytkowej, estetycznej oraz innych cech mających ujemny wpływ na stan mienia.
- 22) **Obiekt budowlany** – budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowla stanowiąca całość techniczno – użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, obiekt małej architektury w rozumieniu Prawa budowlanego.
- 23) **Obiekt montażowy** – maszyny, urządzenia, instalacje, linie technologiczne przeznaczone do montażu.
- 24) **Obrót** – suma przychodów uzyskanych lub należnych **Ubezpieczonemu** z tytułu sprzedanych lub dostarczonych produktów (wyrobów gotowych i usług), towarów i materiałów w ramach **Działalności operacyjnej** prowadzonej w miejscu ubezpieczenia.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 25) **Odbiór** – protokolarne przeniesienie ryzyka zniszczenia, uszkodzenia lub utraty ubezpieczonego mienia (**Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**) na inwestora (zamawiającego) lub innego zleciennodawcę **Robót budowlano – montażowych**.
Przez **Odbiór** nie należy rozumieć czynności polegających technicznie na sprawdzeniu i odebraniu przez inwestora (zamawiającego) lub innego zleciennodawcę poszczególnych etapów **Robót**, w tym ulegających zakryciu lub zanikających, o ile przedmiotem ubezpieczenia są również kolejne etapy **Robót**, a odebrana część **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** nie została przekazana do użytkowania (eksploatacji).
- 26) **Okres odszkodowawczy** – faktyczny okres zakłóceń lub przerwy w **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego**, który zaczyna się w **Planowanym dniu rozpoczęcia Działalności operacyjnej** i trwa tak długo, jak **Szkoda w mieniu** wywiera ujemny wpływ na **Obrót** i ubezpieczone koszty **Działalności operacyjnej**, jednak nie dłużej niż **Maksymalny okres odszkodowawczy**.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 27) **Osoba bliska** – małżonek, konkubina (partnerka życiowa), konkubent (partner życiowy), rodzeństwo, bratanek, bratanica, siostrzeniec, siostrzenica, rodzice, ojczym, macocha, dziadkowie, dzieci, wnuki, pasierbowie, teściowie, zięciowie, synowe, bratowa, szwagier, szwagierka, przysposobieni, przysposabiający, opiekunowie w charakterze rodziców, osoby przyjęte na wychowanie.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)

- 28) **Osoba trzecia** – każda osoba lub podmiot niebędący **Ubezpieczającym** lub **Ubezpieczonym**.
- 29) **Osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na zboczach lub stokach, niezwiązane z działalnością człowieka lub **Trzęsieniem ziemi**.
- 30) **Planowany dzień rozpoczęcia Działalności operacyjnej** – planowany przez **Ubezpieczonego** dzień rozpoczęcia **Działalności operacyjnej** w związku z zakończeniem realizacji **Robót budowlano – montażowych** i **Odbiorem** końcowym całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 31) **Powódź** – zalanie terenów w następstwie:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub w zbiornikach wód stojących, między innymi wskutek opadów atmosferycznych, topnienia kry lodowej lub tworzenia się zatorów lodowych,
 - sztormu lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych,
 - spływu wód po zboczach lub stokach.
- Za **Szkody** spowodowane **Powodzią** uważa się również uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez przedmioty przenoszone przez wody powodziowe
- 32) **Pożar** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się samorzutnie.
- 33) **Pozostałości po Szkodzie** – przez które rozumie się:
- uszkodzone lub zniszczone elementy ubezpieczonego mienia, które należy rozebrać, zdemontować, usunąć, wywieźć lub zutylizować,
 - nieuszkodzone elementy ubezpieczonego mienia, które należy rozebrać, zdemontować i ponownie wbudować lub zamontować, jeżeli jest to niezbędne do dokonania naprawy lub wymiany elementów ubezpieczonego mienia, które uległy **Szkodzie**,
 - naniesione obce materiały takie jak ziemia, woda, muł itp. pokrywające lub wypełniające elementy ubezpieczonego mienia, które należy usunąć lub wywieźć w celu dokonania naprawy lub wymiany elementów ubezpieczonego mienia, które uległy **Szkodzie**.
- 34) **Pracownik** – osoba fizyczna:
- zatrudniona przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę,
 - zatrudniona przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy cywilnoprawnej, także jeżeli prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą,
 - zatrudniona przez agencję pracy tymczasowej w charakterze pracownika tymczasowego wyłącznie w celu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem **Ubezpieczonego** będącego pracodawcą użytkownikiem,
 - będąca praktykantem, stażystą, wolontariuszem zatrudniona przez **Ubezpieczonego** i wykonująca czynności, prace lub usługi pod jego kierownictwem.
- Wyżej wymienione osoby fizyczne nie są uznawane za **Pracowników** w sytuacji, gdy powstała **Szkoda** nie ma związku z realizacją objętych ochroną **Robót budowlano – montażowych** na rzecz **Ubezpieczonego**.
- 35) **Produkt** – rzecz ruchoma choćby została połączona z inną rzeczą, a także zwierzęta i energia, która w chwili powstania **Szkody** nie znajdowała się w posiadaniu **Ubezpieczonego**, jednakże za **Produkt** nie uważa się nieruchomości.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)
- 36) **Prototyp** – pierwszy egzemplarz mienia, wykonany według dokumentacji projektowej, na którym prowadzone są próby i badania w celu sprawdzenia poprawności funkcjonowania, stanowiący podstawę do rozpoczęcia produkcji seryjnej.
- 37) **Próby gorące** – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio po zakończeniu realizacji części lub całości **Robót budowlano – montażowych**, obejmujących **Rozruch gorący** i **Ruch próbny**.
- 38) **Rabunek** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy lub groźby jej natychmiastowego użycia w stosunku do osoby albo po doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
- 39) **Reprezentanci** – osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej będące inwestorami, członkowie zarządu lub innych organów

zarządczych lub nadzorczych, prokurenci, wspólnicy spółek nieposiadających osobowości prawnej (poza komandytariuszami w spółce komandytowej i akcjonariuszami w spółce komandytowo-akcyjnej).

- 40) **Roboty budowlano – montażowe** (zwane dalej również **Robotami**) – roboty określone w **Kontrakcie**, zarówno stałe, jak i tymczasowe, przygotowawcze i pomocnicze, polegające na wykonaniu **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części, a także jego rozbudowie, odbudowie, nadbudowie, przebudowie, naprawie, remoncie, modernizacji, w tym rozbiórce lub demontażu – o ile stanowią część wyżej wymienionych robót, wraz z materiałami budowlanymi i montażowymi przeznaczonymi do wbudowania lub zamontowania, w tym materiałami dostarczonymi w tym celu przez inwestora (zamawiającego) lub innego zleceniodawcę, o ile zostały zgłoszone i ich wartość została uwzględniona w sumie ubezpieczenia.
- 41) **Rozładunek** – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio po zakończeniu przewozu w miejscu ubezpieczenia (na **Terenie budowy**), mających na celu wyjęcie mienia ze środka transportu – nie obejmuje czynności przemieszczania mienia z bezpośredniego sąsiedztwa środka transportu do magazynu, innego pomieszczenia lub miejsca składowania w obrębie lokalizacji, w której odbywa się **Rozładunek**.
- 42) **Rozruch gorący** – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio po zakończeniu realizacji **Robót budowlano – montażowych**, kończących się pełnym uruchomieniem maszyny, urządzenia lub instalacji, obejmujących rozruch mechaniczny i technologiczny.
W odniesieniu do maszyn, urządzeń, instalacji wytwarzających lub przetwarzających prąd **Rozruchem gorącym** jest podłączenie ich do sieci lub innego źródła zasilania.
- 43) **Rozruchy, zamieszki społeczne, strajki** – przez które rozumie się:
a) działanie **Pracowników** biorących udział w strajku lub popierających strajk oraz działanie legalnie ustanowionych władz podjęte w celu kontroli, zapobiegania lub zmniejszenia skutków działań takich osób,
b) działanie osób biorących udział w jakichkolwiek zakłóceniach porządku publicznego oraz działanie legalnie ustanowionych władz podjęte w celu kontroli, zapobiegania, zwalczania lub zmniejszenia skutków działań takich osób.
- 44) **Ruch próbny** – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio po zakończeniu **Rozruchu gorącego** maszyny, urządzenia lub instalacji, polegających na ich sprawdzeniu i prowadzących do osiągnięcia ich projektowych, technologicznych i procesowych parametrów pracy.
W odniesieniu do **Obiektów budowlanych** będących obiektami inżynierskimi (takimi jak mosty, wiadukty) **Ruchem próbnym** są testy obciążeniowe prowadzące do sprawdzenia i potwierdzenia ich dopuszczalnej nośności.
- 45) **Sabotaż** – umyślne uchylanie się albo wadliwe wypełnianie swoich obowiązków przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób z zamiarem wywołania zakłóceń, uniemożliwienia lub utrudnienia działalności.
- 46) **Substancja niebezpieczna** – jakikolwiek środek drażniący lub zanieczyszczający, w postaci stałej, ciekłej lub gazowej, niezależnie od tego, czy występuje w sposób naturalny, czy w inny sposób, w szczególności: **Dym, sadza**, opary, włókna, bakterie, wirusy, grzyby, wyziewy, kwasy, zasady, chemikalia, odpady (włączając w to materiały przeznaczone do recyklingu, przetworzenia lub odzysku), a także inne toksyny.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)
- 47) **Szkoda** – w odniesieniu do:
a) Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) – uszkodzenie, zniszczenie lub utrata mienia powstałe wskutek jednego lub wielu **Zdarzeń losowych**, przy czym:
– **Szkoda częściowa** – to **Szkoda**, której wartość jest niższa od **Wartości rzeczywistej** mienia z dnia powstania **Szkody**,
– **Szkoda całkowita** – to **Szkoda**, której wartość jest równa lub przekracza **Wartość rzeczywistą** mienia z dnia powstania **Szkody**.
b) Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) – **Szkoda osobowa, Szkoda rzeczowa**.
- 48) **Szkoda osobowa** – uszczerbek powstały wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia wraz z utraconymi przez poszkodowanego korzyściami, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a także zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)

- 49) **Szkoda rzeczowa** – uszczerbek powstały wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub utraty rzeczy wraz z utraconymi przez poszkodowanego korzyściami, które mógłby osiągnąć, gdyby rzeczy te nie zostały uszkodzone, zniszczone lub utracone.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)
- 50) **Szkoda w mieniu – Szkoda w Robotach budowlano – montażowych**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcji I) zgodnie z OWU i zawartą **Umową ubezpieczenia** – z zastrzeżeniem § 17 ust. 3 pkt 1) i 2) OWU, powstała w miejscu ubezpieczenia (na **Terenie budowy**), w okresie realizacji **Robót** przed **Odbiorem** końcowym całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo przed rozpoczęciem użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 51) **Śnieg i lód:**
a) bezpośrednie, statyczne działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie,
b) zawalenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiedniego na ubezpieczone mienie lub obsunięcie się masy śniegu lub lodu z mienia sąsiedniego na ubezpieczone mienie.
- 52) **Trzęsienie ziemi** – niewywołane działaniem człowieka gwałtowne wstrząsy i drgania w skorupie ziemskiej spowodowane rozładowaniem naprężeń i uwolnieniem zgromadzonej energii.
- 53) **Teren budowy** – obszar, na którym realizowane są **Roboty budowlano – montażowe** wraz z przestrzenią zajmowaną przez zaplecze budowy.
- 54) **Ubezpieczający** – podmiot zawierający **Umowę ubezpieczenia** i zobowiązany do zapłaty składki.
Ubezpieczającym może być osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, albo osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.
- 55) **Ubezpieczony** – podmiot określony w **Umowie ubezpieczenia**, objęty ochroną ubezpieczeniową, na rzecz którego została zawarta **Umowa**, w tym inwestor (zamawiający), wykonawca, podwykonawca, związany z realizacją objętych ochroną **Robót budowlano – montażowych**, którego mienie lub interes majątkowy są objęte ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem że w odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) **Ubezpieczonym** i uprawnionym do otrzymania należnego odszkodowania jest wyłącznie inwestor określony w **Umowie**.
Ubezpieczonym może być osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, albo osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.
Ubezpieczonym może być również osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej będąca inwestorem.
Projektanci, producenci, dostawcy obejmowani są ochroną wyłącznie w zakresie ich obowiązków i czynności wykonywanych na **Terenie budowy** w bezpośrednim związku z realizacją **Robót** objętych ochroną.
- 56) **Uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne z atmosfery do ziemi, działające bezpośrednio lub pośrednio na ubezpieczone mienie.
- 57) **Uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu lądowego lub jednostki pływającej, ich części lub przewożonego na nich ładunku w ubezpieczone mienie.
- 58) **Umowa ubezpieczenia** (zwana dalej również **Umową**) – umowa zawarta na podstawie OWU pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
- 59) **Umowa ubezpieczenia jednostkowego** – **Umowa**, w ramach której ochroną obejmowane są jednostkowe **Roboty budowlano – montażowe**.
Zakres ochrony w ramach **Umowy ubezpieczenia jednostkowego** może obejmować dodatkowo Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) i dodatkowo Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III).
- 60) **Umowa ubezpieczenia generalnego** (zwana dalej również **UUG**) – **Umowa**, w ramach której ochroną obejmowanych jest kilka lub więcej jednostkowych **Robót budowlano – montażowych**, spełniających warunki szczególne ustalone w **UUG** i rozpoczynających się w okresie jej obowiązywania.
Zakres ochrony w ramach **UUG** może obejmować dodatkowo Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II).

- 61) **Upadek przedmiotów na ubezpieczone mienie** – przewrócenie się na ubezpieczone mienie drzew, budynków, budowli, urządzeń technicznych lub ich części.
- 62) **Upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego, upadek jego części lub transportowanego ładunku, awaryjny zrzut paliwa.
- 63) **Urządzenia budowlane** – sprzęt i wyposażenie budowlane (z wyłączeniem **Maszyn budowlanych**), obiekty tymczasowe oraz zaplecze budowy (takie jak narzędzia, rusztowania, ogrodzenia, windy budowlane, przenośniki, betoniarki, agregaty prądotwórcze, sprzęt spawalniczy, sprzęt przeciwpożarowy, zabezpieczenia przeciwkradzieżowe, tymczasowe, kontenerowe obiekty socjalne, magazynowe, warsztatowe itp. wraz z wyposażeniem takim jak meble i sprzęt elektroniczny (komputerowy) z zainstalowanym oprogramowaniem), wykorzystywane przy realizacji **Robót budowlano – montażowych**, których posiadanie potwierdzone jest na podstawie ewidencji środków trwałych lub stosownego dokumentu zakupu w formie rachunku lub faktury.
- 64) **Utrata zysku brutto** – strata finansowa, powstała w **Okresie odszkodowawczym** wskutek opóźnienia w rozpoczęciu **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego** będącego bezpośrednim następstwem **Szkody w mieniu**, polegająca na nieosiągnięciu **Zysku brutto** w wyniku spadku **Obrotu** lub poniesieniu **Zwiększonych kosztów działalności operacyjnej**, pomniejszona o zaoszczędzone w **Okresie odszkodowawczym Koszty stałe**, których **Ubezpieczony** nie ponosił lub mógł ograniczyć.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 65) **Wartość księgowa brutto (KB)** – księgowa wartość początkowa mienia z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań.
- 66) **Wartość odtworzeniowa (O)** – wartość, która odpowiada kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nieulepszono, tj. wartość, która odpowiada kosztom odbudowy, wymiany, remontu lub naprawy uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia w tym samym miejscu, z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, technologii i z zastosowaniem dotychczasowych materiałów lub najbardziej im zbliżonych oraz przedmiotów tego samego rodzaju, typu, modelu i o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów, które są niezbędne, aby odtworzyć to mienie (takich jak koszty transportu, pracy **Maszyn budowlanych** i **Urządzeń budowlanych** oraz uruchomienia, opłaty celne, podatki i inne opłaty podobnego rodzaju).
- 67) **Wartość rzeczywista (R)** – **Wartość odtworzeniowa (O)** mienia pomniejszona o stopień zużycia technicznego określony na dzień powstania **Szkody**.
- 68) **Wskaźnik zysku brutto** – udział procentowy **Zysku brutto** w **Obrocie** jaki zostałby uzyskany w **Okresie odszkodowawczym**, gdyby w bezpośrednim następstwie **Szkody w mieniu** nie doszło do opóźnienia w rozpoczęciu **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego**.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)
- 69) **Wypadek ubezpieczeniowy** (zwany dalej również **Wypadkiem**) – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, uszkodzenie, zniszczenie, utrata rzeczy.
Definicja dotyczy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)
- 70) **Wybuch:**
- chemiczny: gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołana reakcją chemiczną,
 - fizyczny: gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy znajdujących się w zbiorniku lub naczyniu ciśnieniowym, spowodowana ich dążnością do rozprężania i rozprzestrzeniania się, nie wywołana reakcją chemiczną.
- Warunkiem uznania zdarzenia za **Wybuch** jest rozerwanie ścian tych zbiorników lub naczyń w takich rozmiarach, aby skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień.
Za **Wybuch** uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub naczynia ciśnieniem zewnętrznym, które przewyższa ciśnienie panujące w jego wnętrzu.

71) **Zalanie:**

- a) nagromadzenie się lub oddziaływanie wody pochodzącej z opadów atmosferycznych (tj. deszczu, gradu, topnienia śniegu lub lodu) lub podniesienia się poziomu wody gruntowej, z wyłączeniem **Powodzi**,
- b) niezamierzone i niekontrolowane wydobywanie się wody, pary lub innych cieczy z urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych przewodów i urządzeń technologicznych, wskutek:
 - awarii instalacji lub działania niskich temperatur,
 - samoistnego rozszczelnienia się zbiorników,
 - cofnięcia się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej,
 - samoczynnego uruchomienia się wodnych instalacji gaśniczych z przyczyn innych niż **Pożar**,
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych zaworów w sieci wodociągowej,
 - działania **Osób trzecich**.

72) **Załadunek** – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio przed rozpoczęciem przewozu w miejscu nadania, mających na celu umieszczenie przygotowanego do przewozu mienia na lub wewnątrz środka transportu – nie obejmuje czynności dostarczenia mienia z magazynu, innego pomieszczenia lub miejsca składowania w bezpośrednie sąsiedztwo środka transportu w obrębie lokalizacji, w której odbywa się **Załadunek**.

73) **Zamulenie** – osadzanie się drobnych cząstek materiału niesionych wraz z cieczą lub płynem na ściankach zbiornika, rurociągu lub instalacji.

74) **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni powstałych w sposób naturalny, a nie w wyniku jakiegokolwiek działalności człowieka (np. działalności górniczej lub budowlanej).

75) **Zdarzenie losowe** (zwane dalej również **Zdarzeniem**) – nagłe, nieprzewidziane i niezależne od woli **Ubezpieczającego** i **Ubezpieczonego** zdarzenie powodujące **Szkodę** w ubezpieczonym mieniu, w tym w bezpośrednim związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych**.

Wszystkie **Szkody** powstałe wskutek wystąpienia **Zdarzenia** spowodowanego działaniem sił natury, w czasie następujących po sobie 72 godzin, są traktowane jako **Szkody** powstałe wskutek jednego **Zdarzenia**.

76) **Złe wykonawstwo** – wykonawstwo **Robót budowlano – montażowych** niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, normami budowlanymi, projektem (w tym w zakresie rozwiązań budowlano – konstrukcyjnych i materiałowych, detali architektonicznych, maszyn, urządzeń, instalacji i wyposażenia technicznego), specyfikacjami technicznymi dotyczącymi zaprojektowanych materiałów, technologii wykonania oraz jakości **Robót**.

77) **Zwiększone koszty Działalności operacyjnej** – udokumentowane i ekonomicznie uzasadnione dodatkowe lub zwiększone (niestandardowe) koszty **Działalności operacyjnej** poniesione przez **Ubezpieczonego** w **Okresie odszkodowawczym** w celu ograniczenia lub uniknięcia spadku **Obrotu** wskutek opóźnienia w rozpoczęciu **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego** będącego bezpośrednim następstwem **Szkody w mieniu**.

Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)

78) **Zysk brutto** – kwota stanowiąca różnicę pomiędzy:

- a) sumą wartości **Obrotu**, produktów, półproduktów i produkcji w toku według stanu na koniec roku obrotowego, chyba że postanowienia zawartej **Umowy ubezpieczenia** wskazują inny termin,
- a
- b) sumą wartości **Kosztów zmiennych** w okresie oraz wartości produktów, półproduktów i produkcji w toku według stanu na początek roku obrotowego, chyba że postanowienia zawartej **Umowy ubezpieczenia** wskazują inny termin.

Definicja dotyczy Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III)

SEKCJA I – UBEZPIECZENIE ROBÓT BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:
 - 1) **Roboty budowlano – montażowe**,
 - 2) **Urządzenia budowlane**,
 - 3) **Maszyny budowlane**,
 - 4) inne rodzaje mienia wyszczególnione w klauzulach wymienionych w Załączniku nr 1 do OWU.
2. Przedmioty wymienione w ust. 1 pkt 2) – 4) obejmowane są ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem jednoczesnego zgłoszenia do ubezpieczenia mienia wymienionego w ust. 1 pkt 1).
3. Przedmiot ubezpieczenia (ubezpieczone mienie) określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.
4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** w mieniu wyłączonym z zakresu ubezpieczenia na podstawie § 6, nawet jeżeli **Ubezpieczający** uwzględnił je w deklarowanej sumie ubezpieczenia. Wyłączenia dotyczące wyżej wymienionego mienia nie mają jednak zastosowania, jeżeli **Ubezpieczający** odrębnie zawniósł o objęcie tego mienia ochroną, a Warta określiła warunki ubezpieczenia i potwierdziła w **Umowie** przyjęcie go do ochrony.

Miejsce ubezpieczenia

§ 4

1. Mienie wymienione w § 3 OWU obejmowane jest ochroną we wskazanym w **Dokumencie ubezpieczenia** miejscu realizacji **Robót budowlano – montażowych** (na **Terenie budowy**) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres ubezpieczenia

§ 5

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności określonych w OWU i **Dokumencie ubezpieczenia** Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową **Szkody**, które powstały w ubezpieczonym mieniu w miejscu ubezpieczenia i w czasie trwania okresu ubezpieczenia wskutek **Zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia.
2. Z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 1 pkt 3) i 6) OWU, w granicach sumy ubezpieczenia Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową również **Szkody** powstałe wskutek skażenia lub zanieczyszczenia (np. przez **Dym, sadzę**) przedmiotu ubezpieczenia, które jest następstwem **Zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia, pod warunkiem że wskutek takiego skażenia lub zanieczyszczenia przedmiot ubezpieczenia nie może spełniać swoich funkcji i być prawidłowo użytkowany (eksploatowany).
3. W przypadku wystąpienia **Zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia, w granicach sumy ubezpieczenia, Warta zwraca **Ubezpieczonemu** uzasadnione i udokumentowane koszty:
 - 1) zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą w przypadku zagrożenia **Szkodą**, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 2) związane z ratunkiem dotkniętego **Szkodą** przedmiotu ubezpieczenia, mające na celu niedopuszczenie do zwiększenia strat, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 3) napraw tymczasowych poniesionych w celu umożliwienia kontynuacji realizacji **Robót budowlano – montażowych**, jeżeli stanowią część napraw końcowych i nie zwiększają całkowitego kosztu naprawy ubezpieczonego mienia.
4. Zakres ubezpieczenia obejmuje **Szkody** powstałe:
 - 1) w **Urządzeniach budowlanych** do limitu odpowiedzialności: 5% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 100.000 PLN,
 - 2) w okresie **Prób gorących** w odniesieniu do **Obiektu budowlanego** zgodnie z okresem ustalonym w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót**,
 - 3) w okresie **Prób gorących** w odniesieniu do **Obiektu montażowego** zgodnie z warunkami Klauzuli 100 – Ubezpieczenie Prób gorących – maksymalnie 4 tygodnie oraz nie dłużej niż okres ustalony w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót**,
 - 4) w okresie przerwania **Robót** zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia w okresie przerwania **Robót budowlano – montażowych** – maksymalnie 30 dni, nie więcej niż 1/2 (połowa) okresu realizacji **Robót** ustalonego w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót**,
 - 5) w częściach (etapach) **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** po dokonaniu ich **Odbioru** albo oddaniu do użytkowania (eksploatacji) zgodnie z warunkami Klauzuli 116 – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji),

- 6) w przedłużonym okresie realizacji **Robót** zgodnie z warunkami Klauzuli przedłużenia okresu ubezpieczenia – maksymalnie 30 dni, nie więcej niż 1/2 (połowa) okresu realizacji **Robót** ustalonego w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót**,
 - 7) w dodatkowym okresie ubezpieczenia zgodnie z warunkami Klauzuli 003 – Okres konserwacji:
 - a) 6 miesięcy – w odniesieniu do **Robót**, dla których okres realizacji ustalony w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót** nie przekracza 3 miesięcy,
 - b) 12 miesięcy – w odniesieniu do **Robót**, dla których okres realizacji ustalony w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót** jest równy lub przekracza 3 miesiące,
 - 8) w mieniu składowanym (magazynowanym) poza **Terenem budowy** zgodnie z warunkami Klauzuli 013 – Mienie składowane poza Terenem budowy do limitu odpowiedzialności: 5% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 500.000 PLN.
 - 9) w mieniu **Pracowników** zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia mienia Pracowników do limitu odpowiedzialności: 10.000 PLN w odniesieniu do pojedynczego **Pracownika** oraz wszystkich **Pracowników**,
 - 10) skutek błędów projektowych zgodnie z warunkami Klauzuli 115 – Ryzyko projektanta,
 - 11) skutek błędów projektowych, wad materiałowych, wad odlewniczych lub Złego wykonawstwa zgodnie z warunkami Klauzuli 200 – Ryzyko producenta,
 - 12) w mieniu w czasie jego transportu zgodnie z warunkami Klauzuli 220 – Transport do limitu odpowiedzialności: 5% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 500.000 PLN.
5. Dodatkowo w ramach zakresu ubezpieczenia Warta obejmuje ochroną:
- 1) koszty zgodnie z warunkami Klauzuli 006/007 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego (w tym frachtu lotniczego) do limitu odpowiedzialności: 10% wartości **Szkody**, nie więcej niż 100.000 PLN,
 - 2) koszty zgodnie z warunkami Klauzuli 218 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania miejsca uszkodzenia do limitu odpowiedzialności: 10% wartości **Szkody**, nie więcej niż 100.000 PLN,
 - 3) koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie do limitu odpowiedzialności: 10% wartości **Szkody**, nie więcej niż 500.000 PLN,
 - 4) koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów do limitu odpowiedzialności: 10% wartości **Szkody**, nie więcej niż 100.000 PLN,
 - 5) koszty zgodnie z warunkami Klauzuli ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy do limitu odpowiedzialności: 50.000 PLN,
 - 6) wzrost sumy ubezpieczenia zgodnie z warunkami Klauzuli wzrostu wartości Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego do limitu odpowiedzialności: 20% sumy ubezpieczenia zgodnie z wartością **Robót** ustaloną w **Kontrakcie**, obowiązującą na dzień rozpoczęcia **Robót**, nie więcej niż 10.000.000 PLN.
6. Limity odpowiedzialności określone w ust. 4 pkt 1) i 9) oraz ust. 5 obowiązują ponad sumę ubezpieczenia.
7. Na potrzeby niniejszego paragrafu oraz OWU ustala się, że określone w OWU i **Dokumentacie ubezpieczenia** limity odpowiedzialności odwołujące się do sumy ubezpieczenia odnoszą się do wartości **Robót budowlano – montażowych** zgodnie postanowieniami § 7 ust. 2 pkt 1) OWU.
8. Zakres ubezpieczenia może ulec zmianie w celu dostosowania go do potrzeb **Ubezpieczającego, Ubezpieczonego** lub specyfiki ubezpieczanego mienia, w tym rodzaju **Robót**. Zmiana następuje za opłatą dodatkowej składki poprzez:
- 1) podwyższenie limitów odpowiedzialności lub wydłużenie okresów w Klauzulach podstawowych określonych w ust. 4 i 5 oraz ujętych w Załączniku nr 1 do OWU i stanowiących integralną część OWU,
 - 2) wprowadzenie do **Umowy ubezpieczenia** Klauzul dodatkowych ujętych w Załączniku nr 1 do OWU i stanowiących integralną część OWU,
 - 3) wprowadzenie do **Umowy** klauzul i postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
9. Wprowadzenie do **Umowy ubezpieczenia** Klauzul podstawowych, Klauzul dodatkowych oraz klauzul i postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**, pod rygorem nieważności, jest potwierdzane w **Dokumentacie ubezpieczenia**. Jeżeli dana klauzula lub postanowienie nie są wymienione w **Dokumentacie ubezpieczenia**, przyjmuje się, że nie mają zastosowania w **Umowie**.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 6

1. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek:
 - 1) wojny, działań wojennych, inwazji, wojny domowej, rewolucji, rebelii, przewrotu, stanu wojennego lub wyjątkowego, konfiskaty, nacjonalizacji, rekwizycji, zajęcia lub zniszczenia mienia na mocy decyzji jakichkolwiek legalnie ustanowionych władz, lokautu,
 - 2) ataku elektronicznego lub cybernetycznego, działalności hakerów, działania wirusów komputerowych, robaków komputerowych, koni trojańskich, bomb logicznych lub innego rodzaju złośliwego oprogramowania,

- 3) wybuchu jądrowego, reakcji jądrowej, promieniowania jonizującego, skażenia radioaktywnego, działania pola elektromagnetycznego,
 - 4) zakażenia lub wywołania choroby przez biologiczny czynnik chorobotwórczy, z powodu którego organ władzy publicznej wprowadził stan zagrożenia epidemicznego, stan epidemii, stan nadzwyczajny lub Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła pandemię,
 - 5) częściowego lub całkowitego przerwania **Robót budowlano – montażowych**, z wyjątkiem sytuacji, gdy przerwanie **Robót** zostało spowodowane przez **Szkodę** objętą ochroną,
 - 6) oddziaływania czynników biologicznych lub chemicznych, skażenia lub zanieczyszczenia odpadami,
 - 7) działalności górniczej w rozumieniu ustawy prawo geologiczne i górnicze spowodowane ruchem zakładu górniczego na byłych lub obecnych terenach górniczych,
 - 8) wad, błędów lub usterek, które istniały w chwili zawarcia **Umowy**, o których **Ubezpieczony** wiedział lub przy należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - 9) kontynuacji realizacji **Robót**, w tym prowadzenia **Prób gorących**, po wystąpieniu **Szkody** bez dokonania naprawy uszkodzonego mienia, jeżeli niedokonanie naprawy miało wpływ na powstanie kolejnej **Szkody**.
2. Z zakresu ochrony wyłączone są również:
- 1) **Szkody** wyrządzone z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa **Reprezentantów Ubezpieczonego**, jednakże w odniesieniu do **Szкод** wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa odpowiedzialność Warty istnieje, o ile odpowiada to w danych okolicznościach względem słuszności,
 - 2) **Szkody** w mieniu zajęтым przez uprawnione władze,
 - 3) **Szkody** powstałe wskutek błędów projektowych – o ile z zakresu ochrony wyłączona została Klauzula 115 – Ryzyko projektanta lub Klauzula 200 – Ryzyko producenta,
 - 4) w odniesieniu do **Obiektu budowlanego**: koszty naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiałowe lub zostało źle wykonane (koszty **Złego wykonawstwa**), z zastrzeżeniem, że Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w częściach **Robót** wykonanych poprawnie na **Terenie budowy**, które powstały wskutek wad materiałowych lub **Złego wykonawstwa**,
 - 5) w odniesieniu do **Obiektu montażowego**: **Szkody** powstałe wskutek wad materiałowych, wad odlewniczych lub **Złego wykonawstwa** – o ile z zakresu ochrony wyłączona została Klauzula 200 – Ryzyko producenta, z zastrzeżeniem że Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w **Robotach** powstałe wskutek błędów montażowych, które nie zostały spowodowane wadliwym materiałem, wadliwym odlewem lub **Złym wykonawstwem**,
 - 6) koszty poniesione w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wad materiałowych, wad odlewniczych, błędów projektowych lub **Złego wykonawstwa**; ponadto na potrzeby OWU przyjmuje się, że sam fakt ujawnienia się wady materiałowej, wady odlewniczej, błędu projektowego, **Złego wykonawstwa** lub błędu montażowego nie uznaje się za **Szkodę**,
 - 7) **Szkody** powstałe w trakcie częściowego lub całkowitego przerwania **Robót**, za wyjątkiem sytuacji, gdy przerwanie **Robót** wynikało z harmonogramu obowiązującego w dniu rozpoczęcia **Robót** (tj. procesu technologicznego, zaplanowanych przerw zimowych z uwagi na warunki atmosferyczne uniemożliwiające realizację **Robót**) – po przekroczeniu okresu przerwania **Robót** zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 4 pkt 4) OWU,
 - 8) **Szkody** powstałe wskutek wyłudzenia, fałszerstwa, wymuszenia, sprzeniewierzenia, przywłaszczenia lub kradzieży mienia za wyjątkiem **Kradzieży z włamaniem** lub **Rabunku**,
 - 9) **Szkody** ujawnione podczas inwentaryzacji, polegające na zagubieniu, zaginięciu mienia,
 - 10) **Szkody** w wartościach pieniężnych, dziełach sztuki, przedmiotach o charakterze archiwalnym, zabytkowym, muzealnym, w zbiorach kolekcjonerskich,
 - 11) **Szkody** polegające na uszkodzeniu lub utracie danych lub oprogramowania, w tym niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowanej usunięciem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury, lub polegające na ograniczeniu dostępności, niedostępności, niedziałaniu, nieprawidłowym działaniu lub nieprawidłowym zastosowaniu danych, oprogramowania lub nośników informacji, jednakże jeżeli w bezpośrednim następstwie wyżej wymienionych okoliczności powstanie **Szkoda** w przedmiocie ubezpieczenia z przyczyn niewyłączonych z zakresu ochrony w ramach OWU, wówczas Warta ponosi odpowiedzialność za taką **Szkodę**,
 - 12) **Szkody** polegające na powolnym, systematycznym pękaniu, osiadaniu, deformacji mienia, chyba że powstały one bezpośrednio wskutek **Zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia,
 - 13) **Szkody** będące następstwem **Normalnego zużycia**, erozji, kawitacji, korozji, utlenienia, powstawania osadów, ciągłego działania warunków atmosferycznych oraz pogorszenia jakości wskutek nieużywania mienia,
 - 14) **Szkody** polegające wyłącznie na uszkodzeniach estetycznych, takie jak: pomalowanie, graffiti, zadrapania, odbarwienia, oraz inne uszkodzenia podobnego rodzaju nie mające wpływu na funkcjonalność przedmiotu ubezpieczenia, jednakże w przypadku, gdy wyżej wymienione uszkodzenia powstaną w bezpośrednim związku ze **Szkodą** objętą ochroną, wówczas Warta ponosi odpowiedzialność za takie uszkodzenia,
 - 15) **Szkody** w maszynach, urządzeniach, instalacjach **Prototypowych** lub **Robotach** z zastosowaniem **Prototypowych** technologii,
 - 16) **Szkody** w jednostkach pływających i statkach powietrznych,

- 17) **Szkody w Maszynach budowlanych i Urządzeniach budowlanych** powstałe wskutek **Awarii mechanicznej** lub **Awarii elektrycznej**,
 - 18) **Szkody** wyrządzone przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień lub kwalifikacji do wykonania **Robót** wymaganych odpowiednimi przepisami, mające zakaz lub zawieszono prawo do ich wykonywania,
 - 19) **Szkody** w pojazdach dopuszczonych do poruszania się po drogach publicznych, z wyjątkiem **Szkód** powstałych na **Terenie budowy**, o ile tego rodzaju pojazdy zostały objęte ochroną ubezpieczeniową,
 - 20) **Szkody** w mieniu nieposiadającym deklaracji zgodności UE lub deklaracji zgodności WE, jeżeli brak zgodności mienia z wymaganiami zawartymi w odpowiednich dyrektywach i rozporządzeniach obowiązującymi w tym zakresie miał wpływ na powstanie lub rozmiar **Szkody**,
 - 21) **Szkody**, których wartość nie przekracza **Franszyzy redukcijnej**. W przypadku, gdy odszkodowanie nie przekracza **Franszyzy redukcijnej**, Warta nie ponosi odpowiedzialności i nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania oraz pokrycia innych kosztów.
3. O ile nie umówiono się inaczej, zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - 1) kosztów naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiałowe, wady odlewnicze, zostało błędnie zaprojektowane lub źle wykonane (kosztów **Złego wykonawstwa**),
 - 2) **Szkód** powstałych bezpośrednio lub pośrednio wskutek **Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków**,
 - 3) **Szkód** powstałych bezpośrednio lub pośrednio wskutek **Aktów terroryzmu** lub **Sabotażu**,
 - 4) **Szkód** w mieniu istniejącym stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego).
 4. Ponadto Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) zwiększone koszty działalności, utratę przychodu, zysku i inne straty pośrednie powstałe w wyniku **Szkody**, z zastrzeżeniem postanowień dotyczących Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Seksja III),
 - 2) koszty administracyjne, koszty procesów, odszkodowania o charakterze karnym, opłaty manipulacyjne, należności publiczno – prawne, podatki, grzywny sądowe lub administracyjne, kary pieniężne, utratę kontraktów, rabatów, licencji, straty powstałe wskutek opóźnienia lub niewykonania zobowiązań, utratę rynku, utratę wartości rynkowej, utracone korzyści, czyste straty finansowe.

Suma ubezpieczenia oraz system ubezpieczenia

§ 7

1. Suma ubezpieczenia mienia zgłaszanego do ubezpieczenia ustalana jest przez **Ubezpieczającego** we wniosku ubezpieczeniowym lub innym dokumencie w systemie sum stałych lub na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia winna odpowiadać:
 - 1) w odniesieniu do **Robót budowlano – montażowych: Wartości odtworzeniowej (O)** ustalonej na podstawie **Kontraktu**, na którą składają się:
 - a) wartość materiałów, które zostaną wbudowane w **Obiekt budowlany** lub **Obiekt montażowy**,
 - b) wartość maszyn, urządzeń i instalacji, które zostaną zamontowane w **Obiekcie budowlanym** lub **Obiekcie montażowym**,
 - c) koszty robocizny, transportu, pracy **Maszyn budowlanych i Urządzeń budowlanych** oraz koszty uruchomienia, które zostaną poniesione w związku z realizacją **Robót**,
 - d) opłaty celne, podatki i inne opłaty podobnego rodzaju,
 - 2) w odniesieniu do **Maszyn budowlanych** zgłaszanych do ubezpieczenia:
 - a) **Wartości odtworzeniowej (O)** lub **Księgowej brutto (KB)** odrębnie w odniesieniu do każdej z pozycji mienia zgodnie z wykazem lub
 - b) wartości przewidywanej maksymalnej **Szkody**, jaka może powstać w wyniku jednego **Zdarzenia** (limitowi odpowiedzialności),
 - 3) w odniesieniu do **Urządzeń budowlanych**: wartości przewidywanej maksymalnej **Szkody**, jaka może powstać w wyniku jednego **Zdarzenia** (limitowi odpowiedzialności),
 - 4) w odniesieniu do innego rodzaju mienia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4) OWU: wartości przewidywanej maksymalnej **Szkody**, jaka może powstać w wyniku jednego **Zdarzenia** (limitowi odpowiedzialności).
3. **Ubezpieczający** deklaruje oddzielną sumę ubezpieczenia w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia (pozycji ubezpieczanego mienia) wymienionych w § 3 ust. 1 OWU.
4. O ile nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalana jest bez podatku od towarów i usług (VAT) podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Suma ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty w odniesieniu do każdego przedmiotu ubezpieczenia, który uległ **Szkodzie**, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 6 OWU oraz postanowień uzgodnionych indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
6. Suma ubezpieczenia ustalona zgodnie z postanowieniami ust. 2 pkt 1) i 2) lit. a) nie ulega pomniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.

7. O ile nie umówiono się inaczej, oraz z zastrzeżeniem postanowień ust 6, pozostałe sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności określone w OWU i **Dokumentie ubezpieczenia** obowiązują na jedno i wszystkie **Zdarzenia** oraz ulegają pomniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.
8. Jeżeli w **Umowie ubezpieczenia** w ramach limitu odpowiedzialności zastosowanie ma podlimit odpowiedzialności, to odszkodowanie wypłacone w ramach podlimitu odpowiedzialności pomniejsza również limit odpowiedzialności.
9. Z zastrzeżeniem § 5 ust. 5 pkt 6) OWU, w przypadku zmiany wartości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** w trakcie okresu ubezpieczenia wskutek wzrostu kosztów materiałów i robocizny, zwiększenia zakresu rzeczowego realizowanych **Robót** lub dokonania zmian technicznych, **Ubezpieczający** winien jest zgłosić nową sumę ubezpieczenia w celu jej zwiększenia wraz z podaniem aktualnego zakresu rzeczowego **Robót**. Nowa suma ubezpieczenia będzie obowiązywała od dnia następnego po jej akceptacji przez Wartę.
10. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za pisemną zgodą Warty sumy ubezpieczenia, limity i podlimity odpowiedzialności, których wysokość uległa pomniejszeniu w następstwie **Szkody**, mogą zostać podwyższone lub uzupełnione do pierwotnej wysokości za opłatą dodatkowej składki.

Ustalenie wartości Szkody i wysokości odszkodowania

§ 8

1. W celu ustalenia wartości **Szkody Ubezpieczony** zobowiązany jest sporządzić na własny koszt i przedłożyć Warcie kosztorys naprawy, remontu, wymiany lub odbudowy uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia zgodnie z zasadami kalkulacji i cenami obowiązującymi w **Kontrakcie**. Warta zastrzega sobie prawo do weryfikacji przedłożonego kosztorysu.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia określonych zasad kalkulacji i cen obowiązujących w **Kontrakcie**, wartość **Szkody** ustalana jest zgodnie z ogólnymi zasadami kalkulacji i ustalania cen stosowanymi w budownictwie w oparciu o Katalogi Nakładów Rzeczowych (KNR), Katalogi Norm Pracy i średnie ceny biorąc pod uwagę rodzaj i miejsce realizacji **Robót budowlano – montażowych**.
3. Ponadto w celu ustalenia wartości **Szkody Ubezpieczony** zobowiązany jest przedłożyć Warcie dokumenty oraz rachunki lub faktury potwierdzające przeprowadzenie naprawy, remontu, wymiany lub odbudowy mienia, w tym:
 - 1) kopię **Kontraktu**,
 - 2) harmonogram rzeczowo – finansowy **Robót**,
 - 3) oświadczenie kierownika budowy lub kierownika robót dotyczące okoliczności powstania **Szkody** oraz kopię jego uprawnień budowlanych,
 - 4) kopię części dziennika budowy dotyczącej **Robót**, które uległy **Szkodzie**,
 - 5) dokumenty, o których mowa w § 23 ust. 1 pkt 2) OWU oraz kopię umowy z agencją ochrony mienia, dziennik służby i oświadczenia osób dozorujących **Teren budowy** – w przypadku **Kradzieży z włamaniem, Rabunku** lub **Dewastacji**,
 oraz na wniosek Warty inne dokumenty niezbędne w celu ustalenia wartości **Szkody** i wysokości odszkodowania.
4. Wartość **Szkody** ustala się:
 - 1) w przypadku **Szkody częściowej** – na podstawie kosztów naprawy lub remontu niezbędnych w celu przywrócenia uszkodzonego mienia do stanu, w jakim znajdowało się bezpośrednio przed powstaniem **Szkody**,
 - 2) w przypadku **Szkody całkowitej** – na podstawie **Wartości rzeczywistej (R)** zniszczonego lub utraconego mienia bezpośrednio przed powstaniem **Szkody**, oraz kosztów transportu, uruchomienia, opłat celnych, podatków i innych opłat podobnego rodzaju, pod warunkiem że zostały uwzględnione w sumie ubezpieczenia, oraz w takiej wysokości, w jakiej zostały poniesione przez **Ubezpieczonego** w celu odtworzenia mienia.
5. Jeżeli koszt naprawy lub remontu jest równy lub przekracza **Wartość rzeczywistą** mienia bezpośrednio przed powstaniem **Szkody**, wartość **Szkody** ustalana jest zgodnie z postanowieniami ust. 4 pkt 2).
6. Przy ustalaniu wartości **Szkody** nie uwzględnia się:
 - 1) wartości naukowej, zabytkowej, artystycznej lub kolekcjonerskiej,
 - 2) kosztów modernizacji, modyfikacji lub ulepszeń,
 - 3) dodatkowych kosztów związanych z brakiem materiałów budowlanych lub montażowych (maszyn, urządzeń, instalacji) niezbędnych w celu przywrócenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia do stanu, w jakim znajdowało się bezpośrednio przed powstaniem **Szkody**,
 - 4) dodatkowych kosztów związanych z dostosowaniem mienia do obowiązujących przepisów prawa, przepisów branżowych, decyzji organów państwowych lub samorządowych, które weszły w życie po rozpoczęciu **Robót**.
7. W przypadku **Szkody** Warta obejmuje ochroną dodatkowo uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez **Ubezpieczonego**, o których mowa w § 5 ust. 3 i 5 OWU, a także inne koszty określone w **Dokumentie ubezpieczenia** na indywidualnych warunkach pomiędzy Wartą a **Ubezpieczonym**.
8. Wartość **Szkody**, o której mowa w ust. 4 jest korygowana w następujący sposób:
 - 1) pomniejsza się o wartość **Pozostałości po Szkodzie**, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, naprawy lub sprzedaży,

- 2) pomniejszana jest zgodnie z postanowieniami ust. 10 i 11.
9. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości **Szkody**, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia przedmiotu, który uległ **Szkodzie** lub uzgodniony w **Umowie** limit odpowiedzialności, z uwzględnieniem poniższych zasad:
- 1) wysokość odszkodowania powiększa się o koszty, o których mowa w ust. 7,
 - 2) od wysokości ostatecznie ustalonego odszkodowania potrąca się **Franszyzę redukcyjną**.
10. W odniesieniu do przedmiotów ubezpieczonych w systemie sum stałych – w przypadku, gdy suma ubezpieczenia poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określona w **Dokumencie ubezpieczenia** jest niższa niż wartość tego przedmiotu w dniu **Szkody** (niedoubezpieczenie), to wartość **Szkody** jest pomniejszana w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu **Szkody** (zasada proporcji).
11. Zasada proporcji nie ma zastosowania, jeżeli:
- 1) wartość **Szkody** nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ **Szkodzie** oraz jednocześnie 1.000.000 PLN,
 - 2) w odniesieniu do **Szkody całkowitej**,
 - 3) suma ubezpieczenia przedmiotu ustalona w **Wartości księgowej brutto (KB)** jest równa jego wartości ewidencyjnej wynikającej z ksiąg rachunkowych **Ubezpieczonego**.
12. W przypadku roszczenia, którego wartość została określona w walucie obcej, do ustalenia wartości **Szkody** i wysokości odszkodowania w złotych polskich zastosowanie ma kurs średni danej waluty obcej z dnia powstania **Szkody** ogłoszony przez NBP.

SEKcja II – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ ROBÓT BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH

Przedmiot i zakres ochrony ubezpieczeniowej § 9

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności określonych w OWU i **Dokumencie ubezpieczenia** Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną deliktową **Ubezpieczonego** za **Szkody** wyrządzone **Osobie trzeciej**, którą w myśl przepisów prawa ponosi **Ubezpieczony** w bezpośrednim związku z realizacją objętych ochroną **Robót budowlano – montażowych** oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do realizacji **Robót**.
2. Osoby objęte ochroną ubezpieczeniową wskazane są w **Dokumencie ubezpieczenia** jako **Ubezpieczeni**.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również odpowiedzialność cywilną deliktową osób wskazanych w **Dokumencie ubezpieczenia** za **Szkody** wyrządzone osobom wizytującym **Teren budowy**, które są **Pracownikami Ubezpieczonego** lub innego podmiotu związanego z realizacją **Robót** lub innymi osobami przebywającymi na **Terenie budowy** za zgodą **Ubezpieczonego**, pod warunkiem że osoby te przed wejściem na **Teren budowy** uzyskały zezwolenie kierownictwa budowy na przeprowadzenie takiej wizytacji i przebywanie na **Terenie budowy** oraz wizytacja odbywa się przy stałej obecności kierownika budowy lub jego przedstawiciela, z zachowaniem zasad BHP.
4. Warta ponosi odpowiedzialność za rzeczywiste straty oraz utracone korzyści wynikające ze **Szkody** objętej ochroną ubezpieczeniową.

Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej § 10

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **Wypadki ubezpieczeniowe**, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia wskazanym w **Dokumencie ubezpieczenia**.
2. Wszystkie **Wypadki ubezpieczeniowe** wynikłe z tej samej przyczyny są traktowane łącznie jako jeden **Wypadek**, niezależnie od liczby poszkodowanych, a ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest dla wszystkich wskazanych powyżej **Wypadków**, o ile pierwszy **Wypadek** miał miejsce w okresie ubezpieczenia (szkoda seryjna).
3. W razie wątpliwości uważa się, że **Wypadek** powodujący **Szkodę osobową** powstał w dniu, w którym poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były przyczyną roszczenia wobec **Ubezpieczonego**, także wtedy, gdy związek przyczynowy został stwierdzony później.

Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej

§ 11

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną deliktową **Ubezpieczonego** za **Wypadki ubezpieczeniowe**, które powstały we wskazanym w **Dokumencie ubezpieczenia** miejscu ubezpieczenia (na **Terenie budowy**) lub jego bezpośrednim sąsiedztwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 12

1. Poza zakresem ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z OWU pozostaje odpowiedzialność cywilna:
 - 1) będąca przedmiotem systemu obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w tym z tytułu wykonywania określonego zawodu lub czynności, prowadzenia określonego rodzaju działalności lub posiadania określonego mienia (w szczególności obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania pojazdów mechanicznych),
 - 2) związana z realizacją czynności zawodowych polegających na wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
 - 3) z tytułu roszczeń wynikających z przepisów o gwarancji lub rękojmi za wady,
 - 4) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania,
 - 5) za **Czyste szkody majątkowe**,
 - 6) za **Produkt** lub za wykonaną usługę.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody**:
 - 1) powstałe wskutek przyczyn wymienionych w § 6 ust. 1 pkt 1) – 7) oraz ust. 2 pkt 1) i 11) OWU,
 - 2) powstałe wskutek **Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków, Aktów terroryzmu** lub **Sabotażu**,
 - 3) w mieniu, które zostało lub może być objęte ochroną w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), w tym na podstawie klauzul ujętych w Załączniku nr 1 (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe) do OWU, które mają zastosowanie do Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I),
 - 4) powstałe wskutek oddziaływania azbestu lub formaldehydu, niezależnie od ich postaci,
 - 5) w zbiorach, lasach, uprawach lub nasadzeniach,
 - 6) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, kartach płatniczych, dokumentach, planach, dziełach sztuki, przedmiotach o charakterze archiwalnym, zabytkowym, muzealnym, zbiorach kolekcjonerskich,
 - 7) powstałe wskutek naruszenia praw własności intelektualnej, w szczególności praw autorskich, praw własności przemysłowej, patentów lub udzielonych licencji,
 - 8) powstałe wskutek stopniowego lub długotrwałego oddziaływania: temperatury, gazów, pary, wilgoci, **Dymu, sadzy**, pyłu, wyciekania, hałasu, zagrzybienia, osiadania lub osuwania się gruntu lub ziemi, które nie powoduje **Szkody** nagłej i nieprzewidzianej,
 - 9) spowodowane przez lub powstałe w jednostkach pływających i statkach powietrznych,
 - 10) powstałej w następstwie choroby zawodowej zaistniałej u **Pracownika**,
 - 11) powstałe wskutek nałożenia grzywien, kar administracyjnych lub sądowych, w tym również odszkodowań o charakterze karnym (takich jak punitive & exemplary damages), kar umownych oraz innych kar o charakterze pieniężnym,
 - 12) z tytułu odpowiedzialności cywilnej **Ubezpieczonego** wykraczającej poza ustawowy zakres odpowiedzialności lub wynikającej z umownego przejścia przez **Ubezpieczonego** odpowiedzialności innych podmiotów,
 - 13) których wartość nie przekracza **Franszyzy redukcyjnej**. W przypadku, gdy odszkodowanie nie przekracza Franszyzy redukcyjnej, Warta nie ponosi odpowiedzialności i nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania oraz pokrycia innych kosztów.
3. O ile nie umówiono się inaczej, zakres ubezpieczenia nie obejmuje **Szkód**:
 - 1) powodujących roszczenia wzajemne pomiędzy **Ubezpieczonymi**,
 - 2) **osobowych** poniesionych przez **Pracownika Ubezpieczonego** w wyniku wypadku przy pracy (odpowiedzialności cywilnej pracodawcy),
 - 3) powstałych wskutek wibracji, usunięcia lub osłabienia elementów nośnych lub nośności gruntu,
 - 4) powstałych w związku z **Emisją do środowiska**,
 - 5) wyrządzonych w dodatkowym okresie ubezpieczenia tj. w okresie obowiązywania Klauzuli 003 – Okres konserwacji, Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej i Klauzuli 201 – Okres gwarancji.

Suma gwarancyjna

§ 13

1. Suma gwarancyjna jest to kwota ustalona w **Umowie ubezpieczenia**, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty z tytułu zawartej **Umowy**.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, sumę gwarancyjną ustala się w odniesieniu do jednego i wszystkich **Wypadków ubezpieczeniowych** powstałych w okresie ubezpieczenia, łącznie dla wszystkich **Szkód**.

3. Suma gwarancyjna ulega zmniejszeniu każdorazowo o kwotę wypłaconego odszkodowania lub poniesione **Koszty pomocy prawnej**, aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. Przy zawieraniu **Umowy** można ustanowić podlimity odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej – w odniesieniu do jednego i wszystkich **Wypadków** powstałych w okresie ubezpieczenia – względem określonego zakresu ubezpieczenia, w tym za opłatą dodatkowej składki dla Klauzul dodatkowych ujętych w Załączniku nr 1 do OWU, które mają zastosowanie do Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II).
Wypłata odszkodowania z zakresu ubezpieczenia, dla którego został ustanowiony podlimit odpowiedzialności, zmniejsza każdorazowo ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jego całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej o tę kwotę.
5. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za pisemną zgodą Warty suma gwarancyjna lub podlimit odpowiedzialności, których wysokość uległa pomniejszeniu w następstwie **Szkody**, mogą zostać podwyższone lub uzupełnione do pierwotnej wysokości za opłatą dodatkowej składki.

Zobowiązanie Warty z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia

§ 14

1. W zakresie wynikającym z **Umowy ubezpieczenia** i w granicach ustalonej w **Umowie** sumy gwarancyjnej, z uwzględnieniem podlimitów odpowiedzialności, zobowiązanie Warty obejmuje:
 - 1) zbadanie zasadności roszczenia **Osoby trzeciej**, skierowanego przeciwko **Ubezpieczonemu**, dotyczącego **Szkody** objętej ochroną ubezpieczeniową i udzielenie **Ubezpieczonemu** niezbędnego wsparcia w związku z tym roszczeniem, także wtedy, gdy takie roszczenie jest niezasadne,
 - 2) zwrot poniesionych **Kosztów pomocy prawnej**,
 - 3) zwrot kosztów poniesionych przez **Ubezpieczonego** po wystąpieniu **Wypadku ubezpieczeniowego**, wynikłych z zastosowania środków w celu zapobieżenia **Szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 4) wypłatę poszkodowanemu odszkodowania na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez Wartę, ugody zawartej lub zaakceptowanej przez Wartę albo prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Jeżeli **Ubezpieczony** nie wyraża zgody na umotywowaną propozycję Warty dotyczącą uznania roszczeń poszkodowanego lub zawarcia z nim ugody, Warta nie ponosi odpowiedzialności za dodatkowe koszty wynikłe z braku zgody **Ubezpieczonego**.
3. Warta wypłaca odszkodowanie z potrąceniem **Franszyzy redukcyjnej**. W przypadku, gdy odszkodowanie nie przekracza **Franszyzy redukcyjnej**, Warta nie ponosi odpowiedzialności i nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania oraz pokrycia innych kosztów.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 15

1. W razie zajścia **Wypadku ubezpieczeniowego** **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** zobowiązani są:
 - 1) użyć dostępnych im środków w celu ratowania mienia zagrożonego **Szkodą** oraz zapobieżenia **Szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 2) starać się o ustalenie świadków **Wypadku** powodującego **Szkodę** i osób za niego odpowiedzialnych oraz sporządzić protokół z ustalenia okoliczności **Wypadku** powodującego **Szkodę**,
 - 3) przedstawić pisemne informacje o okolicznościach i przyczynach **Szkody** przekazując do Warty wszystkie posiadane dokumenty dotyczące okoliczności związanych z powstałą **Szkodą** wraz z własnym stanowiskiem odnośnie swojej odpowiedzialności za powstałą **Szkodę**,
 - 4) powiadomić Wartę o zajściu **Wypadku** niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od powzięcia wiedzy o jego zajściu,
 - 5) powiadomić Wartę o zgłoszeniu przeciwko niemu roszczenia **Osoby trzeciej** niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia roszczenia,
 - 6) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od powzięcia wiedzy o tym fakcie, zawiadomić pisemnie Wartę o wszczęciu przeciwko niemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność postępowania karnego, administracyjnego, dyscyplinarnego lub innego, albo o wystąpieniu **Osoby trzeciej** z roszczeniem na drogę sądową,
 - 7) na wniosek Warty udzielić wyjaśnień i dostarczyć, w miarę posiadanych środków i możliwości, dowody niezbędne do ustalenia okoliczności związanych z powstałą **Szkodą** oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
 - 8) przesłać do Warty orzeczenie sądu w sprawie związanej z powstałą **Szkodą** w terminie umożliwiającym Warcie zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego,
 - 9) stosować się do wskazówek pracowników Warty prowadzących postępowanie likwidacyjne dotyczące **Szkody**.
2. W przypadku niewywiązania się przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa z obowiązków określonych w ust. 1 pkt 1) Warta jest wolna od odpowiedzialności za **Szkodę** powstałą z tego powodu.

3. W razie naruszenia przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 pkt 4) Warta może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia rozmiaru **Szkody** lub uniemożliwiło **Warcie** ustalenie okoliczności lub skutków **Wypadku**. Skutki braku zawiadomienia Warty o **Szkodzie** nie mają zastosowania, jeżeli Warta w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
4. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** pozostałych obowiązków określonych w ust. 1, Warta może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, jeżeli niedopełnienie danego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia rozmiaru **Szkody** lub uniemożliwiło **Warcie** ustalenie okoliczności **Wypadku** lub wysokości odszkodowania.
Powyższe postanowienie nie dotyczy uprawnionego do odszkodowania (poszkodowanego).
5. Uznanie lub zaspokojenie bezpośrednio przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** roszczeń **Osoby trzeciej** winno nastąpić po uzyskaniu pisemnej zgody Warty. Uznanie lub zaspokojenie roszczeń **Osoby trzeciej** przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** bez takiej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność Warty z tytułu zawartej **Umowy ubezpieczenia**.
6. Jeżeli w związku z powstałą **Szkodą** Warta zaleciła na piśmie podjęcie określonych środków, możliwych do zastosowania przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**, mających na celu zapobieżenie w przyszłości dalszym **Szkom** a **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** nie zastosował się do tego zalecenia, Warta jest uprawniona do odmowy wypłaty odszkodowania lub odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania za następane **Szkody** powstałe z takiej samej przyczyny, chyba że niezastosowanie się do zalecenia Warty nie miało wpływu na powstanie **Szkody**.

SEKCJA III – UBEZPIECZENIE UTRATY PRZYSZŁEGO ZYSKU BRUTTO INWESTORA WSKUTEK SZKODY W ROBOTACH BUDOWLANO – MONTAŻOWYCH

Przedmiot ubezpieczenia

§ 16

1. Przedmiotem ubezpieczenia w ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody** w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) jest planowany **Zysk brutto**, który **Ubezpieczony** może osiągnąć w **Maksymalnym okresie odszkodowawczym** z tytułu **Działalności operacyjnej**, która będzie prowadzona w miejscu ubezpieczenia, jeżeli działalność ta nie zostanie zakłócona lub przerwana wskutek **Szkody w mieniu** powodującej opóźnienie w realizacji **Robót budowlano – montażowych** i rozpoczęciu **Działalności operacyjnej**.
2. W ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody** w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) ochroną objęte są również **Zwiększone koszty Działalności operacyjnej**.

Zakres ubezpieczenia

§ 17

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności określonych w OWU i **Dokumencie ubezpieczenia** Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową **Utratę zysku brutto**, powstałą wskutek **Szkody w mieniu**, poniesioną przez **Ubezpieczonego** w **Okresie odszkodowawczym**, nie dłuższym niż **Maksymalny okres odszkodowawczy**.
2. Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową **Utratę zysku brutto** niezależnie od wysokości **Franszyzy redukcyjnej** określonej w Ubezpieczeniu Robót budowlano – montażowych (Sekcja I).
3. Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody** w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) obejmuje **Utratę zysku brutto** wskutek **Szkody w mieniu** w takim zakresie, w jakim zostało zawarte Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) z wyłączeniem § 5 ust. 4 i 5 OWU oraz z zastrzeżeniem że:
 - 1) rozszerzenie zakresu Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) o klauzule ujęte w Załączniku nr 1 (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe) oraz postanowienia dodatkowe lub odmienne od OWU nie skutkuje automatycznym rozszerzeniem zakresu Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody** w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) o te klauzule i postanowienia dodatkowe lub odmienne od OWU,
 - 2) klauzule ujęte w Załączniku nr 1 (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe) oraz postanowienia dodatkowe lub odmienne od OWU wprowadzone do Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), które mają zastosowanie do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody** w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III), są wymienione, pod rygorem nieważności, w **Dokumencie ubezpieczenia**. Jeżeli w klauzulach i postanowieniach dodatkowych lub odmiennych od OWU w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) wskazano limity

odpowiedzialności, to te limity są limitami na jedno i wszystkie **Zdarzenia w Umowie ubezpieczenia** łącznie w odniesieniu do Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) i Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III).

4. W ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) Warta zwraca **Ubezpieczonemu** w granicach sumy ubezpieczenia poniesione **Zwiększone koszty Działalności operacyjnej** – do wysokości limitu odpowiedzialności, o którym mowa w § 20 ust. 1 pkt 1) lit. b) OWU.
5. W ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) Warta zwraca **Ubezpieczonemu** również poniesione, udokumentowane i uzasadnione koszty powstałe w związku z **Utratą zysku brutto** objętą zakresem ubezpieczenia z tytułu wynagrodzenia głównego księgowego odpowiedzialnego za prowadzenie ksiąg rachunkowych **Ubezpieczonego**, usług biegłego rewidenta badającego te księgi albo eksperta zewnętrznego powołanego przez **Ubezpieczonego** za pisemną zgodą Warty, należnego tej osobie z tytułu wyliczenia wysokości poniesionych strat i wysokości roszczenia, o którym mowa w § 24 ust. 2 pkt 2) OWU, w tym opracowania przez tę osobę wymaganych przez Wartę i niezbędnych do ustalenia wysokości należnego odszkodowania szczegółowych informacji, danych, dowodów oraz wydania oświadczeń, że takie informacje i dane są zgodne z księgami rachunkowymi lub innymi wewnętrznymi ewidencjami i dokumentami **Ubezpieczonego** – do wysokości limitu odpowiedzialności 100.000 PLN w ramach zawartej **Umowy** ubezpieczenia.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 18

1. Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności wymienione w niniejszym paragrafie stanowią uzupełnienie wyłączeń odpowiedzialności określonych w Ubezpieczeniu Robót budowlano – montażowych (Sekcja I) w § 6 OWU, które mają zastosowanie bezpośrednio do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III).
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **Utratę zysku brutto** bezpośrednio lub pośrednio powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - 1) **Szkody**, za którą Warta nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z OWU i zawartą **Umową ubezpieczenia** w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I),
 - 2) o ile nie umówiono się inaczej – **Szkody**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność na podstawie klauzul ujętych w Załączniku nr 1 (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe, w tym wymienione w § 5 ust. 4 i 5 OWU) oraz postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU rozszerzających zakres ochrony w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I),
 - 3) **Szkody**, która powstała w innym mieniu niż **Obiekt budowlany** lub **Obiekt montażowy**, w tym w **Maszynach budowlanych**, **Urządzeniach budowlanych**, mieniu istniejącym stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego),
 - 4) **Szkody w mieniu**, która powstała poza okresem ubezpieczenia, określonym w **Dokumencie ubezpieczenia**, w którym Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej w odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III),
 - 5) **Szkody**, która powstała po dokonaniu **Odbioru** końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo po rozpoczęciu użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej,
 - 6) braku dostępności lub **Szkody** w środkach eksploatacyjnych, surowcach, materiałach lub towarach niezbędnych do prowadzenia **Działalności operacyjnej**,
 - 7) nieuzasadnionej zwłoki **Ubezpieczonego** we wznowieniu realizacji **Robót budowlano – montażowych**, naprawieniu lub odtworzeniu mienia po **Szkodzie**, decyzji **Ubezpieczonego** o nienaprawianiu lub nieodtworzeniu mienia dotkniętego **Szkodą**,
 - 8) decyzji organów państwowych lub samorządowych, które uniemożliwiają lub ograniczają odtworzenie lub naprawę mienia dotkniętego **Szkodą** lub dalszą realizację **Robót** przez **Ubezpieczonego**,
 - 9) braku wystarczających środków finansowych u **Ubezpieczonego** niezbędnych do bezwłocznego odtworzenia lub naprawy mienia dotkniętego **Szkodą** lub dalszej realizacji **Robót** przez **Ubezpieczonego**, ubezpieczenia mienia poniżej wartości odtworzeniowej (niedoubezpieczenia), wypłaty odszkodowania za **Szkodę w mieniu** na rzecz osoby trzeciej (np. banku, leasingodawcy, wynajmującego) z uwagi na przeniesienie praw własności z **Umowy** (cesja),
 - 10) przerwania, ograniczenia lub braku możliwości rozpoczęcia **Działalności operacyjnej** w wyniku wstrzymania, utraty lub upływu terminu ważności pozwolenia na budowę, umowy leasingu, dzierżawy, koncesji, licencji lub innych zezwoleń i umów podobnego rodzaju wymaganych do realizacji **Robót** lub prowadzenia **Działalności operacyjnej**,
 - 11) opóźnienia, niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań, utraty kontraktów, rynku lub wartości rynkowej,

- 12) innowacji i ulepszeń wprowadzonych w czasie odtwarzania lub naprawy mienia dotkniętego **Szkodą**,
 - 13) uszkodzenia lub utraty danych lub oprogramowania,
 - 14) **Trzęsienia ziemi**, wybuchu wulkanu, tsunami,
 - 15) innej przyczyny niż **Szkoda w mieniu**.
3. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
- 1) **Kosztów zmiennych Działalności operacyjnej Ubezpieczonego** ponoszonych w niezakłóconym lub nieprzerwanym **Szkodą w mieniu** procesie produkcji, sprzedaży lub świadczenia usług, takich jak: zużycie surowców, materiałów, koszty energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu, usługi zagospodarowania odpadów, usługi transportowe materiałów, towarów i produktów, usługi produkcyjne, wartość sprzedanych towarów i materiałów, opłaty licencyjne, patentowe, celne, prowizje od sprzedaży, składki ubezpieczeniowe oraz inne opłaty uzależnione od **Obrotu**,
 - 2) podatku VAT, podatku akcyzowego,
 - 3) przychodów i kosztów, które nie są bezpośrednio związane z **Działalnością operacyjną Ubezpieczonego**, tj. w rozumieniu ustawy o rachunkowości:
 - a) przychodów i kosztów finansowych, w tym wynikających z inwestycji w aktywa finansowe, operacji giełdowych,
 - b) pozostałych kosztów operacyjnych, w tym jakichkolwiek kar, grzywien, kosztów roszczeń odszkodowawczych **Osób trzecich** i związanych z nimi kosztów sądowych i zastępstwa procesowego,
 - 4) **Utraty zysku brutto**, której wartość nie przekracza **Franszyzy redukcyjnej**. W przypadku, gdy odszkodowanie nie przekracza **Franszyzy redukcyjnej**, Warta nie ponosi odpowiedzialności i nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania oraz pokrycia innych kosztów.

Suma ubezpieczenia

§ 19

1. Sumę ubezpieczenia deklaruje **Ubezpieczający** w oparciu o planowaną wartość **Obrotu** dla **Maksymalnego okresu odszkodowawczego**.
Wszelkie koszty związane z ustaleniem sumy ubezpieczenia są ponoszone przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**.
2. Sumę ubezpieczenia ustala się na podstawie dokumentów, w tym biznesplanu i projektu wykonawczego, stanowiących podstawę do określenia wyników finansowych planowanej przez **Ubezpieczonego Działalności operacyjnej**.
3. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać planowanej wartości **Zysku brutto**, który **Ubezpieczony** może osiągnąć w **Maksymalnym okresie odszkodowawczym** z tytułu planowanej **Działalności operacyjnej**, która będzie prowadzona w miejscu ubezpieczenia, jeżeli działalność ta nie zostanie zakłócona lub przerwana wskutek **Szkody w mieniu** powodującej opóźnienie w realizacji **Robót budowlano – montażowych** i rozpoczęciu **Działalności operacyjnej**.
4. Suma ubezpieczenia **Zysku brutto** lub limit odpowiedzialności określony w Ubezpieczeniu utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty, z zastrzeżeniem limitów odpowiedzialności określonych w **Dokumentie ubezpieczenia** obowiązujących łącznie w odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkoły w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) oraz Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), o których mowa w § 17 ust. 3 pkt 2) OWU.
5. Suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania.
6. O ile nie umówiono się inaczej, limity odpowiedzialności określone w OWU i **Dokumentie ubezpieczenia** obowiązują na jedno i wszystkie **Zdarzenia** oraz ulegają pomniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.
7. Jeżeli w **Umowie ubezpieczenia** w ramach limitu odpowiedzialności zastosowanie ma podlimit odpowiedzialności, to odszkodowanie wypłacone w ramach podlimitu odpowiedzialności pomniejsza również limit odpowiedzialności.

Ustalenie wartości i zakresu Utraty zysku brutto

§ 20

1. Wartość **Utraty zysku brutto** stanowi:
 - 1) suma:
 - a) w odniesieniu do spadku **Obrotu** – wartości uzyskanej z pomnożenia **Wskaźnika zysku brutto** przez wartość, o którą **Obrót** uzyskany w **Okresie odszkodowawczym** zmniejszył się, bezpośrednio wskutek **Szkody w mieniu**, w stosunku do **Obrotu**, który **Ubezpieczony** osiągnąłby w tym okresie, gdyby nie doszło do opóźnienia w realizacji **Robót budowlano – montażowych** i rozpoczęciu **Działalności operacyjnej**,
 - b) w odniesieniu do **Zwiększonych kosztów Działalności operacyjnej** – wartości tych kosztów, z zastrzeżeniem że łączna wartość poniesionych bezpośrednio wskutek **Szkody w mieniu** tego rodzaju kosztów nie może przekroczyć wartości uzyskanej z pomnożenia **Wskaźnika zysku brutto** przez wartość unikniętego (dzięki poniesieniu tych kosztów) spadku **Obrotu**,

- 2) pomniejszona o zaoszczędzone w **Okresie odszkodowawczym Koszty stałe**, których **Ubezpieczony** nie poniósł lub mógł ograniczyć, w tym odpisy amortyzacyjne środków trwałych lub ich części, jeżeli uległy one zniszczeniu lub utracie wskutek **Szkody w mieniu** i zgodnie z obowiązującymi przepisami ustalił obowiązek ich amortyzowania.
2. Jeżeli w **Okresie odszkodowawczym Działalność operacyjna** była prowadzona przez **Ubezpieczonego** lub osoby działające na jego rzecz w innym miejscu niż miejsce ubezpieczenia, przychody uzyskane lub należne **Ubezpieczonemu** z tytułu prowadzenia tej działalności uwzględnia się przy wyliczeniu **Obrotu** uzyskanego w **Okresie odszkodowawczym**.
3. Przy ustalaniu wartości **Utraty zysku brutto: Obrót, Wskaźnik zysku brutto, Zwiększone koszty Działalności operacyjnej** i oszczędności w **Kosztach stałych** ustala się na podstawie dokumentów i wyników finansowych **Ubezpieczonego** za okres 12 miesięcy od dnia faktycznego rozpoczęcia **Działalności operacyjnej**, z uwzględnieniem dynamiki wzrostu lub spadku, sezonowości, trendów rynkowych, inflacji oraz innych szczególnych okoliczności, uwarunkowań i czynników, które miały wpływ na przebieg **Działalności operacyjnej** po jej rozpoczęciu oraz miałyby wpływ na jej prowadzenie w **Okresie odszkodowawczym**, gdyby **Szkoda w mieniu** nie wystąpiła.
4. Wartość **Utraty zysku brutto** jest zmniejszana w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia (**Zysk brutto**) pozostaje do wartości uzyskanej z pomnożenia **Wskaźnika zysku brutto**, zastosowanego do ustalenia wartości **Utraty zysku brutto** zgodnie z ust. 1, przez **Obrót** skorygowany proporcjonalnie do długości **Maksymalnego okresu odszkodowawczego** (zasada proporcji).
5. Zasada proporcji nie ma zastosowania w przypadku, gdy wartość uzyskana w sposób określony w ust. 4 nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia oraz jednocześnie 1.000.000 PLN.

Ustalenie wysokości odszkodowania

§ 21

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej udokumentowanej wartości **Utraty zysku brutto**, ustalonej zgodnie z § 20 OWU, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia lub uzgodniony w **Umowie ubezpieczenia** limit odpowiedzialności, z uwzględnieniem postanowień określonych w OWU i **Dokumencie ubezpieczenia**, i od tak wyliczonej kwoty odejmuje się **Franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**.
2. W przypadku roszczenia, którego wartość została określona w walucie obcej, do ustalenia wartości **Utraty zysku brutto** i wysokości odszkodowania zastosowanie mają miesięczne kursy średnioważone waluty obcej w złotych polskich ogłoszone przez NBP dla poszczególnych miesięcy **Okresu odszkodowawczego**.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA SEKCJI I i SEKCJI III

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 22

1. **Ubezpieczający i Ubezpieczony** zobowiązani są do:
 - 1) podania do wiadomości Warty okoliczności i zmiany okoliczności, o które Warty pytała przed zawarciem **Umowy ubezpieczenia**, zgodnie z § 26 ust. 3 i 4 OWU,
 - 2) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa i ochrony mienia, w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, prawa pracy, przepisów BHP, norm o budowie, eksploatacji i certyfikacji mienia oraz wykonywania nadzoru architektoniczno – budowlanego; ponadto do sprawdzenia i dokonania odbioru urządzeń i instalacji przeciwpożarowych, zabezpieczających przedmiot ubezpieczenia, przed rozpoczęciem **Prób gorących**,
 - 3) przestrzegania postanowień oraz zaleceń sformułowanych w opinii geotechnicznej lub geologicznej oraz innych ekspertyzach, które zostały wykonane w ramach realizowanych **Robót budowlano – montażowych** i przekazane **Ubezpieczonemu** w związku z ich realizacją,
 - 4) zapewnienia przedstawicielowi Warty dostępu do mienia w celu przeprowadzenia oględzin, oceny ryzyka i sformułowania zaleceń dotyczących jego kontroli oraz do udostępnienia przedstawicielowi Warty dokumentów związanych z realizacją **Robót**, a w szczególności projektu budowlanego wraz z całą dokumentacją poboczną, dziennika budowy oraz wszystkich niezbędnych pozwoleń, uzgodnień, opinii, ekspertyz (o ile zostały wydane), badań, protokołów prób i testów oraz pomiarów technicznych.
 - 5) w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach **Umowy** o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek **Szkody w Robotach budowlano – montażowych** (Sekcja III) – przedłożenia aktualnych raportów o zaangażowaniu **Robót** w terminach miesięcznych.
 - 6) prowadzenia ksiąg rachunkowych, ewidencji mienia, przechowywania i ochrony dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w taki sposób, aby nie mogły one ulec uszkodzeniu, zniszczeniu lub zostać utracone,

- 7) w czasie trwania **Umowy** – podejmowania, we własnym zakresie i na koszt własny, stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zapobieżenia **Szkodzie**, a także stosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz do wszelkich wymogów zawartych w **Umowie**, w tym zaleceń Warty w zakresie ochrony mienia przed **Szkodą**.
2. Ponadto **Ubezpieczający** jest zobowiązany:
- 1) opłacić składkę należną z tytułu zawartej **Umowy** i udzielonej przez Wartę ochrony ubezpieczeniowej, zgodnie z zasadami określonymi w § 29 OWU,
 - 2) w odniesieniu do **Umowy ubezpieczenia generalnego**, podać do wiadomości Warty informacje niezbędne do rozliczenia składki zgodnie z warunkami zawartej **UUG**,
 - 3) w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach **Umowy** o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkod w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) – w celu rozliczenia składki podać do wiadomości Warty wartość **Zysku brutto** osiągniętego za okres 12 miesięcy od daty faktycznego rozpoczęcia **Działalności operacyjnej** w terminie 30 dni od zakończenia tego okresu,
 - 4) jeżeli **Umowa** została zawarta na cudzy rachunek, dopełnić obowiązków określonych w § 27 OWU.
3. W przypadku niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** i **Ubezpieczonego** obowiązków wymienionych w ust. 1 pkt. 2) – 7), Warta może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości, o ile miało to wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru **Szkody** lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności powstania **Szkody** lub wysokości odszkodowania.

Postępowanie w przypadku Szkod

§ 23

1. W przypadku wystąpienia **Szkody** lub zaistnienia **Zdarzenia losowego**, które może spowodować **Szkodę**, **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** zobowiązani są:
- 1) użyć dostępnych im środków w celu ratowania mienia zagrożonego **Szkodą** oraz zapobieżenia **Szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 2) niezwłocznie zawiadomić o **Szkodzie** Policję, nie później niż w ciągu 24 godzin od daty powstania **Szkody** lub uzyskania o niej wiadomości, jeżeli zachodzi podejrzenie, że **Szkoda** powstała w wyniku przestępstwa oraz dostarczyć Warcie następujące dokumenty:
 - a) potwierdzenie zgłoszenia Policji przestępstwa,
 - b) informację o wszczęciu postępowania wyjaśniającego lub umorzeniu śledztwa,
 - c) wykaz skradzionego mienia wraz z numerami ewidencyjnymi, wartościami, podpisany przez osobę sprawującą dozór, magazyniera i kierownika budowy.
 - 3) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń regresowych wobec sprawcy **Szkody**, o których mowa w § 32 OWU.
 - 4) zawiadomić Wartę o powstaniu **Szkody** niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od daty jej powstania lub od dnia uzyskania o niej wiadomości.
Jeżeli termin ten wypada w dzień ustawowo wolny od pracy, sobotę albo niedzielę, Warta automatycznie przedłuża termin zgłoszenia **Szkody** do pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu.
Zgłoszenie może nastąpić przez stronę internetową Warty, telefonicznie, e-mail lub stosowną aplikację i powinno zawierać informacje o dacie, godzinie, miejscu, przedmiocie, okolicznościach powstania i zakresie **Szkody**,
 - 5) zachować wszystkie uszkodzone części oraz udostępnić je na żądanie przedstawiciela lub rzeczoznawcy Warty w celu oględzin,
 - 6) zezwolić Warcie na dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania **Szkody** i wysokości odszkodowania, udzielić Warcie wyjaśnień oraz przedstawić pełną dokumentację techniczną i księgową dotyczącą mienia, a także umożliwić dostęp do miejsca i przedmiotu ubezpieczenia, który uległ **Szkodzie**,
 - 7) przedstawić protokół szkody, który uwzględnia istotne dla sprawy okoliczności i dowody, wykaz przedmiotów ubezpieczenia objętych **Zdarzeniem** z dokładnym wyliczeniem poniesionych strat, zgodnie z ustaleniami protokołu szkody, cesję praw do odszkodowania oraz inne dokumenty umożliwiające rozpatrzenie roszczenia np. oferty zakładów naprawczych z określeniem przewidywanego kosztu naprawy, dokumenty i rachunki potwierdzające dokonanie naprawy lub wymiany mienia.
2. Po zawiadomieniu Warty o **Szkodzie** stosownie do ust. 1 pkt 4), **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** mogą przeprowadzić naprawę uszkodzonych części lub wymianę mienia, pod warunkiem że Warta wyrazi zgodę na taką naprawę lub wymianę.
Jeżeli Warta nie przeprowadziła oględzin w ciągu 3 dni roboczych od daty zawiadomienia o **Szkodzie** albo naprawa bądź wymiana była niezbędna do zmniejszenia rozmiarów **Szkody** lub do zabezpieczenia mienia pozostałego po **Szkodzie**, Warta nie może powoływać się na powyższy warunek.
3. W przypadku **Szkody**, której szacowana całkowita wartość łącznie z wysokością **Franszyzy redukcyjnej** nie przekracza 50.000 PLN, **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** mają prawo przystąpić do naprawy lub wymiany mienia na warunkach określonych w Klauzuli likwidacji drobnych Szkód.
4. W przypadku, gdy **Szkoda** dotyczy mienia, którego funkcjonowanie jest niezbędne do zapewnienia ciągłości **Robót budowlano – montażowych**, **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** mogą przystąpić niezwłocznie po

zgłoszeniu **Szkody** do naprawy lub wymiany mienia zachowując uszkodzone części oraz sporządzając uprzednio pisemny protokół o okolicznościach powstania **Szkody** oraz jej skutkach wraz ze szczegółową dokumentacją zdjęciową.

5. W przypadku niewywiązania się przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa z obowiązków określonych w ust. 1 pkt 1), Warta jest wolna od odpowiedzialności za **Szkodę** powstałą z tego powodu.
6. W razie naruszenia przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 pkt 4), Warta może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia rozmiaru **Szkody** lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności lub skutków **Zdarzenia**.
Skutki braku zawiadomienia Warty o **Szkodzie** nie mają zastosowania, jeżeli Warta w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
7. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** pozostałych obowiązków określonych w ust. 1 i 2, Warta może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, jeżeli niedopełnienie danego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia rozmiaru **Szkody** lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności powstania **Szkody** lub wysokości odszkodowania.
8. Jeżeli **Ubezpieczony** odzyskał mienie będące przedmiotem **Szkody** w stanie niezmienionym, Warta jest wolna od obowiązku wypłaty odszkodowania, a jeżeli odszkodowanie zostało wypłacone, **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić Warcie wypłaconą kwotę, pomniejszoną o poniesione przez niego koszty odzyskania mienia.
W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości mienia w dniu odzyskania, pomniejszona o koszty odzyskania mienia poniesione przez **Ubezpieczonego**.
9. **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** na wniosek Warty zobowiązani są do poinformowania o zawartych u innych ubezpieczycieli umowach dotyczących ubezpieczenia tego samego mienia w zakresie tych samych ryzyk.

Postępowanie w przypadku Szkody w mieniu

§ 24

1. W przypadku powstania **Szkody w mieniu** lub zaistnienia **Zdarzenia losowego**, które może spowodować **Utratę zysku brutto**, **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** zobowiązani są, niezależnie od innych obowiązków określonych w OWU, podjąć wszystkie niezbędne działania, w tym uzgodnione z Wartą, w celu uniknięcia lub ograniczenia opóźnienia w realizacji **Robót budowlano – montażowych** i rozpoczęciu **Działalności operacyjnej**.
2. Dodatkowo **Ubezpieczający** i **Ubezpieczony** zobowiązani są:
 - 1) niezwłocznie powiadomić Wartę o możliwości opóźnienia w realizacji **Robót** i rozpoczęciu **Działalności operacyjnej Ubezpieczonego** będącego bezpośrednim następstwem **Szkody w mieniu**, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia powstania **Szkody w mieniu** lub od dnia, w którym **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** dowiedział się o niej, zapisy § 23 ust. 1 pkt 4) OWU stosuje się odpowiednio,
 - 2) nie później niż w ciągu 30 dni po upływie **Okresu odszkodowawczego** lub w innym terminie uzgodnionym z Wartą, przedstawić dokładne wyliczenie wartości poniesionych strat i wysokości roszczenia oraz informacje i dokumenty wymagane przez Wartę umożliwiające rozpatrzenie roszczenia,
 - 3) zezwolić Warcie lub powołanym przez Wartę niezależnym ekspertom na przeprowadzenie czynności w celu ustalenia wartości **Utratę zysku brutto** i wysokości odszkodowania, w tym udostępnić księgi rachunkowe, pokwitowania, faktury, rachunki, bilanse, dowody lub inną ewidencję dotyczącą **Działalności operacyjnej** oraz złożyć niezbędne wyjaśnienia, których Warta może wymagać w tym celu.
3. Jeżeli **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wywiąże się z obowiązku określonego w ust. 1, Warta jest wolna od odpowiedzialności za **Utratę zysku brutto** powstałą z tego powodu.
4. Jeżeli **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wywiąże się z obowiązku określonego w ust. 2 pkt 1), Warta może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia **Utratę zysku brutto** lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności lub skutków **Zdarzenia**. Skutki braku zawiadomienia Warty o możliwości **Utratę zysku brutto** nie mają zastosowania, jeżeli Warta w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
5. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** pozostałych obowiązków określonych w ust. 2, Warta może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, jeżeli naruszenie danego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia **Utratę zysku brutto** lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności powstania **Szkody w mieniu** lub wysokości odszkodowania.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SEKCJI

Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności

§ 25

1. **Umowę ubezpieczenia jednostkowego** zawiera się na czas określony, wskazany w **Dokumencie ubezpieczenia**, zwany okresem ubezpieczenia.
2. O ile nie umówiono się inaczej, **Umowę ubezpieczenia generalnego** zawiera się na okres 12 miesięcy, a okres ubezpieczenia w odniesieniu do poszczególnych **Robót budowlano – montażowych** obejmowanych ochroną w ramach **UUG** ustalany jest w **Dokumencie ubezpieczenia**.
3. Odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od daty określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**, lecz nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia realizacji **Robót** lub **Rozładunku** ubezpieczonego mienia w miejscu ubezpieczenia, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej (chyba że w **Dokumencie ubezpieczenia** wskazano inną datę początku okresu odpowiedzialności).
4. Jeżeli **Umowa ubezpieczenia** uzależnia rozpoczęcie odpowiedzialności od opłacenia składki lub pierwszej raty składki – w takim przypadku odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki.
5. W odniesieniu do ochrony udzielanej w ramach Klauzuli 003 – Okres konserwacji lub Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej, Klauzuli 201 – Okres gwarancji oraz Klauzuli OC w okresie konserwacji – dodatkowy okres ubezpieczenia rozpoczyna się bezpośrednio po zakończeniu okresu ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 6 pkt 1).
6. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Warty kończy się z upływem okresu ubezpieczenia określonego w **Dokumencie ubezpieczenia**, nie później jednak niż:
 - 1) w odniesieniu do ochrony udzielanej w okresie realizacji **Robót** – w dniu **Odbioru** końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo w dniu rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest wybrany etap lub etapy **Robót**, odpowiedzialność Warty w odniesieniu do tego etapu lub etapów kończy się jak w zdaniu poprzedzającym.
 - 2) w odniesieniu do ochrony udzielanej w dodatkowym okresie ubezpieczenia w ramach Klauzuli 003 – Okres konserwacji, Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej oraz Klauzuli 201 – Okres gwarancji oraz Klauzuli OC w okresie konserwacji – w dniu zakończenia dodatkowego okresu ubezpieczenia określonego odrębnie dla każdej klauzuli w **Dokumencie ubezpieczenia**,
 - 3) w odniesieniu do **Obiektu montażowego** w okresie prowadzenia **Prób gorących**, z zastrzeżeniem pkt 1) – po przekroczeniu liczby tygodni określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**,
 - 4) w odniesieniu do mienia używanego będącego **Obiektem budowlanym** lub **Obiektem montażowym** lub jego części – z chwilą rozpoczęcia **Prób gorących**,
 - 5) w odniesieniu do **Maszyn budowlanych, Urządzeń budowlanych** – z chwilą usunięcia ich z **Terenu budowy** lub w dniu, w którym kończy się odpowiedzialność Warty w ramach Ubezpieczenia **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja I), w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej,
 - 6) w odniesieniu do Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja II) – o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o Klauzulę OC w okresie konserwacji w odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkod w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) – w dniu, w którym kończy się odpowiedzialność Warty w ramach Ubezpieczenia **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja I); ponadto Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja II) – o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o Klauzulę OC w okresie konserwacji i Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkod w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) nie obejmuje dodatkowego okresu ubezpieczenia ustalanego w ramach Klauzuli 003 – Okres konserwacji, Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej oraz Klauzuli 201 – Okres gwarancji,chyba że rozwiązanie **Umowy** nastąpi przed upływem okresu ubezpieczenia w przypadkach określonych w § 28 OWU.
7. Okres ubezpieczenia może zostać przedłużony na warunkach Klauzuli przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej. Przedłużenie okresu ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek **Ubezpieczającego** za opłatą dodatkowej składki oraz na warunkach i za pisemną zgodą Warty.
8. Z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 pkt 6) OWU, przedłużenie okresu ubezpieczenia w odniesieniu do **Robót** obejmowanych ochroną w ramach Ubezpieczenia **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja I) oraz dodatkowo w ramach Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja II) następuje na pisemny wniosek **Ubezpieczającego** za opłatą dodatkowej składki oraz na warunkach i za pisemną zgodą Warty.
9. Przedłużenie okresu ubezpieczenia w odniesieniu do **Robót** obejmowanych ochroną w ramach Ubezpieczenia **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja I), nie prowadzi automatycznie do przedłużenia okresu

ubezpieczenia w ramach Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III). Przedłużenie okresu ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek **Ubezpieczającego** za opłatą dodatkowej składki oraz na warunkach i za pisemną zgodą Warty.

10. Jakakolwiek zmiana ustalonego w **Dokumencie ubezpieczenia Planowanego dnia rozpoczęcia działalności operacyjnej** winna zostać niezwłocznie zgłoszona do Warty wraz z uzasadnieniem i aktualnym harmonogramem **Robót**. Zmiana daty wymaga pisemnej zgody Warty.

Zawarcie Umowy ubezpieczenia **§ 26**

1. **Umowę ubezpieczenia** zawiera się na podstawie wniosku **Ubezpieczającego**, złożonego na formularzu Warty lub innym dokumencie w formie pisemnej, który stanowi integralną część **Umowy** oraz dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
2. **Umowa ubezpieczenia** może być zawarta w formie:
 - 1) **Umowy ubezpieczenia jednostkowego**,
 - 2) **Umowy ubezpieczenia generalnego**, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) może zostać zawarte wyłącznie w formie **Umowy ubezpieczenia jednostkowego**.
3. Wniosek o zawarcie **Umowy ubezpieczenia** powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) nazwę, adres, REGON **Ubezpieczającego** i **Ubezpieczonego** (ze wskazaniem ich roli w **Kontrakcie** i realizowanych **Robotach budowlano – montażowych**),
 - 2) miejsce ubezpieczenia,
 - 3) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
 - 4) okres ubezpieczenia (okres realizacji **Robót**),
 - 5) kopię **Kontraktu**, co najmniej w części dotyczącej przedmiotu, wartości, zakresu, terminów realizacji i warunków ubezpieczenia zgłaszanych **Robót** wraz z ich opisem i harmonogramem,
 - 6) sumę ubezpieczenia określoną odrębnie dla poszczególnych przedmiotów zgłaszanych do ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 2 OWU, a w przypadku zgłoszenia do ubezpieczenia **Maszyn budowlanych** w systemie sum stałych dodatkowo wykaz wraz z ich danymi identyfikacyjnymi (producent, typ, model, rok produkcji, numer fabryczny lub inwentarzowy),
 - 7) sumę gwarancyjną określoną zgodnie z postanowieniami § 13 OWU – w przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja II),
 - 8) **Maksymalny okres odszkodowawczy** oraz sumę ubezpieczenia (Zysk brutto) określoną zgodnie z postanowieniami § 19 OWU – w przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III).
4. Wniosek o zawarcie **Umowy ubezpieczenia** w formie **Umowy ubezpieczenia generalnego**, oprócz danych wymienionych w ust. 3, powinien dodatkowo zawierać łączną szacowaną wartość **Robót**, które **Ubezpieczający** planuje zgłosić do ubezpieczenia w okresie obowiązywania **UUG**, przewidywany, maksymalny okres realizacji jednostkowych **Robót** oraz inne informacje, o które Warta pytała we wniosku o ubezpieczenie.
5. Jeżeli wniosek o zawarcie **Umowy** lub inny dokument złożony przez **Ubezpieczającego** nie zawiera wszystkich danych, w tym określonych w ust. 3 i 4, lub został sporządzony w sposób wadliwy, **Ubezpieczający** zobowiązany jest na wezwanie Warty, w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania, odpowiednio uzupełnić wniosek albo sporządzić nowy.
6. **Ubezpieczający** zobowiązany jest do:
 - 1) udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku oraz do podania wszystkich znanych mu okoliczności, o które zapytywała Warta przed zawarciem **Umowy**.
Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera **Umowę** przez przedstawiciela obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
W razie zawarcia przez Wartę **Umowy** mimo braku odpowiedzi **Ubezpieczającego** na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
 - 2) zgłaszania do Warty w trakcie trwania **Umowy** zmian okoliczności, o których mowa w pkt 1), niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości, a w szczególności o fakcie zaistnienia zmian dotyczących projektu, materiałów, wykonania, zakresu i harmonogramu **Robót** oraz powiadomienia Warty w przypadku przerw w ich realizacji.
7. Warta może uzależnić zawarcie **Umowy** od uzyskania dodatkowych informacji niezbędnych do przeprowadzenia oceny ryzyka, przeprowadzenia jej w miejscu ubezpieczenia lub zobowiązania się **Ubezpieczonego** do realizacji w uzgodnionych terminach zaleceń sformułowanych przez Wartę.
8. Warta nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem postanowień ust. 3 – 6, nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia postanowień ust. 3 – 6 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że:
 - 1) **Szkoda** w Ubezpieczeniu **Robót budowlano – montażowych** (Sekcja I) lub **Utrata zysku brutto** wskutek **Szkody w mieniu** w Ubezpieczeniu utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym,

- 2) **Wypadek ubezpieczeniowy** i jego następstwa w Ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II) są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
9. Jeżeli **Ubezpieczający** zawarł **Umowę** na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 3 – 6 spoczywają odpowiednio na **Ubezpieczonym**, o ile wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek.
10. Warta potwierdza zawarcie **Umowy Dokumentem ubezpieczenia**.

Umowa na cudzy rachunek

§ 27

1. W przypadku **Umowy ubezpieczenia** zawieranej na cudzy rachunek **Ubezpieczający** zobowiązany jest przekazać OWU lub warunki ubezpieczenia **Ubezpieczonemu** przed przystąpieniem do takiej **Umowy** na piśmie lub, jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.
2. Jeżeli **Ubezpieczony** wyraża **Ubezpieczającemu** zgodę na finansowanie kosztu składki, to **Ubezpieczający** doręcza **Ubezpieczonemu** OWU lub warunki ubezpieczenia przed wyrażeniem przez **Ubezpieczonego** takiej zgody. **Ubezpieczony** ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu OWU lub warunków ubezpieczenia na piśmie. **Ubezpieczający** ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem Warcie.
3. W przypadku gdy **Umowa** zawierana jest na cudzy rachunek, wszystkie postanowienia zapisane w **Umowie** (poza zapłatą składki) stosuje się odpowiednio do **Ubezpieczonego**. Obowiązek zapłacenia składki spoczywa wyłącznie na **Ubezpieczającym**.
4. Jeżeli **Ubezpieczający** zawarł **Umowę** na cudzy rachunek, **Ubezpieczony** może żądać od Warty udzielenia informacji o postanowieniach zawartej **Umowy** oraz OWU, w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków tego **Ubezpieczonego**.

Rozwiązanie Umowy ubezpieczenia

§ 28

1. Jeżeli **Umowa ubezpieczenia** została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo do odstąpienia od **Umowy** w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia, a w przypadku gdy **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia **Umowy**. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia **Umowy**, Warta nie poinformowała **Ubezpieczającego** będącego konsumentem o prawie do odstąpienia od **Umowy**, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym **Ubezpieczający** będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2. **Umowa** ulega rozwiązaniu, a odpowiedzialność Warty wygasa:
 - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia,
 - 2) w przypadku nieopłacenia składki lub pierwszej raty składki w ustalonym terminie, jeżeli Warta ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, w drodze pisemnego wypowiedzenia przez Wartę – ze skutkiem natychmiastowym, a w przypadku braku wypowiedzenia – z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka,
 - 3) w przypadku nieopłacenia w ustalonym terminie kolejnej raty składki, jeżeli po upływie tego terminu Warta wezwie **Ubezpieczającego** do jej zapłaty wyznaczając mu dodatkowy, 7-dniowy termin, liczony od dnia otrzymania wezwania do zapłaty, z zagrożeniem że brak zapłaty w dodatkowym terminie spowoduje ustanie odpowiedzialności, a **Ubezpieczający** nie opłaci składki w tym terminie – z upływem ostatniego dnia terminu dodatkowo wyznaczonego do zapłaty składki,
 - 4) z dniem zakończenia działalności przez **Ubezpieczonego**, tj. z dniem wykreślenia **Ubezpieczonego** z właściwego rejestru,
 - 5) z dniem przejęcia **Ubezpieczonego** przez inny podmiot, chyba że Warta została uprzednio o tym powiadomiona i wyraziła zgodę na przeniesienie praw z **Umowy** na podmiot przejmujący,
 - 6) z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia – z ważnych powodów, do których należą:
 - a) nieprzestrzeżenie przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** obowiązków, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2), 3) i 7) OWU,
 - b) zmiana rodzaju działalności **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**,
 - c) częściowe lub całkowite przerwanie **Robót** w okresie dłuższym niż liczba dni określona w **Dokumencie ubezpieczenia** z zastrzeżeniem § 6 ust. 1 pkt 5) oraz ust. 2 pkt 7) OWU,
 - d) wstrzymanie, utrata lub upływ terminu ważności pozwolenia na budowę, umowy leasingu, dzierżawy, koncesji, licencji lub innych decyzji, zezwoleń i umów podobnego rodzaju wymaganych do realizacji **Robót** lub prowadzenia **Działalności operacyjnej**, w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach Umowy o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III),
3. Dodatkowo odpowiedzialność Warty ustaje w następujących przypadkach:
 - 1) z dniem wyczerpania się sumy ubezpieczenia (z zastrzeżeniem § 7 ust. 6 OWU) oraz limitu lub podlimitu odpowiedzialności – w odniesieniu do mienia, zakresów ochrony, ryzyk i kosztów, dla których ustanowiono w **Umowie** limit lub podlimit,

- 2) z dniem wyczerpania się sumy gwarancyjnej oraz limitu lub podlimitu odpowiedzialności – w odniesieniu do zakresów ochrony, ryzyk i kosztów, dla których ustanowiono w **Umowie** limit lub podlimit – w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach Umowy o Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II),
 - 3) gdy przedmiot ubezpieczenia został zbyty przez **Ubezpieczonego** – w odniesieniu do tego przedmiotu, z chwilą przejścia własności tego przedmiotu na nabywcę, chyba że Warta została uprzednio o tym powiadomiona i wyraziła zgodę na przeniesienie praw z **Umowy** na nabywcę. Odpowiedzialność Warty nie ustaje, jeżeli własność przedmiotu ubezpieczenia została przeniesiona na rzecz banku albo innej instytucji finansowej, w celu zabezpieczenia kredytu lub innej wierzytelności im przysługującej, a przedmiot znajduje się w dotychczasowym miejscu ubezpieczenia i pozostaje pod kontrolą **Ubezpieczonego**,
 - 4) z dniem likwidacji przedmiotu objętego ochroną ubezpieczeniową – w odniesieniu do tego przedmiotu.
4. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wystąpienia **Szkody, Wypadku ubezpieczeniowego** lub **Utraty zysku brutto**, każda ze stron może żądać stosownej zmiany wysokości składki, od chwili w której zaszła ta okoliczność, jednak nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W sytuacji zgłoszenia takiego żądania, druga strona może w ciągu 14 dni wypowiedzieć **Umowę** ze skutkiem natychmiastowym.

Składka ubezpieczeniowa

§ 29

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się w **Umowie ubezpieczenia** na podstawie aktualnie obowiązującej taryfy składek Warty.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej przy zawieraniu **Umowy ubezpieczenia jednostkowego** uzależniona jest od oceny ryzyka, w której uwzględnia się m.in.:
 - 1) przedmiot ubezpieczenia i zakres ochrony ubezpieczeniowej,
 - 2) wysokość sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności,
 - 3) wysokość sumy gwarancyjnej i podlimitów odpowiedzialności – w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach Umowy o Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II),
 - 4) zakres ubezpieczenia,
 - 5) miejsce ubezpieczenia,
 - 6) okres ubezpieczenia,
 - 7) **Maksymalny okres odszkodowawczy** – w przypadku rozszerzenia zakresu ochrony w ramach **Umowy** o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III),
 - 8) wysokość **Fransyz redukcyjnych**,
 - 9) przebieg ubezpieczeń **Ubezpieczającego** i **Ubezpieczonego**,
 - 10) warunki płatności składki,
 oraz inne parametry wynikające z indywidualnej oceny ryzyka.
3. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest przez Wartę indywidualnie, w przypadku gdy do **Umowy** zostały wprowadzone dodatkowe lub odmiennie postanowienia od zapisanych w OWU.
4. Wysokość składki bądź jej raty z tytułu udzielonej przez Wartę ochrony ubezpieczeniowej, jak również terminy płatności określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.
5. Wysokość składki ubezpieczeniowej przy zawieraniu **Umowy ubezpieczenia generalnego** ustalana jest na zasadach określonych w ust. 1 i 2 – z wyłączeniem ust. 2 pkt 7).
Warunki naliczania i rozliczania składki ubezpieczeniowej należnej z tytułu zawartej **UUG** ustalane są każdorazowo w **Umowie**.
6. Składka ubezpieczeniowa z tytułu zawartej **Umowy** podlega rozliczeniu po zakończeniu okresu ubezpieczenia w oparciu o rzeczywistą (ostateczną) wartość **Robót**. W celu rozliczenia składki ubezpieczeniowej **Ubezpieczający** zobowiązany jest w terminie 30 dni od dnia dokonania Odbioru końcowego całości Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego, poinformować Wartę o rzeczywistej (ostatecznej) wartości **Robót**.
7. Składka ubezpieczeniowa z tytułu rozszerzenia zakresu ochrony o Ubezpieczenie utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III) podlega rozliczeniu w oparciu o wartość **Zysku brutto** osiągniętego za okres 12 miesięcy od daty rozpoczęcia **Działalności operacyjnej** w terminie 30 dni od zakończenia tego okresu.
8. W przypadku gdy zapłata składki ubezpieczeniowej dokonywana jest przelewem bankowym, za dzień zapłaty składki lub jej raty uważa się dzień zlecenia zapłaty na właściwy rachunek Warty, pod warunkiem że na rachunku **Ubezpieczającego** znajdowały się środki pieniężne w kwocie wystarczającej do zrealizowania tej operacji. W pozostałych przypadkach za dzień zapłaty składki lub jej raty uważa się dzień uznania rachunku Warty odpowiednią kwotą wynikającą z **Dokumentu ubezpieczenia**.
9. Odstąpienie od **Umowy**, jej wypowiedzenie albo rozwiązanie przez którąkolwiek ze stron nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym Warta udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

10. **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, w przypadku gdy **Umowa** wygasa przed upływem okresu na jaki została zawarta.
11. Sposób naliczenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej lub jej rozliczenia w związku ze zmianami postanowień **Umowy** do niej wprowadzonych, na wniosek **Ubezpieczającego** i za pisemną zgodą Warty, w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, zostanie każdorazowo uzgodniony przez strony. Dotyczy to w szczególności rozliczeń wynikających ze zmiany zakresu ubezpieczenia oraz uzupełniania sum ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej, limitów lub podlimitów odpowiedzialności obniżonych o kwoty wypłaconego odszkodowania.

Klauzula sankcji

§ 30

Warta nie wypłaca świadczenia w przypadkach, gdy wypłata świadczenia naraziłaby Wartę na jakiegokolwiek handlowe lub gospodarcze sankcje, zakazy lub restrykcje wprowadzone bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym rezolucjami ONZ, regulacjami Unii Europejskiej lub decyzjami uprawnionych organów Wielkiej Brytanii lub Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Wypłata odszkodowania

§ 31

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zaistnieniu **Zdarzenia losowego** lub **Wypadku ubezpieczeniowego** Warta, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego **Zdarzenia** lub **Wypadku**, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania.
2. Warta wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z **Umowy ubezpieczenia** w wyniku ustaleń dokonanych w toku postępowania likwidacyjnego, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Warta jest zobowiązana wypłacić odszkodowanie za **Szkodę** w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zaistnieniu **Zdarzenia losowego** lub **Wypadku ubezpieczeniowego**.
4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania nie jest możliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Warta wypłaca w terminie określonym w ust. 3.
5. Jeżeli Warta nie wypłaci odszkodowania w terminach określonych w ust. 3 lub 4, to zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz **Ubezpieczonego**, w przypadku **Umowy** zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części.
6. W odniesieniu do Ubezpieczenia utraty przyszłego Zysku brutto inwestora wskutek Szkody w Robotach budowlano – montażowych (Sekcja III), jeżeli po upływie pierwszego miesiąca **Okresu odszkodowawczego** oraz po upływie każdego kolejnego miesiąca **Okresu odszkodowawczego** możliwe będzie ustalenie bezspornej części odszkodowania (przed całkowitym upływem **Okresu odszkodowawczego**), **Ubezpieczony** może wystąpić do Warty z wnioskiem o jej wypłatę.
7. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje tylko w części w stosunku do zgłoszonego roszczenia, Warta zawiadamia o tym pisemnie **Ubezpieczonego** lub osobę występującą z roszczeniem, wskazując okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz informując o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

Roszczenia regresowe Warty

§ 32

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na Wartę roszczenie przysługujące **Ubezpieczonemu** przeciwko **Osobie trzeciej** odpowiedzialnej za **Szkodę** lub **Utratę zysku brutto**, do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Warta pokryła tylko część **Szkody** lub **Utratę zysku brutto**, **Ubezpieczonemu** przysługuje pierwszeństwo w zaspokojeniu pozostałej części roszczeń przed roszczeniami regresowymi Warty.
2. Roszczenie regresowe, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzi na Wartę, jeżeli sprawcą **Szkody** lub **Utratę zysku brutto** jest osoba, z którą **Ubezpieczony** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub **Pracownik Ubezpieczonego**, chyba że osoba ta wyrządziła **Szkodę** lub przyczyniła się do **Utratę zysku brutto** umyślnie.
3. **Ubezpieczony** zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia przez Wartę roszczeń regresowych, w tym do udzielenia wyjaśnień i przekazania niezbędnych dokumentów.
4. Jeżeli **Ubezpieczony**, bez zgody Warty, zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za **Szkodę** lub **Utratę zysku brutto** lub je ograniczył, Warta może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie ujawnione zostało po wypłaceniu odszkodowania, Warta może żądać od **Ubezpieczonego** zwrotu całości lub części odszkodowania.

Skargi i zażalenia

§ 33

- Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane do Warty:
 - na piśmie na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
 - na piśmie na adres do doręczeń elektronicznych, od dnia wpisania tego adresu do bazy adresów elektronicznych (adres zostanie umieszczony na stronie www.warta.pl/reklamacje niezwłocznie po jego wpisaniu do bazy adresów elektronicznych),
 - elektronicznie za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
 - telefonicznie pod nr 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
 - w każdej jednostce Warty, na piśmie doręczonym osobiście lub ustnie do protokołu.
- Warta rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi na piśmie przesyłką listową lub pocztą elektroniczną na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd Warty.
- Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
 - Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona [www: https://www.knf.gov.pl](https://www.knf.gov.pl)),
 - Rzecznik Finansowy (strona [www: https://www.rf.gov.pl](https://www.rf.gov.pl)).
- W przypadku umów zawieranych przez Internet skargę można złożyć dodatkowo za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) – adres: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main.home2.show&lng=PL>.
- Powództwo o roszczenia wynikające z **Umowy ubezpieczenia** można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby **Ubezpieczającego, Ubezpieczonego**, uprawnionego z **Umowy ubezpieczenia**, spadkobiercy **Ubezpieczonego** lub spadkobiercy uprawnionego z **Umowy ubezpieczenia**.

Postanowienia końcowe

§ 34

- Każda zmiana **Umowy ubezpieczenia** wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
- Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia związane z **Umową ubezpieczenia** strony składają na piśmie za potwierdzeniem przyjęcia lub przesyłają listem poleconym, odpowiednio na adres wskazany przez **Ubezpieczającego** i na adres jednostki Warty (która zawarła **Umowę**) lub adres siedziby Warty, chyba że strony wyrażą zgodę na przekazywanie zawiadomień i oświadczeń w formie elektronicznej.
- Prawem właściwym dla **Umowy ubezpieczenia** jest prawo polskie.
- W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy polskiego prawa, w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
- OWU mają zastosowanie do **Umów ubezpieczenia** zawieranych od dnia 1 stycznia 2025 roku.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Klauzule podstawowe

Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I)

Do **Umów ubezpieczenia** zawieranych na podstawie OWU mają zastosowanie poniższe klauzule ujęte w podstawowym zakresie ochrony.

Klauzula 003 – Okres konserwacji

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

- Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w **Obiekcie budowlanym** lub **Obiekcie montażowym** w dodatkowym okresie ubezpieczenia (Okresie konserwacji), spowodowane przez **Ubezpieczonego** w trakcie i wskutek wykonywania czynności mających na celu wypełnienie zobowiązań gwarancyjnych przewidzianych warunkami **Kontraktu**.
- Okres konserwacji rozpoczyna się z chwilą **Odbioru** końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo z chwilą rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
- Jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony o Klauzulę 004 – Okres konserwacji rozszerzonej, to dodatkowy okres ubezpieczenia w ramach Klauzuli 003 – Okres konserwacji rozpoczyna się bezpośrednio po zakończeniu okresu obowiązywania Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej.

4. O ile nie umówiono się inaczej, w okresie konserwacji nie mają zastosowania pozostałe klauzule ujęte w Załączniku nr 1 do OWU (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe), w tym wymienione w § 5 ust. 4 i 5 OWU, oraz klauzule i postanowienia uzgodnione indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
5. Okres konserwacji oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 006/007 – Ubezpieczenie dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego (w tym frachtu lotniczego)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane dodatkowe koszty pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego (w tym frachtu lotniczego), pod warunkiem że takie koszty zostały poniesione w związku ze **Szkodą** powstałą w **Robotach budowlano – montażowych**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność.
2. Limit odpowiedzialności określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 013 – Mienie składowane poza Terenem budowy

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w ubezpieczonym mieniu (tj. materiałach, które mają zostać wbudowane oraz maszynach, urządzeniach i instalacjach, które mają zostać zamontowane w **Obiekcie budowlanym** lub **Obiekcie montażowym**), stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu **Ubezpieczonego**, podczas jego składowania (magazynowania) poza **Terenem budowy** na terytorium RP.
2. Z zakresu ochrony wyłączone są **Szkody** w mieniu w trakcie produkcji, prefabrykacji, obróbki lub składowania (magazynowania) u producenta lub jego przedstawiciela, dystrybutora lub dostawcy.
3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe w ubezpieczonym mieniu pod warunkiem, że:
 - 1) spełnione zostały wymogi producenta, dystrybutora lub dostawcy dotyczące sposobu zabezpieczenia mienia,
 - 2) spełnione zostały wymogi dotyczące sposobu zabezpieczenia mienia przed **Kradzieżą z włamaniem i Dewastacją**,
 - 3) poszczególne jednostki składowania (magazynowania) mienia są oddzielone ścianami przeciwpożarowymi o odporności ogniowej minimum REI 240 lub znajdują się co najmniej w odległości 20 m od siebie oraz innych obiektów,
 - 4) mienie rozmieszczone jest w taki sposób, aby zapobiec jego uszkodzeniu lub zniszczeniu wskutek **Powodzi** lub **Zalania** (umiejscowione jest powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danym miejscu w okresie ostatnich 20 lat).
4. Limit odpowiedzialności na pojedynczą jednostkę składowania (magazynowania) i lokalizację oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 100 – Ubezpieczenie Prób gorących

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w ubezpieczonym mieniu podczas i wskutek prowadzenia **Prób gorących** w okresie nieprzekraczającym łącznie ustalonej liczby tygodni, liczoną od daty ich rozpoczęcia oraz nie dłużej niż okres ustalony w harmonogramie obowiązującym w dniu rozpoczęcia **Robót budowlano – montażowych**.
2. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się w okolicznościach i terminach określonych w § 25 ust. 6 pkt 1) i 3) OWU, nie później jednak niż z upływem okresu ubezpieczenia (realizacji **Robót**) określonego w **Dokumentie ubezpieczenia**, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
3. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe w mieniu używanym będącym **Obiektem budowlanym** lub **Obiektem montażowym** lub jego częściach.
4. Liczbę tygodni okresu prowadzenia **Prób gorących** i **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 115 – Ryzyko projektanta

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia w odniesieniu do **Obiektu budowlanego** zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w okresie realizacji **Robót budowlano – montażowych** wskutek błędów projektowych.
2. Warta nie obejmuje ochroną kosztów:
 - 1) naprawy lub wymiany mienia, które zostało błędnie zaprojektowane,
 - 2) poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą błędów projektowych.
3. **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 116 – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** w częściach (etapach) ubezpieczonego **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**, po dokonaniu ich **Odbioru** albo oddaniu do użytkowania (eksploatacji), z zastrzeżeniem że taka **Szkoda** powstała w okresie i wskutek realizacji objętych ochroną **Robót budowlano – montażowych**, nie dłużej niż do czasu dokonania **Odbioru** końcowego albo oddania do użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
2. **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 200 – Ryzyko producenta

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia w odniesieniu do **Obiektu montażowego** zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w okresie realizacji **Robót budowlano – montażowych** wskutek błędów projektowych, wad materiałowych, wad odlewniczych lub **Złego wykonawstwa**.
2. Warta nie obejmuje ochroną kosztów:
 - 1) naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiałowe, wady odlewnicze, zostało błędnie zaprojektowane lub źle wykonane (kosztów **Złego wykonawstwa**),
 - 2) poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wad materiałowych, wad odlewniczych, błędów projektowych lub **Złego wykonawstwa**.
3. **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 218 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania miejsca uszkodzenia

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane koszty poszukiwania miejsca uszkodzenia rurociągów, przewodów lub kabli z uwzględnieniem kosztów wynajmu, transportu i pracy specjalistycznej aparatury oraz usunięcia skutków poszukiwania (przywrócenia stanu poprzedniego), pod warunkiem że takie koszty zostały poniesione w związku ze **Szkodą** powstałą w **Robotach budowlano – montażowych**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność.
2. Warta ponosi odpowiedzialność za koszty, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że:
 - 1) rurociągi, przewody, kable przeszły testy (zgodnie przyjętymi normami i specyfikacją techniczną) z wynikiem pozytywnym, a wszystkie wykryte wady i usterki zostały usunięte przed ich zakryciem,
 - 2) minimum 50% spoin spawalniczych zostało przetestowanych promieniami Rentgena oraz wykryte tą metodą wady zostały usunięte, przy czym Warta nie ponosi odpowiedzialności za koszty naprawy **Złego wykonawstwa spoin**.
3. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 220 – Transport

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w ubezpieczonym mieniu, stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu **Ubezpieczonego**, w czasie jego transportu na terytorium RP:
 - 1) od producenta lub jego przedstawiciela, dystrybutora lub dostawcy na **Teren budowy** lub na miejsce składowania (magazynowania) znajdujące się poza **Terenem budowy**,
 - 2) pomiędzy **Terenem budowy**, a miejscem składowania (magazynowania) znajdującym się poza **Terenem budowy**.
2. Zakres ochrony obejmuje również **Szkody** powstałe w czasie **Załadunku** i **Rozładunku** ubezpieczonego mienia na **Terenie budowy** lub w miejscu składowania (magazynowania).
3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe w czasie transportu, pod warunkiem że ubezpieczone mienie zostało odpowiednio do jego rodzaju i stanu zabezpieczone oraz przygotowane do transportu, przez co rozumie się również właściwe rozmieszczenie i zamocowanie ładunku na środku transportu.
4. Z zakresu ochrony wyłączone są **Szkody** powstałe:
 - 1) w czasie transportu wodnego i lotniczego,
 - 2) wskutek wypadku środka transportu, jeżeli został on spowodowany złym stanem technicznym tego środka lub stanem nietrzeźwości lub odurzenia narkotycznego kierowcy lub będącego pod wpływem środków psychotropowych.
5. Limit odpowiedzialności na jeden środek transportu, wszystkie środki transportu oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia kosztów uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia **Pozostałości po Szkodzie** poniesione przez Ubezpieczonego, pod warunkiem że zostały one poniesione w związku z powstałą **Szkodą**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność.
2. Limit odpowiedzialności określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane koszty:
 - 1) rzeczoznawców poniesione przez **Ubezpieczonego**, związane z ustaleniem przyczyny, zakresu i rozmiaru **Szkody**,
 - 2) wynagrodzenia należne projektantom, inspektorom, inżynierom – konsultantom, a także pozostałe koszty ekspertów, które **Ubezpieczony** zobowiązany był ponieść w celu naprawy lub wymiany ubezpieczonego mienia, które uległo **Szkodzie**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność oraz pod warunkiem uzyskania wcześniejszej zgody Warty.
2. Wyżej wymienione koszty nie mogą przekroczyć obowiązujących średnich stawek rynkowych.
3. Limit odpowiedzialności określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji budowy

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez **Ubezpieczonego** związane z odtworzeniem dokumentacji budowy, która uległa **Szkodzie** wskutek **Zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1 obejmują koszty materiałów i robocizny poniesione na odtworzenie dokumentacji, zapisanej zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej (cyfrowej) na nośnikach danych oraz nośników danych, z włączeniem kosztów pracy w godzinach nadliczbowych oraz przeprowadzenia niezbędnych badań i analiz.
3. Z zakresu ochrony wyłączone są koszty poniesione na ponowne wykonanie części lub całości projektu.
4. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula wzrostu wartości Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Jeżeli w okresie ubezpieczenia wskazanym w **Dokumencie ubezpieczenia** wzrośnie całkowita wartość **Robót budowlano – montażowych** z zastrzeżeniem, że zakres **Robót** pozostaje bez zmian, to suma ubezpieczenia zostaje automatycznie zwiększona o wartość nadwyżki, jednak nie więcej niż wskazany w **Dokumencie ubezpieczenia** procent (%) pierwotnie zadeklarowanej przez **Ubezpieczającego** sumy ubezpieczenia podanej we wniosku ubezpieczeniowym lub innym dokumencie.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest w terminie 30 dni od dnia dokonania Odbioru końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**, poinformować Wartę o rzeczywistej (ostatecznej) wartości Robót.
3. Z tytułu wzrostu sumy ubezpieczenia zostanie naliczona dodatkowa składka od wartości nadwyżki przy zastosowaniu stawki ustalonej w **Umowie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia mienia Pracowników

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w mieniu osobistym **Pracowników** zatrudnionych przy realizacji **Robót budowlano – montażowych**, znajdującym się na **Terenie budowy**, pod warunkiem że takie **Szkody** powstały wskutek **Zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia.
2. Z zakresu ochrony wyłączone są **Szkody** powstałe w pojazdach mechanicznych i wartościach pieniężnych.
3. Limit odpowiedzialności w odniesieniu do pojedynczego **Pracownika**, wszystkich **Pracowników** oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia w okresie przerwania Robót budowlano – montażowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w czasie częściowego lub całkowitego przerwania **Robót budowlano – montażowych**, jednak nie dłużej niż liczba dni określona w **Dokumencie ubezpieczenia**, liczona od momentu przerwania **Robót**, łącznie na jedną i wszystkie przerwy.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje wyłącznie **Szkody** w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek: **Pożaru, Wybuchu, Dymu, sadzy, Uderzenia pioruna, Upadku statku powietrznego, Kradzieży z włamaniem, Dewastacji, Powodzi, Zalania, Huraganu, Śniegu i lodu, Zapadania się ziemi, Osuwania się ziemi, Lawiny, Uderzenia pojazdu, Huku ponaddźwiękowego, Upadku przedmiotów na ubezpieczone mienie**.
3. **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Wartę o przerwaniu **Robót**

wraz z podaniem przyczyny i zastosować się do zaleceń Warty odnośnie sposobu zabezpieczenia mienia przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

4. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone są **Szkody**, które można przewidzieć biorąc pod uwagę rodzaj realizowanych **Robót**, sposób ich realizacji, w tym brak stosownego zabezpieczenia mienia przy danym stanie zaawansowania **Robót**.
5. Liczbę dni przerwania **Robót**, limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula przedłużenia okresu ubezpieczenia

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. W przypadku wydłużenia okresu realizacji **Robót budowlano – montażowych** objętych ochroną i przekroczenia pierwotnego okresu ubezpieczenia wskazanego w **Dokumencie ubezpieczenia**, Warta na wniosek **Ubezpieczającego** przedłuży okres ubezpieczenia bez naliczania dodatkowej składki.
2. Wniosek o przedłużenie okresu ubezpieczenia wraz z podaniem przyczyny przedłużenia winien być pisemnie złożony przez **Ubezpieczającego** nie później niż 3 dni robocze przed zakończeniem pierwotnego okresu ubezpieczenia.
3. Liczbę dni na jaką przedłuża się okres ubezpieczenia określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.
4. Przedłużenie okresu ubezpieczenia ponad ustaloną zgodnie z ust. 3 liczbę dni następuje wyłącznie na pisemny wniosek **Ubezpieczającego** za opłatą dodatkowej składki oraz na warunkach i za pisemną zgodą Warty.
5. Postanowienia niniejszej klauzuli nie mają zastosowania w odniesieniu do wydłużonego okresu **Prób gorących**.

Klauzula likwidacji drobnych Szkód

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. W przypadku **Szkody**, której szacowana całkowita wartość łącznie z wysokością **Franszyzy redukcyjnej** nie przekracza wartości określonej w **Dokumencie ubezpieczenia** (na dzień jej powstania), **Ubezpieczony** ma prawo przystąpić, niezwłocznie po zgłoszeniu **Szkody**, do jej naprawienia, zachowując uszkodzone części oraz sporządzając uprzednio pisemny protokół o okolicznościach powstania **Szkody** oraz jej skutkach wraz ze szczegółową dokumentacją zdjęciową. Protokół szkody powinien zawierać podpisy przedstawicieli **Ubezpiezonego**, kierownika budowy lub kierownika robót, świadka zdarzenia i osoby, która wykryła **Szkodę** oraz, jeżeli to możliwe, oświadczenie sprawcy **Szkody**.
2. Niezależnie od powyższych postanowień, **Ubezpieczony** ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Policję, nie później niż w ciągu 24 godzin od daty powstania **Szkody** lub dnia, w którym **Ubezpieczony** dowiedział się o niej, w przypadku kiedy **Szkoda** jest wynikiem lub posiada znamiona przestępstwa.
3. Powyższe postanowienia nie zwalniają **Ubezpiezonego** z obowiązku zgłoszenia **Szkody** Warcie w terminie wskazanym w **Umowie ubezpieczenia**.

Klauzule dodatkowe

Ubezpieczenie Robót budowlano – montażowych (Sekcja I)

Do **Umów ubezpieczenia** zawieranych na podstawie OWU mogą mieć zastosowanie poniższe klauzule dodatkowe.

Klauzula 001 – Ubezpieczenie ryzyka Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w **Robotach budowlano – montażowych** bezpośrednio wskutek **Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków**.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek:
 - 1) całkowitego lub częściowego przerwania **Robót**, zakłóceń lub przerwy w działalności,
 - 2) stałego lub czasowego pozbawienia posiadania mienia w wyniku zajęcia go przez uprawnione władze,
 - 3) stałego lub czasowego pozbawienia posiadania mienia w wyniku bezprawnego zajęcia go przez jakąkolwiek osobę trzecią,
 - 4) **Aktów terroryzmu** lub **Sabotażu**,z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do pkt. 2) i 3) Warta ponosi odpowiedzialność za fizyczne uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia, powstałe przed utratą posiadania lub podczas czasowej utraty posiadania.
3. Odpowiedzialność Warty z tytułu ryzyk określonych w niniejszej klauzuli jest ograniczona do **Szko**

powstałych w nieprzerwanym okresie nie dłuższym niż 168 godzin liczonym od momentu rozpoczęcia **Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków.**

4. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia.**

Klauzula 004 – Okres konserwacji rozszerzonej

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w **Obiekcie budowlanym** lub **Obiekcie montażowym** w dodatkowym okresie ubezpieczenia (Okresie konserwacji rozszerzonej):
 - 1) spowodowane przez **Ubezpieczonego** w trakcie i wskutek wykonywania czynności mających na celu wypełnienie zobowiązań gwarancyjnych przewidywanych warunkami **Kontraktu**,
 - 2) wskutek przyczyny zaistniałej na **Terenie budowy** w okresie realizacji **Robót budowlano – montażowych**, która ujawniła się w dodatkowym okresie ubezpieczenia.
2. Z zakresu ochrony wyłączone są **Szkody**:
 - 1) w mieniu używanym – w odniesieniu do Szkód, o których mowa w ust. 1 pkt 2),
 - 2) powstałe wskutek błędów projektowych, wad materiałowych lub wad odlewniczych.
3. Okres konserwacji rozszerzonej rozpoczyna się z chwilą **Odbioru** końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo z chwilą rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
4. O ile nie umówiono się inaczej, w okresie konserwacji rozszerzonej nie mają zastosowania pozostałe klauzule ujęte w Załączniku nr 1 do OWU (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe), w tym wymienione w § 5 ust. 4 i 5 OWU, oraz klauzule i postanowienia uzgodnione indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym.**
5. Okres konserwacji rozszerzonej oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia.**

Klauzula 005 – Szczególne postanowienia dotyczące harmonogramu Robót

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Harmonogram **Robót budowlano – montażowych** oraz wszystkie dokumenty, które **Ubezpieczający** przekazał Warcie przed rozpoczęciem **Robót** w celu zaaranżowania ochrony ubezpieczeniowej stanowią integralną część **Umowy ubezpieczenia.**
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody**, które powstały lub zwiększyły swój zakres wskutek przekroczenia terminów określonych w harmonogramie **Robót** ponad liczbę tygodni ustaloną w **Dokumencie ubezpieczenia**, chyba że Warta wyraziła pisemną zgodę na takie przekroczenie przed powstaniem **Szkody.**
3. Maksymalną liczbę tygodni określa się w **Dokumencie ubezpieczenia.**

Klauzula 009 – Wyłączenie Szkód powstałych wskutek Trzęsienia ziemi

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe wskutek **Trzęsienia ziemi.**

Klauzula 010 – Wyłączenie Szkód powstałych wskutek Powodzi lub Zalania

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU strony ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe wskutek **Powodzi** lub **Zalania.**

Klauzula 101 – Szczególne postanowienia dotyczące budowy tuneli i sztolni

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za:

1. koszty powstałe w związku z natrafieniem na nieprzewidziane warunki gruntowe, w tym koszty poniesione na wzmocnienie gruntu oraz dodatkowe środki zabezpieczeń, nawet jeżeli potrzeba ich zastosowania zaistniała dopiero w czasie realizacji **Robót budowlano-montażowych**,
2. koszty poniesione na pogłębianie wykopu ponad minimum przewidziane w projekcie oraz związane z tym koszty poniesione na ponowne wypełnianie dodatkowo wykonanych otworów,
3. koszty poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli spodziewana ilość wody została znacznie przekroczona w stosunku do ilości przewidywanych,
4. utratę zawiesiny, masy bentonitowej oraz innego rodzaju substancji pomocniczych lub uszczelniających,
5. porzucenie lub koszty związane z wydobyciem **Maszyn budowlanych** służących do drążenia tuneli,
6. koszty poniesione na stabilizację warunków gruntowych, dodatkowe uszczelnienie, impregnację wodoodporną związane z wypływem wód podziemnych i spływowych,
7. **Szkody** powstałe wskutek:
 - 1) awarii systemu odwadniania, jeżeli takiej awarii można było uniknąć poprzez zastosowanie rezerwowych urządzeń odwadniających,
 - 2) braku wystarczającej ilości sprawnych urządzeń odwadniających,
 - 3) zaprzestania odwadniania w czasie przerw i po godzinach pracy.

Klauzula 104 – Szczególne postanowienia dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za:

1. koszty powstałe w związku z natrafieniem na nieprzewidziane warunki gruntowe, w tym koszty poniesione na wzmocnienie gruntu oraz dodatkowe środki zabezpieczeń, nawet jeżeli potrzeba ich zastosowania zaistniała dopiero w czasie realizacji **Robót budowlano-montażowych**,
2. koszty poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli spodziewana ilość wody została znacznie przekroczona w stosunku do ilości przewidywanych,
3. koszty poniesione na stabilizację warunków gruntowych, dodatkowe uszczelnienie, impregnację wodoodporną związane z wyływem wód podziemnych i spływowych,
4. **Szkody** powstałe wskutek osiadania lub osuwania się gruntu lub ziemi spowodowane niewłaściwym lub niedostatecznym wzmocnieniem,
5. **Szkody** powstałe wskutek pęknięć i przecieków,
6. **Szkody** powstałe wskutek:
 - 1) awarii systemu odwadniania, jeżeli takiej awarii można było uniknąć poprzez zastosowanie rezerwowych urządzeń odwadniających,
 - 2) braku wystarczającej ilości sprawnych urządzeń odwadniających,
 - 3) zaprzestania odwadniania w czasie przerw i po godzinach pracy.

Klauzula 106 – Szczególne postanowienia dotyczące odcinków Robót

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Odpowiedzialność Warty w odniesieniu do **Szkód** powstałych wskutek jednego **Zdarzenia** w liniowych **Robotach budowlano – montażowych**: drogach (w tym kołowych i kolejowych), nasypach, skarpach, przekopach, wykopach, wałach, rowach, kanałach lub nabrzeżach, ograniczona jest do maksymalnej długości odcinka określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**, niezależnie od faktycznej, łącznej długości wszystkich odcinków, które uległy Szkodzie i stanu zaawansowania **Robót**.
2. W przypadku, gdy **Szkody** powstały na odcinku lub odcinkach o większej długości niż maksymalna długość określona w **Dokumencie ubezpieczenia**, to wysokość odszkodowania ustala się w proporcji jako średni koszt naprawy odcinka podlegającego odszkodowaniu w stosunku do kosztu naprawy odcinka lub wszystkich odcinków, które uległy **Szkodzie**.
3. Maksymalną długość odcinka określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 107 – Szczególne postanowienia dotyczące zaplecza budowy i miejsc składowania

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe wskutek **Pożaru, Powodzi** lub **Zalania** w ubezpieczonym mieniu, które jest składowane (magazynowane) oraz w zapleczach budowy, pod warunkiem że poszczególne jednostki składowania (magazynowania) oraz zaplecza budowy:
 - 1) oddzielone są ścianami przeciwpożarowymi o odporności ogniowej minimum REI 240 lub znajdują się co najmniej w odległości 20 m od siebie oraz innych obiektów (dotyczy **Pożaru**),
 - 2) umiejscowione są powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danym miejscu w okresie ostatnich 20 lat (dotyczy **Powodzi** lub **Zalania**).
2. Limit odpowiedzialności na pojedynczą jednostkę składowania (magazynowania) oraz zaplecza budowy określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 108 – Szczególne postanowienia dotyczące Maszyn budowlanych i Urządzeń budowlanych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe w **Maszynach budowlanych** i **Urządzeniach budowlanych** wskutek **Powodzi** lub **Zalania** pod warunkiem, że po godzinach pracy i w dni wolne od pracy lub w przypadku jakiegokolwiek przerwy w realizacji **Robót budowlano – montażowych** mienie składowane (magazynowane) jest powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danym miejscu w okresie ostatnich 20 lat.

Klauzula 109 – Szczególne postanowienia dotyczące składowania materiałów budowlanych i montażowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe w materiałach budowlanych i montażowych wskutek **Powodzi** lub **Zalania** pod warunkiem, że ilość składowanych (magazynowanych) na **Terenie budowy** materiałów nie przekracza ich trzydniowego zapotrzebowania, a nadwyżka składowana (magazynowana) jest powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danym miejscu w okresie ostatnich 20 lat.

Klauzula 110 – Szczególne postanowienia dotyczące środków zabezpieczających na wypadek Powodzi lub Zalania

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe wskutek **Powodzi** lub **Zalania** pod warunkiem, że w trakcie realizacji **Robót budowlano – montażowych Ubezpieczony** zastosował odpowiednie środki

zabezpieczające przewidziane w projekcie, decyzjach, opiniach lub warunkach technicznych, w szczególności wykonał zalecenia opisane w dokumentacji określającej warunki gruntowo – wodne (poza ogólnymi przepisami wynikającymi z prawa budowlanego i innych przepisów w tym zakresie, które **Ubezpieczony** zobowiązany jest bezwzględnie dopełnić).

- Przez odpowiednie środki zabezpieczające należy rozumieć takie środki, które należy zastosować biorąc pod uwagę dane statystyczne służb meteorologicznych dotyczące **Powodzi i Zalania** w okresie minimum 20 lat poprzedzających datę rozpoczęcia **Robót**, odnoszące się do miejsca ubezpieczenia i pór roku, w których realizowane są **Roboty**.
- Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe wskutek nieusunięcia bezzwłocznie przez **Ubezpieczonego** przeszkód w swobodnym przepływie wody (np. piasku, drzew itp.).

Klauzula 111 – Szczególne postanowienia dotyczące uprzątnięcia Pozostałości po Szkodzie powstałej wskutek Osuwania się ziemi

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za:

- koszty uprzątnięcia **Pozostałości po Szkodzie** powstałej wskutek **Osuwania się ziemi** – również wskutek działalności człowieka, które przekraczają koszty wykonania pierwotnego wykopu,
- koszty naprawy dotkniętych erozją stoków lub innych terenów pochyłych, jeżeli **Ubezpieczony** nie wykonał wymaganych pomiarów lub nie wykonał ich w odpowiednim czasie.

Klauzula 116/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

- Zakres ubezpieczenia w ramach Klauzuli 116 – Ubezpieczenie Obiektu budowlanego lub Obiektu montażowego po dokonaniu Odbioru częściowego lub oddaniu do użytkowania (eksploatacji) zostaje rozszerzony o **Szkody** w częściach (etapach) ubezpieczonego **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**, po dokonaniu ich **Odbioru** albo oddaniu do użytkowania (eksploatacji) powstałe wskutek: **Pożaru, Wybuchu, Dymu, sadzy, Uderzenia pioruna, Upadku statku powietrznego, Kradzieży z włamaniem, Dewastacji, Powodzi, Zalania, Huraganu, Śniegu i lodu, Zapadania się ziemi, Osuwania się ziemi, Lawiny, Uderzenia pojazdu, Huku ponaddzwiękowego, Upadku przedmiotów na ubezpieczone mienie**.
- Odpowiedzialność Warty kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, nie dłużej jednak niż do czasu dokonania **Odbioru** końcowego albo oddania do użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego**, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
- Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 117 – Szczególne postanowienia dotyczące układania rurociągów, przewodów i kabli

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

- Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w wykopach, rurociągach, przewodach i kablach powstałe wskutek **Zapadania się ziemi, Osuwania się ziemi** – również wskutek działalności człowieka, **Powodzi, Zalania** lub **Zamulenia** pod warunkiem, że:
 - rurociągi, przewody i kable zostały zabezpieczone niezwłocznie po ułożeniu w wykopie w sposób, który uniemożliwia ich przemieszczenie w przypadku **Zalania** wykopu lub **Powodzi**,
 - rurociągi zostały zamknięte niezwłocznie po ułożeniu w wykopie w celu zabezpieczenia ich przed przedostaniem się wody lub mułu,
 - wykopy, w których znajdują się odcinki rurociągów, zostały niezwłocznie zasypane po zakończeniu prób ciśnieniowych.
- Odpowiedzialność Warty w odniesieniu do **Szкод** powstałych wskutek jednego **Zdarzenia** ograniczona jest do maksymalnej długości odcinka określonej w **Dokumencie ubezpieczenia**, niezależnie od faktycznej, łącznej długości wszystkich odcinków, które uległy Szkodzie i stanu zaawansowania **Robót budowlano – montażowych**.
- W przypadku, gdy **Szkody** powstały na odcinku lub odcinkach o większej długości niż maksymalna długość określona w **Dokumencie ubezpieczenia**, to wysokość odszkodowania ustala się w proporcji jako średni koszt naprawy odcinka podlegającego odszkodowaniu w stosunku do kosztu naprawy odcinka lub wszystkich odcinków, które uległy **Szkodzie**.
- Maksymalną długość odcinka określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 119 – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

- Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe bezpośrednio wskutek realizacji **Robót budowlano-montażowych** w mieniu znajdującym się w dniu rozpoczęcia **Robót** na **Terenie budowy** lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie i stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego).
- Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w mieniu, o którym mowa w ust. 1, powstałe wskutek wibracji,

usunięcia lub osłabienia elementów nośnych lub nośności gruntu wyłącznie w przypadku całkowitego lub częściowego zawalenia się tego mienia lub w przypadku, gdy uszkodzenia naruszają jego stabilność, uniemożliwiają naprawę i kwalifikują mienie do rozbiórki.

3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w mieniu, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem że jest ono w dobrym stanie technicznym w chwili rozpoczęcia **Robót** oraz podjęte zostały niezbędne środki zabezpieczające w celu zminimalizowania ryzyka powstania **Szkody** zawarte w projekcie.
4. Zakres ochrony obejmuje wyłącznie **Szkody** powstałe w budynkach, budowlach oraz maszynach, urządzeniach, instalacjach zamontowanych w budynkach i budowlach.
5. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) **Szkody** powierzchniowe, które nie naruszają stabilności mienia ani też nie zagrażają bezpieczeństwu jego użytkowników,
 - 2) **Szkody**, które można przewidzieć, biorąc pod uwagę rodzaj realizowanych **Robót** i sposób ich realizacji,
 - 3) dodatkowe koszty poniesione na zabezpieczenie mienia w celu zapobieżenia **Szkodzie**, o której mowa w pkt 1) i 2) lub zmniejszenia jej rozmiarów, które stały się niezbędne w trakcie realizacji **Robót**.
6. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 119/1 – Rozszerzenie zakresu ochrony – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego)

Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia w ramach Klauzuli 119 – Mienie istniejące stanowiące własność lub będące w posiadaniu inwestora (zamawiającego) zostaje rozszerzony o **Szkody** w mieniu znajdującym się w dniu rozpoczęcia **Robót budowlano – montażowych** na **Terenie budowy** lub jego bezpośrednim sąsiedztwie i stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego) powstałe wskutek: **Pożaru, Wybuchu, Dymu, sadzy, Uderzenia pioruna, Upadku statku powietrznego, Powodzi, Zalania, Huraganu, Śniegu i lodu, Zapadania się ziemi, Osuwania się ziemi, Lawiny, Uderzenia pojazdu, Huku ponaddzwiękowego, Upadku przedmiotów na ubezpieczone mienie**.
2. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w mieniu, o którym mowa w ust. 1, pod **warunkiem że**:
 - 1) **Roboty** objęte ochroną polegają bezpośrednio na rozbudowie, odbudowie, nadbudowie, przebudowie, remoncie lub modernizacji tego mienia,
 - 2) mienie wyłączone jest z użytkowania (eksploatacji) w związku z realizacją **Robót**.
3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** w mieniu, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem że jest ono w dobrym stanie technicznym w chwili rozpoczęcia **Robót**.
4. Zakres ochrony obejmuje wyłącznie **Szkody** powstałe w budynkach, budowlach oraz maszynach, urządzeniach, instalacjach zamontowanych w budynkach i budowlach.
5. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) **Szkody** powierzchniowe, które nie naruszają stabilności mienia ani też nie zagrażają bezpieczeństwu jego użytkowników,
 - 2) dodatkowe koszty poniesione na zabezpieczenie mienia w celu zapobieżenia **Szkodzie**, o której mowa w pkt 1) lub zmniejszenia jej rozmiarów, które stały się niezbędne w okresie realizacji **Robót**.
6. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 121 – Szczególne postanowienia dotyczące fundamentów na palach i ścian szczelinowych, szczelnych i oporowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta nie ponosi odpowiedzialności za koszty poniesione w związku z:
 - 1) wymianą lub naprawą pali lub ścian szczelinowych, szczelnych, oporowych, które:
 - a) uległy przemieszczeniu lub zostały wykonane poza projektowaną linią fundamentów lub zostały zablokowane podczas ich wykonywania,
 - b) zostały porzucone, uległy zniszczeniu lub uszkodzeniu podczas wbijania lub wyciągania,
 - c) zostały zablokowane, uległy zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku uszkodzenia urządzeń do palowania lub wykonywania ścian,
 - 2) naprawą niespójnych lub rozszczelnionych pali oraz naprawą niewłaściwie spasowanych elementów ścianki szczelinowej, szczelnej, oporowej,
 - 3) przeciekami lub infiltracją wszelkiego rodzaju materiałów,
 - 4) wypełnieniem pustych przestrzeni lub uzupełnieniem utraconego bentonitu,
 - 5) przywróceniem planowanych kształtów i wymiarów.
2. Warta nie ponosi również odpowiedzialności za koszty poniesione w związku z nieuzyskaniem pozytywnego wyniku testów obciążeniowych pali lub elementów fundamentów lub niespełnieniem przez nie projektowanych parametrów nośności gruntu.
3. Klauzula nie ma zastosowania w odniesieniu do **SzkoD** powstałych wskutek działania sił natury.

Klauzula 201 – Okres gwarancji

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w **Obiekcie budowlanym** lub **Obiekcie montażowym** w dodatkowym okresie ubezpieczenia (Okresie gwarancji) wskutek błędów projektowych, wad materiałowych, wad odlewniczych lub **Złego wykonawstwa** oraz błędów montażowych, które nie zostały spowodowane wadliwym materiałem, wadliwym odlewem lub **Złym wykonawstwem**.
2. Okres gwarancji rozpoczyna się z chwilą **Odbioru** końcowego całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo z chwilą rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
3. Warta nie obejmuje ochroną kosztów naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiałowe, wady odlewnicze, zostało błędnie zaprojektowane lub źle wykonane (kosztów **Złego wykonawstwa**) oraz kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wad materiałowych, wad odlewniczych, błędów projektowych lub **Złego wykonawstwa**.
4. Ponadto Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody**:
 - 1) w mieniu używanym,
 - 2) powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek **Pożaru, Wybuchu** lub innych okoliczności siły wyższej.
5. O ile nie umówiono się inaczej, w okresie gwarancji nie mają zastosowania pozostałe klauzule ujęte w Załączniku nr 1 do OWU (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe), w tym wymienione w § 5 ust. 4 i 5 OWU, oraz klauzule i postanowienia uzgodnione indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
6. Okres gwarancji, limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 203 – Wyłączenie Obiektu montażowego używanego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** w mieniu używanym powstałe:

1. podczas wcześniejszego użytkowania (eksploatacji) mienia lub wskutek wad, błędów lub usterek, które istniały przed zawarciem **Umowy ubezpieczenia**,
2. podczas lub wskutek realizacji **Robót budowlano – montażowych** związanych z demontażem mienia, jeżeli demontaż nie jest objęty ochroną ubezpieczeniową,
3. w częściach niemetalowych.

Klauzula 204 – Szczególne postanowienia dotyczące przemysłu przetwórstwa węglowodoru

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Z chwilą wprowadzenia do instalacji węglowodorów, Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody**:
 - 1) w katalizatorach, chyba że zostały włączone do zakresu ubezpieczenia na indywidualnych warunkach uzgodnionych między Wartą a **Ubezpieczającym** oraz za opłatą dodatkowej składki,
 - 2) spowodowane przegrzaniem lub spękaniem rur, węży lub przewodów w urządzeniach służących do reformingu,
 - 3) powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek przegrzania lub pęknięcia w następstwie reakcji egzotermicznej,
 - 4) powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek nieprzestrzegania zaleceń, które miały na celu zabezpieczenie mienia lub wskutek wyłączenia się instalacji zabezpieczających.
2. **Franszyzę redukcyjną** w odniesieniu **Szkód** powstałych wskutek **Pożaru i Wybuchu** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula 219 – Szczególne postanowienia dotyczące poziomych wierceń kierunkowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** powstałe w trakcie wykonywania poziomych wierceń kierunkowych pod rzekami, nasypami, drogami itp. pod warunkiem, że przed rozpoczęciem **Robót budowlano – montażowych** przeprowadzono badania gruntu (obejmujące m.in. pobranie próbek gruntu, wiercenia próbne, wykonanie analizy sitowej) zgodnie z obowiązującymi wymogami i standardami obowiązującymi przy prowadzeniu tego rodzaju **Robót**, a wykonawca dysponuje wiedzą i doświadczeniem w technikach prowadzenia wierceń kierunkowych.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za **Szkody** powstałe wskutek:
 - 1) rozminięcia się z docelowym punktem wiercenia lub w związku z jakimkolwiek odchyleniem od osi planowanego przewiertu,
 - 2) ubytków lub utraty właściwości płynu stabilizującego,
 - 3) uszkodzenia lub zniszczenia zewnętrznej izolacji rurociągów lub przewodów w obszarze wiercenia kierunkowego,
 - 4) utraty lub pozostawienia **Maszyn budowlanych i Urządzeń budowlanych** pracujących pod ziemią, w tym nie pokrywa kosztów ich wydobycia.
3. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia kosztów naprawy części wadliwych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta obejmuje ochroną uzasadnione i udokumentowane koszty naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiałowe, wady odlewnicze, zostało błędnie zaprojektowane lub źle wykonane (koszty **Złego wykonawstwa**), pod warunkiem że takie koszty zostały poniesione w związku ze **Szkodą**, za którą Warta ponosi odpowiedzialność, powstałą w ubezpieczonym mieniu w okresie realizacji **Robót budowlano – montażowych** przed **Odbiorem** końcowym całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części albo przed rozpoczęciem użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub **Obiektu montażowego** lub jego części – w odniesieniu do tej części, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
2. Warta nie obejmuje ochroną kosztów, o których mowa w ust. 1, jeżeli **Szkoda** w mieniu nie powstała oraz kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wad materiałowych, wad odlewniczych, błędów projektowych lub **Złego wykonawstwa**.
3. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Okres ubezpieczenia przedłuża się:
 - 1) w przypadku wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie – do dnia wydania decyzji przez organ nadzoru budowlanego i rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) całości **Obiektu budowlanego** lub jego części – w odniesieniu do tej części,
 - 2) w przypadkach wymogu dokonania wyłącznie zawiadomienie o zakończeniu realizacji **Robót budowlano – montażowych** – do dnia rozpoczęcia użytkowania (eksploatacji) **Obiektu budowlanego** przy braku sprzeciwu organu nadzoru budowlanego na rozpoczęcie użytkowania (eksploatacji), lecz nie dłużej niż do dnia zakończenia okresu ubezpieczenia określonego w **Dokumencie ubezpieczenia**, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.
2. Liczbę dni na jaką przedłuża się okres ubezpieczenia oraz datę zakończenia przedłużonego okresu ubezpieczenia określa się **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia Aktów terroryzmu lub Sabotażu

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o Szkody powstałe bezpośrednio wskutek **Aktów terroryzmu** lub **Sabotażu**.
2. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone są Szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek:
 - 1) skażenia radioaktywnego, działania jakichkolwiek substancji chemicznych lub biologicznych,
 - 2) gróźb lub fałszywych alarmów,
 - 3) **Rozruchów, zamieszek społecznych, strajków**.
3. Limit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych w zakresie ryzyk nazwanych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej ogranicza się wyłącznie do **Szkód** powstałych w okresie realizacji **Robót budowlano – montażowych** wskutek: **Pożaru, Wybuchu, Powodzi, Zalania, Huraganu, Uderzenia pioruna, Upadku statku powietrznego**.
2. O ile nie umówiono się inaczej, w odniesieniu do niniejszej klauzuli nie mają zastosowania pozostałe klauzule ujęte w Załączniku nr 1 do OWU (Klauzule podstawowe i Klauzule dodatkowe), w tym wymienione w § 5 ust. 4 i 5 OWU.
3. **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzule dodatkowe

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z realizacją Robót budowlano – montażowych (Sekcja II)

Do **Umów ubezpieczenia** zawieranych na podstawie OWU mogą mieć zastosowanie poniższe klauzule dodatkowe.

Klauzula 002 – Odpowiedzialność wzajemna

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powodujące roszczenia wzajemne pomiędzy **Ubezpieczonymi**.
2. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone są:
 - 1) **Szkody osobowe** wyrządzone **Pracownikom** lub innym uczestnikom biorącym udział w realizacji

- Robót budowlano – montażowych**, zatrudnionym przez **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**, którzy są lub mogliby być ubezpieczeni w ramach istniejącego systemu ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy za następstwa wypadków przy pracy,
- 2) **Szkody rzeczowe** w mieniu związanym z realizacją **Robót**, które jest lub mogłyby być ubezpieczone w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), jak również w mieniu istniejącym stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego).
 3. Podlimit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 102 – Szczególne postanowienia dotyczące podziemnych kabli, rurociągów i innych instalacji

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody rzeczowe** w istniejących podziemnych kablach, rurociągach, przewodach lub innych instalacjach powstałe w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** pod warunkiem, że **Ubezpieczony** przed rozpoczęciem **Robót** zwrócił się do odpowiednich organów z wnioskiem o podanie usytuowania takich instalacji i otrzymał od nich plany wraz z dokładnym ich rozmieszczeniem, a także przedsięwziął niezbędne środki zabezpieczające w celu zminimalizowania ryzyka powstania **Szkody**.
2. Odszkodowanie w każdym przypadku ograniczone jest do kosztów naprawy lub wymiany mienia, o którym mowa w ust. 1, z wyłączeniem **Szkód** z tytułu zdarzeń następczych.
3. **Franszyzę redukcyjną** określa się osobno w odniesieniu do **Szkód** powstałych w podziemnych kablach, rurach, rurociągach lub innych instalacjach, których położenie jest:
 - 1) właściwie wskazane na mapach,
 - 2) niewłaściwie wskazane na mapach.
4. Podlimit odpowiedzialności i **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula 120 – Wibracje, usunięcie lub osłabienie elementów nośnych lub nośności gruntu

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody rzeczowe** i **Szkody osobowe** wyrządzone **Osobie trzeciej** powstałe bezpośrednio w związku z realizacją **Robót budowlano – montażowych** wskutek wibracji, usunięcia lub osłabienia elementów nośnych lub nośności gruntu.
2. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody rzeczowe**, o których mowa w ust. 1, wyłącznie w przypadku całkowitego lub częściowego zawalenia się mienia lub w przypadku, gdy uszkodzenia naruszają jego stabilność, uniemożliwiają naprawę i kwalifikują mienie do rozbiórki.
3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody**, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że mienie jest w dobrym stanie technicznym w chwili rozpoczęcia **Robót** oraz podjęte zostały niezbędne środki zabezpieczające zawarte w projekcie w celu zminimalizowania ryzyka powstania **Szkody**.
4. Na wniosek Warty, **Ubezpieczający** przed rozpoczęciem **Robót** zobowiązany jest do dostarczenia dokumentacji potwierdzającej dobry stan techniczny mienia.
5. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) **Szkody**, które nie naruszają stabilności mienia ani też nie zagrażają bezpieczeństwu jego użytkowników,
 - 2) **Szkody**, które można przewidzieć, biorąc pod uwagę rodzaj realizowanych **Robót** i sposób ich realizacji,
 - 3) dodatkowe koszty poniesione na zabezpieczenie mienia w celu zapobieżenia **Szkodzie**, o której mowa w pkt 1) i 2) lub zmniejszenia jej rozmiarów, które stały się niezbędne w trakcie realizacji **Robót**,
 - 4) **Szkody rzeczowe** w mieniu związanym z realizacją **Robót**, które jest lub mogłyby być ubezpieczone w ramach Ubezpieczenia Robót budowlano – montażowych (Sekcja I), jak również w mieniu istniejącym stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu inwestora (zamawiającego).
6. Podlimit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula OC pracodawcy

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **Szkody osobowe** poniesione przez **Pracownika** w następstwie wypadku przy pracy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
 - 2) roszczeń regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy.
3. Podlimit odpowiedzialności określa się w **Dokumentie ubezpieczenia**.

Klauzula Szkód powstałych w związku z Emisją do środowiska

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o **Szkody** powstałe w związku z **Emisją do środowiska**.
2. Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową także uzasadnione i udokumentowane koszty działań mających na celu ochronę albo usunięcie zagrożenia dla życia, zdrowia lub mienia, w tym koszty uprzątnięcia lub neutralizacji **Substancji niebezpiecznej** poniesione w związku z **Emisją do środowiska**.

3. Warta ponosi odpowiedzialność za **Szkody** i koszty, o których mowa w ust. 1 i 2, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) powstały bezpośrednio wskutek realizacji **Robót budowlano – montażowych**,
 - 2) rozpoczęcie procesu **Emisji do środowiska** miało miejsce w okresie realizacji **Robót**, a **Szkoda** powstała i została ujawniona w ciągu 72 godzin od momentu rozpoczęcia **Emisji do środowiska**,
 - 3) przyczyna **Emisji do środowiska** była nagła, nieprzewidziana i niezależna od woli **Ubezpieczonego**.
4. Podlimit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Klauzula OC w okresie konserwacji

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ustala się, że:

1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną deliktową **Ubezpieczonego** za **Szkody** wyrządzone **Osobie trzeciej** w dodatkowym okresie ubezpieczenia tj. w okresie obowiązywania Klauzuli 003 – Okres konserwacji, Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej, w zależności od tego, która klauzula ma zastosowanie w **Umowie ubezpieczenia**.
2. Warta obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną deliktową **Ubezpieczonego** za **Szkody** wyrządzone **Osobie trzeciej** wówczas, gdy **Szkoda** powstanie w miejscu ubezpieczenia, w trakcie i wskutek wykonywania przez **Ubezpieczonego** czynności mających na celu wypełnienie zobowiązań gwarancyjnych przewidywanych warunkami **Kontraktu**, o których jest mowa w ust. 1 Klauzuli 003 – Okres konserwacji i ust. 1 pkt 1) Klauzuli 004 – Okres konserwacji rozszerzonej, a **Ubezpieczony** zobowiązany jest w myśl przepisów prawa do naprawienia **Szkody** wyrządzonej **Osobie trzeciej**.
3. O ile nie umówiono się inaczej, w dodatkowym okresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, nie mają zastosowania pozostałe klauzule ujęte w Załączniku nr 1 do OWU oraz klauzule i postanowienia uzgodnione indywidualnie pomiędzy Wartą a **Ubezpieczającym**.
4. Dodatkowy okres ubezpieczenia, podlimit odpowiedzialności oraz **Franszyzę redukcyjną** określa się w **Dokumencie ubezpieczenia**.

Wiceprezes Zarządu

Grzegorz BIELEC

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA KLIENTA UBEZPIECZENIA KORPORACYJNE

WARTA dba o Pani/Pana dane, dlatego w trosce o ich bezpieczeństwo prosimy o zapoznanie się z klauzulami informacyjnymi dotyczącymi ich przetwarzania.

	DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, Rondo I. Daszyńskiego 1, 00-843 Warszawa („WARTA”). Z administratorem można się kontaktować pisemnie pod podanym adresem siedziby lub w sposób wskazany na stronie www.warta.pl .	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH	WARTA uzyskała Pani/Pana dane osobowe od Ubezpieczającego w związku ze złożonym przez niego wnioskiem o sporządzenie oferty ubezpieczenia lub w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.	
CEL, PODSTAWA PRAWNA I OKRES PRZETWARZANIA DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez WARTĘ w celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wycenienia składki ubezpieczeniowej oraz obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń; 2) zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez 5 lat, a w przypadku przedsiębiorców przez 10 lat od zawarcia umowy ubezpieczenia; 3) reasekuracji ryzyka – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawartą umową, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń dla obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia; 4) windykacji i dochodzenia roszczeń oraz obrony praw WARTY w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie prawnie uzasadnionego interesu WARTY, tj. możliwości dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami, do czasu upływu terminów przedawnienia roszczeń przysługujących WARCIE bądź przedawnienia karalności czynu popełnionego na szkodę WARTY; 5) marketingu własnych produktów lub usług WARTY, w tym profilowania w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz w celu przedstawiania odpowiedniej oferty, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez WARTĘ, tj. promowania własnych produktów lub usług WARTY, do czasu wyrażenia przez Panią/ Pana sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w tym celu; 6) dochodzenia roszczeń regresowych przez WARTĘ (w przypadku wypłaty przez WARTĘ odszkodowania na Pani/Pana rzecz za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących Pani/Panu względem osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę; 7) likwidacji szkody (o ile zostanie zgłoszona), w tym obsługi zgłoszenia, wydania decyzji ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie umowy, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów kodeksu cywilnego, do momentu wydania przez WARTĘ decyzji w przedmiocie wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia, a także w celu rozpatrywania reklamacji (o ile zostanie złożona) – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po upływie tego okresu w celach archiwizacyjnych na wypadek zgłoszenia kolejnej szkody lub dodatkowych roszczeń – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. obrony przed roszczeniami, przez okres przedawnienia przysługujących Pani/Panu roszczeń; 8) ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, w tym w celach statystycznych, na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przez okres obowiązywania umowy, przez okres likwidacji szkody w przypadku zgłoszenia szkody lub innego roszczenia oraz przez czas trwania ewentualnych postępowań sądowych związanych z dochodzeniem przez Panią/Pana roszczeniem; 9) rachunkowym, na podstawie przepisów o rachunkowości, przez okres wskazany w tych przepisach, przedłużony o okres dochodzenia roszczeń; 10) oceny satysfakcji z usług WARTY – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli przebiegu i podnoszenia standardów realizowanych usług na podstawie zebranych przez WARTĘ opinii, przez okres obowiązywania umowy ubezpieczenia a także w okresie następującym po rozpatrzeniu roszczeń o wypłatę odszkodowania lub świadczenia zgłoszonych do WARTY; 11) rozpatrywania wniosków, skarg i reklamacji innych niż związane z procesem likwidacji szkody – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po ich rozpatrzeniu, w celach archiwizacyjnych, na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli prawidłowości prowadzenia tych postępowań. 	
DO CZEGO PRZYSŁUGUJE PANI/PANU PRAWO	<p>Przysługuje Pani/Panu prawo do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dostępu do swoich danych – czyli uzyskania od WARTY potwierdzenia, czy przetwarzane są Pani/Pana dane osobowe; uzyskania ich kopii oraz informacji m.in. o: celach przetwarzania, kategoriach danych, kategoriach odbiorców danych, planowanym okresie ich przechowywania i źródle ich pozyskania przez WARTĘ; 2) ich sprostowania – czyli poprawienia lub uzupełnienia dotyczących Pani/Pana danych osobowych, które są nieprawidłowe lub niekompletne; 3) ich usunięcia – w przypadkach wskazanych w art. 17 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w szczególności w przypadku, gdy dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane, lub złożony został skuteczny sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych (o ile nie zakłada to realizacji umowy lub obowiązków WARTY wynikających z przepisów prawa); 4) ograniczenia przetwarzania – czyli zaprzestania przetwarzania, w szczególności, gdy kwestionuje Pani/Pan prawidłowość danych osobowych lub wnosi sprzeciw wobec ich przetwarzania – na okres pozwalający WARCIE zweryfikować zasadność żądania; 5) przenoszenia swoich danych – czyli do uzyskania od WARTY w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego Pani/Pana danych osobowych, które Pani/Pan dostarczył(a) WARCIE i które WARTA przetwarza na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie zawartej z Panią/Panem umowy. Ponadto ma Pani/Pan prawo żądać, aby WARTA przesłała innemu administratorowi Pani/Pana dane osobowe, o ile jest to technicznie możliwe; 6) wniesienia sprzeciwu z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, w tym profilowania na tej podstawie, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; Pomimo sprzeciwu WARTA jest uprawniona w dalszym ciągu przetwarzać te dane osobowe, jeżeli wykáže istnienie ważnych, prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń. Przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; 7) wniesienia skargi do Organu Nadzoru w zakresie danych osobowych (jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych). <p>Jeżeli wyraził(a) Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do uzyskania interwencji ze strony pracownika WARTY wobec decyzji opierającej się na zautomatyzowanym przetwarzaniu, do wyrażania własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji poprzez kontakt z WARTĄ przez jej agenta, infolinię lub wysłanie wiadomości na adres e-mail: IOD@warta.pl.</p>	
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	W celu cofnięcia zgody lub skorzystania z przysługujących praw należy się skontaktować z inspektorem ochrony danych lub agentem. Kontakt z inspektorem jest możliwy drogą elektroniczną poprzez: IOD@warta.pl lub drogą pisemną pod adresem siedziby WARTY podanym powyżej. Dane inspektora dostępne są na stronie internetowej: www.warta.pl w zakładce „Kontakt”. Kontakt z agentem ubezpieczeniowym jest możliwy osobiście lub drogą telefoniczną.	
ODBIORCY DANYCH	<p>Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Centralna Ewidencja Pojazdów, biura informacji gospodarczej i biura informacji kredytowej, Rzecznik Finansowy, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa, dostawcy usług assistance będących przedmiotem ubezpieczenia.</p> <p>Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie WARTY, m.in. dostawcom usług IT mającym siedzibę w Polsce lub na obszarze EOG, dostawcom usług archiwizacji dokumentacji, likwidacji szkód, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, kancelariom prawnym świadczącym wsparcie prawne, rzeczoznawcom majątkowym lub orzecznikom medycznym, agencjom marketingowym czy też agentom ubezpieczeniowym obsługującym umowę ubezpieczenia – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z WARTĄ i wyłącznie zgodnie z jej poleceniami.</p>	
INNE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – w zakresie np. historii uszkodowości; Centralnej Ewidencji Pojazdów – w zakresie historii pojazdu; biur informacji gospodarczej oraz biur informacji kredytowej – w zakresie oceny wiarygodności płatniczej, o ile została udzielona w tym zakresie zgoda; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń; placówek medycznych – w zakresie informacji o stanie zdrowia, o ile została wyrażona zgoda; dostawców usług assistance – w zakresie przebiegu i rezultatów wykonanych usług; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie danych tam ujawnionych w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, jak również może wynikać z przepisów prawa – brak podania tych danych może uniemożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.	

